કલાપૂર્ણ સ્વાધ્યાય

મંગલ સ્તોત્ર

૨૩

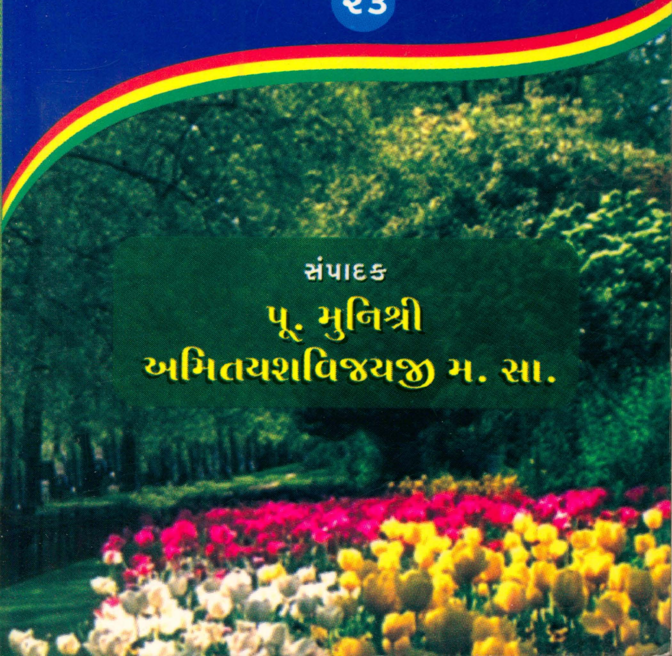

સંપાદક

પૂ. મુનિશ્રી
અમિતયશવિજયજી મ. સા.

।। શ્રી મહાવીરાય નમઃ ।।

।। શ્રી પદ્મ-જીત-હીર-કનક-દેવેન્દ્ર-
કંચન-કલાપૂર્ણસૂરિ સદ્‌ગુરૂભ્યો નમઃ ।।

કલાપૂર્ણ સ્વાધ્યાય

મંગલ સ્તોત્રો

દિવ્યાશિષ દાતા

પૂ.આ.શ્રી કલાપૂર્ણસૂરીશ્વરજી મ.સા.

શુભાશિષ દાતા

પૂ.આ.શ્રી કલાપ્રભસૂરીશ્વરજી મ.સા.

મુનિશ્રી અમિતયશવિજયજી મ.સા.

પુસ્તક : મંગલ સ્તોત્રો

નકલ : ૧૦૦૦

કિંમત : રૂા.

સહાયક : તપસ્વી સેવાભાવી પૂ.મુ.શ્રી આગમયશ વિ. મ.સા.

શુભ આલંબન : ચકાલા સંઘામાં થયેલ ૨૦૬૦ના ચાર્તુમાસ પ્રસંગે, અંધેરી (ઈસ્ટ)

મુદ્રક : હિતેન શાહ

ફોન : ૨૬૭૧ ૪૬૦૩

પ્રસ્તાવના

પરમાત્માનું શાસન મહાન પુણ્યોદયે પ્રાપ્ત થાય છે. આ મહાન શાસનને પામ્યા પછી આપણું જીવન સેવા અને સ્વાધ્યાયમાં લાગવું જોઈએ. જે આત્મા સારા શબ્દોને વિચારોમાં મૂકે છે તે આત્માનો વિકાસ થાય છે. આ પુસ્તક સકળ સંઘમાં ખૂબ જ ઉપયોગી બને છે. આ સ્તોત્રોનો વારંવાર સ્વાધ્યાય થાય તો જ જીવન નિર્મળ બને.

આ પુસ્તકમાં લાભ લેનાર દાતાઓની અત્યંત અનુમોદના.

જૈન ઉપાશ્રય મુનિ અમિતયશ વિ.
ચકાલા ચાર્તુમાસ
ભા.વી. ૫, ૨૦૬૦

અનુક્રમણિકા

૧.	શ્રી આત્મરક્ષા–નવકારમન્ત્ર સ્તોત્ર	૭
૨.	નવકાર (પ્રથમં સ્મરણમ્)	૮
૩.	ઉવસગ્ગહરં સ્તવનમ્ (દ્વિતીયં સ્મરણમ્)	૮
૪.	સંતિકરં સ્તવનમ્ (તૃતીયં સ્મરણમ્)	૧૦
૫.	તિજય પહુત્ત સ્તોત્રમ્ (ચતુર્થ સ્મરણમ્)	૧૩
૬.	નમિઊણ સ્તોત્રમ્ (પંચમં સ્મરણમ્)	૧૬
૭.	શ્રી અજિતશાંતિ સ્તવનમ્ (ષષ્ઠં સ્મરણમ્)	૨૧
૮.	ભક્તામર સ્તોત્રમ્ (સપ્તમં સ્મરણમ્)	૩૧
૯.	શ્રી કલ્યાણમંદિર સ્તોત્રમ્ (અષ્ટમં સ્મરણમ્)	૪૨
૧૦.	શ્રી બૃહચ્છાંતિ સ્તોત્રમ્ (નવમં સ્મરણમ્)	૫૪
૧૧.	શ્રી ગૌતમસ્વામીજીનું સંસ્કૃત અષ્ટક	૫૯
૧૨.	શ્રી અનુભૂત સિદ્ધસારસ્વતસ્તવઃ	૬૨
૧૩.	શ્રી [illegible] સ્તુતિ	૬૬

૧૪.	શ્રી એકાદશ ગણધરના નામ	૬૭
૧૫.	શ્રી પચ્ચષષ્ઠિ યન્ત્ર	૬૯
૧૬.	શ્રી વિસહર પાર્શ્વનાથનો મહામંત્ર	૭૦
૧૭.	શ્રી ગ્રહશાન્તિ સ્તોત્રમ્	૭૧
૧૮.	શ્રી શાન્તિધારા પાઠ	૭૪
૧૯.	શ્રી પુન્યપ્રકાશનું સ્તવન	૮૦
૨૦.	શ્રી પદ્માવતી આરાધના	૯૭
૨૧.	શ્રી પંચસૂત્રમ	૧૦૨
૨૨.	અમૃતવેલ સજ્ઝાય	૧૦૮
૨૩.	શ્રી ગૌતમસ્વામીનો રાસ	૧૧૪
૨૪.	અષ્ટપ્રકારી પૂજાના અદ્ભૂત રહસ્ય	૧૩૦
	(૧) અભિષેક પૂજા	૧૩૬
	(૨) ચંદન પૂજા	૧૩૭
	(૩) પુષ્પ પૂજા	૧૩૯
	(૪) ધૂપ પૂજા	૧૪૧
	(૫) દીપક પૂજા	૧૪૨
	(૬) અક્ષત પૂજા	૧૪૩
	(૭) નૈવેદ્ય પૂજા	૧૪૪
	(૮) ફળ પૂજા	૧૪૫

૨૫.	જિન પૂજામાંના નવાંગી તિલકનાં રહસ્ય	૧૪૬
	(૧) જમણા-ડાબા અંગૂઠે તિલક	૧૪૭
	(૨) જમણે-ડાબે ઢીંચણે તિલક	૧૪૮
	(૩) જમણા-ડાબા કાંડે તિલક	૧૪૯
	(૪) જમણા-ડાબા ખભા પર તિલક	૧૫૦
	(૫) મસ્તક પર તિલક	૧૫૦
	(૬) લલાટે તિલક પૂજા	૧૫૧
	(૭) કંઠ પર તિલક પૂજા	૧૫૨
	(૮) હૃદય પર તિલક પૂજા	૧૫૩
	(૯) નાભિ પર તિલક પૂજા	૧૫૪
૨૬.	પરમાત્માનું ભાવમય ચિંતન ભવ્ય ભાવના	૧૫૬
૨૭.	જિનનામના કીર્તનનો મહિમા અને ફલ	૧૬૦
૨૮.	શ્રી અરિહંત પ્રભુની અવસ્થાત્રિકનું ચિંતન	૧૬૨
૨૯.	શ્રી અરિહંત ભગવંતોની પૂજા	૧૬૭

શ્રી આત્મરક્ષા-નવકારમન્ત્ર સ્તોત્ર

ૐ પરમેષ્ઠિ નમસ્કારં સારં નવપદાત્મકં ।
આત્મરક્ષાકરં વજ્રપંજરાભંસ્મરામ્યહં ૧

ૐ નમો અરિહંતાણં, શિરસ્કં શિરસિ સ્થિતમ્ ।
ૐ નમો સવ્વસિધ્ધાણં, મુખે મુખ પટં વરમ્ ૨

ૐ નમો આયરિયાણં, અંગરક્ષાતિશાયિની ।
ૐ નમો ઉવજ્ઝાયાણં, આયુધં હસ્તયોર્દઢમ્ ૩

ૐ નમો લોએ સવ્વસાહૂણં, મોચકે પાદયો: શુભે ।
એસો પંચ નમુક્કારો, શિલા વજ્રમયી તલે ૪

સવ્વ પાવપ્પણાસણો, વપ્રો વજ્રમયો બહિ: ।
મંગલાણં ચ સવ્વેસિં, ખાદિરાંઙગાર-ખાતિકા ૫

સ્વાહાન્તં ચ પદં જ્ઞેયં, પઢમં હવઈ મંગલમ્ ।
વપ્રોપરિ વજ્રમયં, પિધાનં દેહ રક્ષણે ૬

મહાપ્રભાવા રક્ષેયં, ક્ષુદ્રોપદ્રવ નાશિની ।
પરમેષ્ઠિ પદોદ્ભૂતા, કથિતા પૂર્વ સુરિભિ: ૭

યશ્ચૈવં કુરૂતે રક્ષાં, પરમેષ્ઠિ પદૈઃ સદા ।
તસ્ય ન સ્યાદ્ ભયં વ્યાધિ, રાધિશ્ચાડપિ
કદાચન ૮

નવકાર

(પ્રથમં સ્મરણમ્)

નમો અરિહંતાણં ।।૧।। નમો સિદ્ધાણં ।।૨।। નમો આયરિયાણં ।।૩।। નમો ઉવજ્ઝાયાણં ।।૪।। નમો લોએ સવ્વ સાહૂણં ।।૫।। એસો પંચ નમુક્કારો ।।૬।। સવ્વપાવપ્પણાસણો ।।૭।। મંગલાણં ચ સવ્વેસિં ।।૮।। પઢમં હવઈ મંગલં ।।૯।।

ઉવસગ્ગહરં સ્તવનમ્

(દ્વિતીયં સ્મરણમ્)

ઉવસગ્ગહરં પાસં, પાસં વંદામિ કમ્મ-ઘણ-મુક્કં,

વિસહર-વિસ નિન્નાસં, મંગલ કલ્લાણ આવાસં ।।૧।।

વિસહર-ફુલિંગમંતં, કંઠે ધારેઈ જો સયા મણુઓ, તસ્સગહ-રોગ-મારિ-દુઠ્ઠ જરા જંતિ ઉવસામં ।।૨।।

ચિઠ્ઠઉ દૂરે મંતો, તુજ્ઝ પણામો વિ બહુફલો હોઈ, નરતિરિએસુ વિ જીવા, પાવંતિ ન દુક્ખ-દોગચ્ચં ।।૩।।

તુહ સમ્મત્તે લદ્ધે, ચિંતામણિ-કપ્પપાયવ-બ્ભહિએ, પાવંતિ અવિગ્ઘેણં, જીવા અયરામરં ઠાણં ।।૪।।

ઈઅ સંથુઓ મહાયસ ! ભત્તિબ્ભર નિબ્ભરેણ હિઅએણ, તા દેવ ! દિજ્જ બોહિં, ભવે ભવે પાસ જિણ ચંદ ।।૫।।

સંતિકરં સ્તવનમ્
(તૃતીયં સ્મરણમ્)

સંતિકરં સંતિજિણં, જગસરણં જય-સિરીઈ દાયારં; સમરામિ ભત્ત-પાલગ-નિવ્વાણી-ગરુડ-કયસેવં. ૧

ૐ સનમો વિપ્પોસહિ-પત્તાણં સંતિ-સામિ-પાયાણં; ઝ્રૌઁ સ્વાહા-મંતેણં, સવ્વા સિવદુરિઅ-હરણાણં. ૨

ૐ સંતિ-નમુક્કારો, ખેલોસહિમાઈ-લદ્ધિ-પત્તાણં; સૌં હ્રીઁ નમો સવ્વો, સહિ-પત્તાણં ચ દેઈ સિરિં. ૩

વાણી તિહુઅણ-સામિણી સિરિદેવી જક્ખરાયગણિપિડગા; ગહ-દિસિપાલ-સુરિંદા, સયાવિ રક્ખંતુ જિણભત્તે. ૪

રકખંતુ મમ રોહિણી, પન્નત્તી વજ્જ-સિંખલા ય સયા; વજ્જંકુસિ ચક્કેસરી, નરદત્તા કાલિ મહાકાલી. ૫

ગોરી તહ ગંધારી, મહજાલા માણવી અ વઈરુટ્ટા; અચ્છુત્તા માણસિયા, મહા-માણસિયાઉ દેવીઓ.૬

જક્ખા ગોમુહ મહજક્ખ, તિમુહ જક્ખેસ તુંબરૂ કુસુમો; માયંગવિજય-અજિયા, બંભો મણુઓ સુરકુમારો. ૭

છમ્મુહ-પયાલ-કિન્નર, ગરુલો ગંધવ્વ તહય જક્ખિંદો; કૂબેરવરુણો ભિઉડી, ગોમેહો પાસ માયંગા. ૮

દેવીઓ ચક્કેસરી, અજિયા, દુરિઆરિ કાલી મહાકાલી; અચ્ચુઅ સંતા જાલા, સુતારયા-સોય-સિરિવચ્છા. ૯

ચંડા વિજયંકુસિ, પન્નઈતિ નિવ્વાણિ અચ્ચુઆ

ધરણી; વઈરુટ્ટ છુત્ત ગંધારિ, અંબ પઉમાવઈ સિદ્ધા. ૧૦

ઈઅ તિત્થ-રક્ખણ-રયા, અન્નેવિ સુરા-સુરી ય ચઉહાવિ; વંતર-જોઈણિ-પમુહા, કુણંતુ રક્ખં સયા અમ્હં. ૧૧

એવં સુદિટ્ઠિ-સુરગણ-સહિઓ સંઘસ્સ સંતિ-જિણચંદો; મજ્ઝવિ કરેઉ રક્ખં, મુણિસુંદર-સૂરિ-થુઅ-મહિમા. ૧૨

ઈઅ સંતિનાહ-સમ્મ-દિટ્ઠિ, રક્ખં સરઈ તિકાલં જો; સવ્વોવદ્દવ-રહિઓ, સ લહઈ સુહસંપયં પરમં. ૧૩

તવગચ્છ-ગયણ-દિણયર-જુગવર-સિરિ-સોમસુંદરગુરૂણં; સુપસાયલદ્ધગણહર, વિજ્જાસિદ્ધી-ભણઈ સીસો. ૧૪

તિજયપહુત્ત સ્તોત્રમ્
(ચતુર્થં સ્મરણમ્)

તિજય-પહુત્ત-પયાસય, અટ્ઠ-મહા પાડિ-
હેરજુત્તાણં; સમયક્ખિત્ત-ઠિઆણં, સરેમિ ચક્કં
જિણિંદાણં. ।।૧।।

પણવીસા ય અસીઆ, પનરસ-પન્નાસ જિણવર-
સમૂહો; નાસેઉ સયલ-દુરિઅં, ભવિઆણં ભત્તિ-
જુત્તાણં. ।।૨।।

વીસા પણયાલા વિય, તીસા પન્નત્તરી જિણવરિંદા;
ગહ-ભૂઅ-રક્ખ-સાઈણિ-ઘોરૂવસગ્ગં
પણાસંતુ. ।।૩।।

સત્તરિ પણતીસા વિય, સટ્ઠી પંચેવ જિણ-ગણો
એસો; વાહિ-જલ-જલણ-હરિ-કરિ-ચોરારિ-
મહાભયં હરઉ. ।।૪।।

પણપન્ના ય દસેવ ય, પન્નટ્ઠી તહય ચેવ ચાલીસા;
રક્ખંતુ મે સરીંર, દેવાસુર – પણમિઆ સિદ્ધા.
।।૫।।

ૐ હરહુંહ: સરસુંસ:, હરહુંહ: તહ ય ચેવ
સુરસુંસ:; આલિહિય–નામ–ગબ્ભં, ચક્કં કિર
સવ્વાઓભદ્દં. ।।૬।।

ૐ રોહિણિ પન્નતિ, વજ્જસિંખલા
તહયવજ્જઅંકુસિઆ; ચક્કેસરિ નરદત્તા, કાલિ
મહાકાલી તહ ગોરી. ।।૭।।

ગંધારિ મહજ્જાલા, માણવિ વઈરૂટ્ટ તહય
અચ્છુત્તા; માણસિ મહમાણસિઆ, વિજ્જાદેવીઓ
રક્ખંતુ. ।।૮।।

પંચદસકમ્મભૂમીસુ, ઉપ્પન્નં સત્તરિ જિણાણ સયં;
વિવિહ–રયણાઈ–વન્નો–વસોહિઅં હરઉ
દુરિઆઈં. ।।૯।।

ચઉતીસ-અઈસય-જુઆ, અટ્ઠમહા-પાડિ-હેર-કયસોહા; તિત્થયરા ગયમોહા, ઝાએ-અવ્વા પયત્તેણં. ।।૧૦।।

ૐ વરકણય સંખવિદ્દુમ-મરગય ઘણ-સન્નિહં વિગયમોહં : સત્તરિસયં જિણાણં, સવ્વામર પૂઈઅં વંદે સ્વાહા. ।।૧૧।।

ૐ ભવણવઈ-વાણવંતર-જોઈસવાસી-વિમાણવાસી અ; જે કેવિ દુટ્ઠદેવા, તે સવ્વે ઉવસમંતુ મમ સ્વાહા. ।।૧૨।।

ચંદણ-કપ્પૂરેણં, ફલએ લિહિઊણ ખાલિઅં પીઅં; એગંતરાઈ-ગહ-ભૂઅ, સાઈણિ-મુગ્ગં-પણાસેઈ. ।।૧૩।।

ઇઅ સત્તરિસયં જંતં, સમ્મં મંતં દુવારિ પડિલિહિઅં; દુરિઆરિ વિજયવંતં, નિબ્ભંતં નિચ્ચ-મચ્ચેહ. ।।૧૪।।

નમિઊણ સ્તોત્રમ્
(પંચમં સ્મરણમ્)

નમિઊણ પણયસુરગણ, ચુડામણિકિરણરંજિઅં મુણિણો, ચલણ-જુઅલં મહાભય, પણાસણં સંથવં વુચ્છં. ૧

સડિય કર-ચરણ-નહ-મુહ, નિબુડ્ડ-નાસા વિવન્ન-લાયન્ના, કુટ્ઠ-મહારોગાનલ, ફુલિંગ-નિદ્દડ્ઢ-સવ્વંગા. ૨

તે તુહ ચલણારાહણ, સલિલંજલિ-સેય વુડ્ઢિય-ચ્છાયા, વણદણ-દડ્ઢા ગિરિ પાયવ વ્વ પત્તા પુણો લચ્છિં. ૩

દુવ્વાય ખુભિય-જલનિહિ, ઉબ્ભડકલ્લોલ ભીસણારાવે, સંભંત-ભય-વિસંઠુલ-નિજ્જામય-મુક્ક-વાવારે. ૪

અવિદલિઅ-જાણવત્તા, ખણેણ પાવંતિ ઈચ્છિઅં કૂલં, પાસજિણ-ચલણ-જુઅલં, નિચ્ચં ચિઅ જે નમંતિ નરા. ૫

ખરપવદ્ધુય વણદવ-જાલાવલિમિલિય સયલદુમ ગહણે, ડજ્ઝંત-મુદ્ધ-મયવહુ-ભીસણરવ-ભીસણંમિ વણે. ૬

જગગુરૂણો કમજુઅલં, નિવ્વાવિઅ-સયલ-તિહુઅણાભોઅં, જે સંભરંતિ મણુઆ, ન કુણઈ જલણો ભયં તેસિં. ૭

વિલસંત-ભોગભીસણ-ફુરિઆરૂણનયણ-તરલજીહાલં, ઉગ્ગ-ભુઅંગં નવ-જલય-સત્થહં ભીસણાયારં. ૮

મન્નંતિ કીડ-સરિસં, દૂર-પરિચ્છૂઢ-વિસમ-વિસ-વેગા, તુહ નામક્ખર-ફુડસિદ્ધ-મંતગુરૂઆ નરા લોએ. ૯

અડવીસુ ભિલ્લ-તક્કર, પુલિંદ-સદ્દૂલ-સદ્દ-ભીમાસુ, ભયવિહુર-વુન્નકાયર-ઉલ્લૂરિય-પહિય-સત્થાસુ. ૧૦

અવિલુત્ત-વિહવ-સારા, તુહ નાહ પણામ-મત્ત-વાવારા, વવગય-વિગ્ઘા સિગ્ઘં, પત્તા હિય-ઈચ્છિયં ઠાણં. ૧૧

પજ્જલિઆનલ-નયણં, દૂર-વિયારિઅ મુહં મહાકાયં, નહકુલિસ-ઘાય-વિઅલિઅ-ગઈંદ-કુંભત્થલા-ભોઅં. ૧૨

પણય-સસંભમ-પત્થિવ, નહ મણિ-માણિક્ક-પડિઅ-પડિમસ્સ, તુહ વયણ-પહરણ ધરા, સીહં કુદ્ધંપિ ન ગણંતિ. ૧૩

સસિ-ધવલ-દંતમુસલં, દીહ-કરૂલ્લાલ વુડ્ઢિ-ઉચ્છાહં, મહુપિંગ-નયણજુઅલં, સસલિલ-નવ જલહરારાવં. ૧૪

ભીમં મહાગઈંદં, અચ્ચાસણ્ણંપિ તે ન વિ ગણંતિ, જે તુમ્હ ચલણ-જુઅલં, મુણિવઈતુંગં સમલ્લીણા. ૧૫

સમરમ્મિ તિક્ખખગ્ગા, ભિગ્ઘાય પવિદ્ધ-ઉદ્ધુય-કબંધે, કુંત-વિણિભિન્ન-કરિકલહ, મુક્ક-સિક્કાર-પઉરંમિ. ૧૬

નિજ્જિઅ-દપ્પુદ્ધુર-રિઉ, નરિંદનિવહા ભડા જસં ધવલં, પાવંતિ પાવ-પસમિણ, પાસજિણં ! તુહપ્પભાવેણ. ૧૭

રોગ-જલ-જલણ-વિસહર, ચોરારિ-મઈંદ-ગય-રણભયાઈં, પાસજિણ-નામ-સંકિત્તણેણ, પસમંતિ સવ્વાઈં. ૧૮

એવં મહા-ભયહરં પાસ-જિણિંદસ્સ સંથવ-મુઆરં, ભવિય-જણાણંદયરં, કલ્લાણ-પરંપર-નિહાણં. ૧૯

રાયભય-જક્ખ-રક્ખસ-કુસુમિણ-દુસ્સઉણ-રિક્ખ-પીડાસુ, સંઝાસુ દોસુ પંથે, ઉવસગ્ગે તહય રયણીસુ. ૨૦

જો પઢઈ જો અનિસુણઈ, તાણં કઈણો ય માણતુંગસ્સ, પાસો પાવં પસમેઉ, સયલ-ભુવણ-ચ્ચિઅ-ચલણો. ૨૧

ઉવસગ્ગંતે કમઠા-સુરમ્મિ, ઝાણાઓ જો ન સંચલિઓ, સુરનર કિન્નર જુવઈહિં, સંથુઓ જયઉ પાસજિણો. ૨૨

એઅસ્સ મજ્ઝયારે, અઠ્ઠારસ-અક્ખરેહિં જો મંતો, જો જાણઈ સો ઝાયઈ, પરમ-પયત્થં, ફુડં, પાસં. ૨૩

પાસહ સમરણ જો કુણઈ, સંતુઠ્ઠ હિયએણ, અઠ્ઠુત્તરસય-વાહિ-ભય, નાસઈ તસ્સ દૂરેણ. ૨૪

શ્રી અજિતશાંતિ સ્તવનમ્

(ષષ્ઠં સ્મરણમ્)

અજિઅં જિઅ-સવ્વભયં, સંતિં ચ પસંત-સવ્વગયપાવં; જયગુરુ સંતિગુણાકરે, દોવિ જિણવરે પણિવયામિ. ૧. ગાહા.

વવગય મંગુલભાવે, તેહં વિઉ-લતવનિમ્મલસહાવે, નિરુવમ-મહપ્પભાવે, થોસામિ સુદિટ્ઠસબ્ભાવે. ૨. ગાહા.

સવ્વદુક્ખપ્પ સંતીણં, સવ્વપાવપ્પસંતીણં, સયા અજિઅસંતીણં, નમો અજિઅસંતીણં. ૩. સિલોગો.

અજિઅજિણ ! સુહપ્પવત્તણં, તવ પુરિસુત્તમ ! નામકિત્તણં તહય ધિઈમઈપ્પવત્તણં; તવ ય જિણુત્તમસંતિ ! કિત્તણં. ૪. માગહિઆ.

કિરિઆવિહિ સંચિઅકમ્મકિલેસ વિમુક્ખયરં, અજિઅં નિચિઅં ચ ગુણેહીં મહામુણિ સિદ્ધિગયં;

અજિઅસ્સ ય સંતિ મહામુણિણો વિઅ સંતિકરં, સયયં મમ નિવ્વુઈકારણયં ચ નમંસણયં. ૫. આલિંગણયં.

પુરિસા ! જઈ દુક્ખવારણં, જઈય વિમગ્ગહ સુક્ખકારણં; અજિઅં સંતિં ચ ભાવઓ, અભયકરે સરણં પવજ્જહા. ૬. માગહિઆ.

અરઈરઈ તિમિરવિરહિઅમુવરય જરમરણં, સુર અસુરગરુલભુયગવઈપયયપણિવઈયં; અજિઅ મહમવિ અ સુનયનયનિઉણમભયકરં, સરણમુવસરિઅ ભુવિદિવિજમહિઅં સયયમુવણમે. ૭. સંગયયં.

તં ચ જિણુત્તમમુત્તમનિત્તમસત્તધરં, અજ્જવમદ્દવ ખંતિવિમુત્તિસમાહિનિહિં; સંતિકરં પણમામિ દમુત્તમતિત્થયરં, સંતિ મુણી મમ સંતિસમાહિવરં દિસઉ. ૮. સોવાણયં.

સાવત્થિપુવ્વપત્થિવંચ, વરહત્થિમત્થય-પસત્થવિચ્છિન્નસંથિયં, થિર-સરિચ્છ-વચ્છં, મયગલલીલાયમાણવર-ગંધહત્થિ પત્થાણપ-ત્થિયં સંથવારિહં; હત્થિહત્થબાહું દાંતાકણગારૂઅગા-નિરૂવાહયા-પિંજરં પવરલક્ખણોવચિઅ સોમ ચારુ-રૂવં, સુઈસુહમણાભિરામ પરમરમણિજ્જ વરદેવદુંદુહિ નિનાયમહુ રયરસુહગિરં. ૯. વેડ્ડુઓ.

અજિઅંજિઆરિગણં, જિઅ-સવ્વભયં ભવોહરિઉં; પણ-મામિ અહં પયઓ, પાવં પસમેઉ મે ભયવં. ૧૦. રાસાલુદ્ધઓ.

કુરુજણવયહત્થિણાઉરનરીસરો પઢમં તઓ મહાચક્કવટ્ટિભોએમહપ્પભાવો, જો બાવત્તરિ પુરવર સહસ્સવરનગર નિગમજણ વયવઈ બત્તીસારાયવર સહસ્સાણુયાયમગ્ગો; ચઉદસવર રયણાનવમહાનિહિ ચઉસટ્ઠિ સહસ્સ પવરજુવઈણ

સુંદરવઈ, ચુલસી હય ગય રહ સયસહસ્સસામી છન્નવઈ ગામકોડિસામી આસી જો ભારહંમિ ભયવં. ૧૧. વેઢ્ઢુઓ.

તં સંતિં સંતિકરં, સંતિણ્ણં સવ્વભયા, સંતિ થુણામિ જિણં, સંતિં વિહેઉ મે. ૧૨. રાસાનંદિઅયં.

ઈક્ખાગવિદેહનરીસર નરવસહા, મુણિવસહા નવસારય સસિસકલાણણા વિગયતમા વિહુઅરયા; અજિઉત્તમ તેઅ ગુણેહિં મહામુણિ અમિઅબલા વિઉલકુલા, પણમામિ તે ભવભયમૂરણ જગસરણા મમ સરણં. ૧૩. ચિત્તલેહા.

દેવદાણ-વિંદચંદસૂરવંદ હટ્ઠ તુટ્ઠ જિટ્ઠ પરમ, લટ્ઠ રૂવ ધંત રુપ્પ પટ્ટ સેઅ સુદ્ધ નિદ્ધ ધવલ; દંત પંતિ સંતિ ! સત્તિ કિત્તિ મુત્તિ જુત્તિ ગુત્તિ પવર, દિત્તતેઅ વંદ ધેઅ સવ્વલોઅ-ભાવિઅપ્પભાવણે અ પઈસ મે સમાહિં. ૧૪. નારાયઓ.

વિમલસસિકલાઈરેઅ સોમં, વિતિમિરસૂર-
કરાઈરેઅ તેઅં; તિઅસવઈ ગણાઈરેઅ રૂવં,
ધરણિધરપ્પવરાઈરેઅ સારં. ૧૫. કુસુમલયા.

સત્તે અ સયા અજિઅં, સારીરે અ બલે અજિઅં;
તવ સંજમે અ અજિઅં, એસ થુણામિ જિણં
અજિઅં. ૧૬. ભુઅગપરિરિંગિઅં.

સોમગુણેહિં પાવઈ ન તં નવસરયસસી,
તેઅગુણેહિં પાવઈ ન તં નવસરયરવી, રૂવગુણેહિં
પાવઈ ન તં તિઅસગણવઈ, સારગુણેહિં પાવઈ
ન તં ધરણિધરવઈ. ૧૭. ખિજ્જિઅયં.

તિત્થવરપવત્તયં તમરયરહિયં, ધીરજણ
થુઅચ્ચિઅં ચુઅકલિકલુસં; સંતિસુહપ્પવત્તયં
તિગરણપયઓ, સંતિમહં મહામુણિં સરણમુવણમે.
૧૮. લલિઅયં.

વિણઓણય સિરરઈ અંજલિ રિસિગણસંથુઅં
થિમિઅં, વિબુહાહિવધણવઈ નરવઈ થુઅ મહિ

અચ્ચિઅં બહુસો, અઈરુગ્ગય સરયદિવાયરસ-
મહિઅ સપ્પભં તવસા, ગયણંગણવિચરણ-
સમુઈઅચારણવંદિઅં સિરસા. ૧૯. કિસલયમાલા.

અસુરગરુલ પરિવંદિઅં કિન્નરોરગનમંસિઅં,
દેવકોડિસયસંથુઅં, સમણસંઘપરિવંદિયં. ૨૦.
સુમુહં.

અભયં અણહં, અરયં અરૂયં, અજિયં અજિયં,
પયઓ પણમે. ૨૧. વિજ્જુવિલસિઅં.

આગયાવરવિમાણ-દિવ્વકણગ-રહતુરય-
પહકરસએહિં હુલિઅં, સસંભમોઅરણ-
ખુભિઅલુલિયચલકુંડલંગયતિરીડસોહંત
મઉલિમાલા. ૨૨. વેડ્ઢઓ.

જં સુરસંઘા સાસુરસંઘા. વેરવિઉત્તા ભત્તિસુજુત્તા,
આયરભૂસિઅસંભમ-પિંડીઅ સુટ્ઠુસુવિમ્હિઅ
સવ્વબલોઘા; ઉત્તમ કંચણ-રયણપરૂવિઅભાસુર
ભૂસણભાસુરિઅંગા, ગાય-સમોણય ભત્તિ-

વસાગય, પંજલિ પેસિય સીસપણામા. ૨૩. રચણમાલા.

વંદિઊણ થોઊણ તો જિણં, તિગુણમેવ ય પુણો પયાહિણં, પણમિઊણ ય જિણં સુરાસુરા, પમુઈઆ સભવણાઈં તો ગયા. ૨૪. ખિત્તયં.

તં મહામુણિમહંપિ પંજલી, રાગદોસ-ભયમોહ-વજ્જિયં, દેવદાણવનરિંદવંદિઅં, સંતિમુત્તમં મહાતવં નમે. ૨૫. ખિત્તયં.

અંબરંતરવિઆરણિઆહિં, લલિઅહંસવહુ ગામિણિઆહિં, પીણસોણિ થણસાલિણિઆહિં, સકલકમલ-દલલોઅણિઆહિં. ૨૬. દીવયં.

પીણનિરંતરથણભરવિણમિય-ગાયલઆહિં, મણિકંચણપસિઢિલ મેહલ સોહિઅ સોણિતડાહિં; વરખિંખિણિનેઉરસતિલય વલય વિભૂસણિઆહિં; રઈકર-ચઉરમણોહર સુંદર દંસણિઆહિં. ૨૭. ચિત્તક્ખરા.

દેવસુંદરીહિં પાયવંદિઆહિં, વંદિઆ ય જસ્સ તે સુવિક્કમા કમા; અપ્પણો નિડાલએહિં, મંડણોડ્ડુણપ્પગારએહિં, કેહિં કેહિં વિ, અવંગ તિલયપત્તલેહનામએહિં ચિલ્લએહિં સંગયંગયાહિં, ભત્તિસન્નિવિટ્ઠવંદણાગયાહિં હુંતિ તે વંદિયા પુણો પુણો. ૨૮. નારાયઓ.

તમહં જિણચંદં, અજિઅં જિઅમોહં, ધુયસવ્વકિલેસં, પયઓ પણમામિ. ૨૯. નંદિઅયં,

થુઅવંદિઅયસ્સા, રિસિગણદેવગણેહિં, તો દેવવહૂહિં, પયઓ પણમિઅસ્સા; જસ્સ જગુત્તમસાસણઅસ્સા, ભત્તિવસાગય પિંડિઅયાહિં, દેવવરચ્છરસા બહુઆહિં, સુરવરરઈગુણ-પંડિઅયાહિં. ૩૦. ભાસુરયં.

વંસસદ્દતંતિ-તાલમેલિએ, તિઉક્ખરા-ભિરામસદ્દમીસએ કએ અ, સુઈસમાણણે અ સુદ્ધ સજ્જ ગીઅપાયજાલઘંટિઆહિં, વલય મેહલા

કલાવનેઉરા-ભિરામ સદ્દમીસએ કએ અ, દેવનટ્ટિઆહિં હાવભાવવિબ્ભ-મપ્પગારએહિં, નચ્ચિઉણ અંગહાર-એહિં વંદિઆ ય જસ્સ તે સુવિક્કમા કમા, તયં તિલોય સવ્વસત્તસંતિકારયં, પસંત-સવ્વપાવદોસમેસ હં નમામિ સંતિમુત્તમં જિણં. ૩૧. નારાયઓ.

છત્તચામરપડાગજુઅજવમંડિઆ, ઝયવર મગરતુરય-સિરિવચ્છસુલંછણા, દીવસમુદ્દ-મંદરદિસાગયસોહિયા, સત્થિઅ વસહ સીહ રહચક્કવરંકિયા. ૩૨. લલિઅયં. સહાવલટ્ઠા સમપ્પઈટ્ઠા, અદોસદુટ્ઠા ગુણેહિં જિટ્ઠા, પસાયસિટ્ઠા તવેણ પુટ્ઠા, સિરીહિં ઈટ્ઠા રિસીહિં જુટ્ઠા. ૩૩. વાણવાસિયા.

તે તવેણ ધુઅસવ્વપાવયા, સવ્વલોઅ હિઅમૂલપાવયા, સંથુઆ અજિઅસંતિ પાયયા, હુંતુ મે સિવસુહાણદાયયા. ૩૪. અપરાંતિકા.

એવં તવ બલ વિઉલં, થુઅં મએ અજિઅસંતિ જિણજુઅલં; વવગાયકમ્મરયમલં, ગઈં ગયં સાસયંવિઉલં. ૩૫. ગાહા.

તં બહુગુણપ્પસાયં, મુકખ સુહેણ પરમેણ અવિસાયં; નાસેઉ મે વિસાયં, કુણઉ અ પરીસાવિ અપ્પસાયં. ૩૬. ગાહા.

તં મોએઉ અ નંદિં, પાવેઉ અ નંદિસેણમભિનંદિં પરિસાવિ અ સુહ નંદિં, મમ ય દિસઉ સંજમે નંદિં. ૩૭. ગાહા.

પક્ખિઅચાઉમ્માસિઅ, સંવચ્છરિએ અવસ્સ ભણિઅવ્વો, સોઅવ્વો સવ્વેહિં, ઉવસગ્ગ નિવારણો એસો. ૩૮.

જો પઢઈ જો અ નિસુણઈ, ઉભઓ કાલંપિ અજિઅસંતિથયં, ન હુ હુંતિ તસ્સ રોગા, પુવ્વુપ્પન્ના વિ નાસંતિ. ૩૯.

જઈ ઈચ્છહ પરમપયં, અહવા કિત્તિં સુવિત્થડં ભુવણે, તા તેલુક્કુદ્ધરણે, જિણવયણે આયરં કુણહ. ૪૦.

ભક્તામર સ્તોત્રમ્

(સપ્તમં સ્મરણમ્)

ભક્તામર પ્રણતમૌલિમણિપ્રભાણા
મુદ્દ્યોતકં દલિતપાપતમોવિતાનમ્
સમ્યક્પ્રણમ્ય જિનપાદયુગં યુગાદા
વાલમ્બનં ભવજલેપતતાં જનાનામ્ ।।૧।।

યઃ સંસ્તુતઃ સકલવાઙ્મયતત્ત્વબોધા
દૂદ્ભૂતબુદ્ધિપટુભિઃ સુરલોકનાથૈઃ
સ્તોત્રૈર્જગત્ત્રિતયચિત્તહરૈરુદારૈઃ
સ્તોષ્યે કિલાહમપિ તં પ્રથમં જિનેન્દ્રમ્ ।।૨।।

બુદ્ધ્યા વિનાઽપિ વિબુધાર્ચિતપાદપીઠ !
સ્તોતું સમુદ્યતમતિર્વિગતત્રપોઽહમ્
બાલં વિહાય જલસંસ્થિતમિન્દુબિમ્બ
મન્ય : ક ઈચ્છતિ જન : સહસા ગ્રહીતુમ ? ।।૩।।

વક્તું ગુણાન્ ગુણસમુદ્ર ! શશાઙ્કકાન્તાન્
કસ્તે ક્ષમ : સુરગુરુપ્રતિમોઽપિ બુદ્ધ્યા :
કલ્પાન્તકાલપવનોદ્ધતનક્રચક્રં
કો વા તરીતુમલમમ્બુ–નિધિં ભુજાભ્યામ્ ?।।૪।।

સોઽહં તથાપિ તવ ભક્તિવશાન્મુનીશ !
કર્તું સ્તવં વિગતશક્તિરપિ પ્રવૃત્ત :
પ્રીત્યાત્મવીર્યમવિચાર્ય મૃગો મૃગેન્દ્રં
નાભ્યેતિ કિં નિજશિશો : પરિપાલનાર્થમ્ ?।।૫।।

અલ્પશ્રુતં શ્રુતવતાં પરિહાસધામ
ત્વદ્ભક્તિરેવ મુખરીકુરૂતે બલાન્મામ્
યત્કોકિલ : કિલમધૌ મધુરં વિરૌતિ
તચ્ચારુચૂતકલિકાનિકરૈકહેતુ : ।।૬।।

ત્વત્સંસ્તવેન ભવસંતતિસન્નિબદ્ધં
પાપં ક્ષણાત્ક્ષયમુપૈતિ શરીરભાજામ્
આક્રાન્તલોકમલિનીલમશેષમાશુ
સૂર્યાંશુભિન્નમિવ શાર્વરમન્ધકારમ્ ||૭||

મત્વેતિ નાથ ! તવ સંસ્તવનં મયેદ-
મારભ્યતે તનુધિયાઽપિ તવ પ્રભાવાત્
ચેતો હરિષ્યતિ સતાં નલિનીદલેષુ
મુક્તાફલદ્યુતિમુપૈતિ નનૂદબિન્દુ: ||૮||

આસ્તાં તવસ્તવનમસ્તસમસ્તદોષં
ત્વત્સંકથાપિ જગતાં દુરિતાનિ હન્તિ
દૂરે સહસ્રકિરણ: કુરુતે પ્રભૈવ
પદ્માકરેષુ જલજાનિ વિકાશભાંજિ ||૯||

નાત્યદ્ભુતં ભુવનભૂષણભૂતનાથ !
ભૂતૈર્ગુણૈર્ભુવિ ભવન્તમભિષ્ટુવન્ત:
તુલ્યા ભવન્તિ ભવતો નનુ તેન કિં વા ?
ભૂત્યાશ્રિતં ય ઇહ નાત્મસમં કરોતિ ||૧૦||

દૃષ્ટ્વા ભવન્તમનિમેષવિલોકનીયં
નાન્યત્ર તોષમુપયાતિ જનસ્ય ચક્ષુઃ
પીત્વા પયઃ શશિકરદ્યુતિદુગ્ધસિન્ધોઃ
ક્ષારં જલં જલ–નિધેરસિતું ક ઈચ્છેત્ ? ।।૧૧।।

યૈઃ શાન્તરાગરુચિભિઃ પરમાણુભિસ્ત્વં
નિર્માપિતસ્ત્રિભુવનૈકલલામભૂત !
તાવન્ત એવ ખલુ તેડપ્યણવઃ પૃથિવ્યાં
યત્તે સમાનમપરં નહિ રૂપમસ્તિ ।।૧૨।।

વક્ત્રં ક્વ તે સુરનરોરગનેત્રહારિ
નિઃશેષનિર્જિત જગત્ત્રિતયોપમાનમ્ ?
બિમ્બં કલંકમલિનં ક્વ નિશાકરસ્ય ?
યદ્વાસરે ભવતિ પાણ્ડુપલાશકલ્પમ્ ।।૧૩।।

સમ્પૂર્ણમણ્ડલશશાઙ્કકલાકલાપ
શુભ્રા ગુણાસ્ત્રિભુવનં તવ લંઙ્ઘયન્તિઃ
યે સંશ્રિતાસ્ત્રિજગદીશ્વર ! નાથમેકં
કસ્તાન્નિવારયતિ સંચરતો યથેષ્ટમ્ ? ।।૧૪।।

ચિત્રં કિમત્ર યદિ તે ત્રિદશાઙ્ગનાભિ-
ર્નીતં મનાગપિ મનો ન વિકારમાર્ગમ્
કલ્પાન્તકાલમરુતા ચલિતાચલેન
કિં મન્દરાદ્રિશિખરં ચલિતં કદાચિત્ ? ।।૧૫।।

નિર્ધૂમવર્ત્તિરપવર્જિતતૈલપૂર:
કૃત્સ્નં જગત્ત્રયમિદં પ્રકટીકરોષિ
ગમ્યો ન જાતુ મરુતાં ચલિતાચલાનાં
દીપોઽપરસ્ત્વમસિ નાથ ! જગત્પ્રકાશ: ।।૧૬।।

નાસ્તં કદાચિદુપયાસિ ન રાહુગમ્ય:
સ્પષ્ટીકરોષિ સહસા યુગપજ્જગન્તિ
નામ્ભોધરોદરનિરુદ્ધમહાપ્રભાવ:
સૂર્યાતિશાયિમહિમાઽસિ મુનીન્દ્ર ! લોકે ।।૧૭।।

નિત્યોદયં દલિતમોહમહાન્ધકારં
ગમ્યં ન રાહુવદનસ્ય ન વારિદાનામ્
વિભ્રાજતે તવ મુખા-બ્જમનલ્પકાન્તિ
વિદ્યોતયજ્જગદપૂર્વશશાઙ્ક-બિમ્બમ્ ।।૧૮।।

કિં શર્વરીષુ શશિનાડહ્નિ વિવસ્વતા વા
યુષ્મન્મુખેન્દુદલિતેષુ તમસ્સુ નાથ !
નિષ્પન્નશાલિવનશાલિનિ જીવલોકે
કાર્યં કિયજ્જલધરૈર્જલભારનમ્રૈ: ।।૧૯।।

જ્ઞાનં યથા ત્વયિ વિભાતિ કૃતાવકાશં
નૈવં તથા હરિહરાદિષુ નાયકેષુ
તેજ: સ્ફુરન્મણિષુ યાતિ યથા મહત્વં
નૈવં તુ કાચશકલે કિરણાકુલેડપિ ।।૨૦।।

મન્યે વરં હરિહરાદય એવ દૃષ્ટા
દૃષ્ટેષુ યેષુ હૃદયં ત્વયિ તોષમેતિ
કિં વીક્ષિતેન ભવતા ભુવિ યેન નાન્ય:
કશ્ચિન્મનો હરતિ નાથ ! ભવાન્તરેડપિ ।।૨૧।।

સ્ત્રીણાં શતાનિ શતશો જનયન્તિ પુત્રાન્
નાન્યા સુતં ત્વદુપમં જનની પ્રસૂતા
સર્વા દિશો દધતિ ભાનિ સહસ્રરશ્મિં
પ્રાચ્યેવ દિગ્જનયતિ સ્ફુરદંશુજાલમ્ ।।૨૨।।

ત્વામામનન્તિ મુનયઃ પરમં પુમાંસ
માદિત્યવર્ણમમલં તમસઃ પરસ્તાત્
ત્વામેવ સમ્યગુપલભ્ય જયંતિ મૃત્યું
નાન્યઃ શિવ:શિવપદસ્ય મુનીન્દ્ર! પન્થાઃ ॥૨૩॥

ત્વામવ્યયં વિભુમચિન્ત્યમસઙ્ખ્યમાદ્યં
બ્રહ્માણમીશ્વરમનન્તમનઙ્ગકેતુમ્
યોગીશ્વરં વિદિત યોગમનેકમેકં
જ્ઞાનસ્વરૂપમમલં પ્રવદન્તિ સન્તઃ ॥૨૪॥

બુદ્ધસ્ત્વમેવ વિબુધાર્ચિતબુદ્ધિબોધાત્
ત્વં શંકરોઽસિ ભુવનત્રયશંકરત્વાત્
ધાતાસિ ધીર ! શિવમાર્ગવિધેર્વિધાનાત્
વ્યક્તં ત્વમેવ ભગવન્ ! પુરુષોત્તમોસિ ॥૨૫॥

તુભ્યં નમસ્ત્રિભુવનાર્તિહરાય નાથ !
તુભ્યં નમઃ ક્ષિતિતલામલભૂષણાય.
તુભ્યં નમસ્ત્રિજગતઃ પરમેશ્વરાય
તુભ્યં નમો જિન ! ભવોદધિશોષણાય ॥૨૬॥

કો વિસ્મયોડત્ર યદિ નામ ગુણૈરશેષૈ
સ્ત્વં સંશ્રિતો નિરવકાશતયા મુનીશ !
દોષૈરુપાત્તવિવિધાશ્રયજાતગર્વૈ:
સ્વપ્નાન્તરેડપિ ન કદાચિદપીક્ષિતોડસિ ||૨૭||

ઉચ્ચૈરશોકતરુસંશ્રિતમુન્મયુખ
માભાતિરૂપમમલં ભવતો નિતાન્તમ્
સ્પષ્ટોલ્લસત્કિરણમસ્તતમોવિતાનં
બિમ્બં રવેરિવ પયોધરપાર્શ્વવર્તિ ||૨૮||

સિંહાસને મણિમયૂખશિખાવિચિત્રે
વિભ્રાજતે તવ વપુ: કનકાવદાતમ્
બિમ્બં વિયદ્વિલસદંશુલતાવિતાનં
તુઙ્ગોદયાદ્રિશિરસીવ સહસ્ત્રરશ્મે: ||૨૯||

કુન્દાવદા–તચલચામરચારુશોભં
વિભ્રાજતે તવ વપુ: કલધૌતકાન્તમ્
ઉદ્યચ્છશાઙ્કશુચિનિર્ઝરવારિધાર
મુચ્ચૈસ્તટં સુરગિરેરિવ શાતકૌમ્ભમ્ ||૩૦||

છત્રત્રયં તવ વિભાતિ શશાઙ્કકાન્ત
મુચ્ચૈઃસ્થિતં સ્થગિતભાનુકરપ્રતાપમ્
મુક્તાફલપ્રકરજાલવિવૃદ્ધશોભં
પ્રખ્યાપયત્ત્રિજગતઃ પરમેશ્વરત્વમ્ ।।૩૧।।

ઉન્નિદ્રહેમનવપઙ્કજપૂંજકાન્તિ
પર્યુલ્લસન્નખમયૂખશિખાભિરામૌ
પાદૌ પદાનિ તવ યત્ર જિનેન્દ્ર ! ધત્તઃ
પદ્માનિ તત્ર વિબુધાઃ પરિકલ્પયન્તિ ।।૩૨।।

ઈત્થં યથા તવ વિભૂતિરભૂજ્જિનેન્દ્ર !
ધર્મોપદેશનવિધૌ ન તથા પરસ્યઃ
યાદૃક્ પ્રભા દિનકૃતઃ પ્રહતાન્ધ-કારા
તાદૃક્ કુતો ગ્રહગણસ્ય વિકાશિનોઽપિ ।।૩૩।।

શ્ચ્યોતન્મદાવિલવિલોલકપોલમૂલ
મત્તભ્રમદ્ભ્રમરનાદવિવૃદ્ધકોપમ્
ઐરાવતાભમિભમુદ્ધતમાપતન્તં
દૃષ્ટ્વા ભયં ભવતિ નો ભવદાશ્રિતાનામ્ ।।૩૪।।

ભિન્નેભકુંભગલદુજ્જ્વલશોણિતાક્ત
મુક્તાફલપ્રકરભૂષિતભૂમિભાગઃ
બદ્ધક્રમઃ ક્રમગતં હરિણાધિપોડપિ
નાક્રામતિ ક્રમયુગાચલસંશ્રિતં તે ॥૩૫॥

કલ્પાન્તકાલપવનોદ્ધતવન્હિકલ્પં
દાવાનલં જ્વલિતમુજ્જ્વલમુત્કુલિંગમ્
વિશ્વં જિઘત્સુમિવ સંમુખમાપતન્તં
ત્વન્નામકીર્તનજલં શમયત્યશેષમ્ ॥૩૬॥

રક્તેક્ષણં સમદકોકિલકંઠનિલં
ક્રોધોદ્ધતં ફણિનમુત્ફણમાપતન્તમ્
આક્રામતિ ક્રમયુગેન નિરસ્તશઙ્ક
સ્ત્વન્નામનાગદમની હૃદિ યસ્ય પુંસઃ ॥૩૭॥

વલ્ગત્તુરઙ્ગગજગર્જિતભીમનાદ
માજૌ બલં બલવતામપિ ભૂપતીનામ્
ઉદ્યદ્દિવાકરમયૂખશિખાડપવિદ્ધં
ત્વત્કીર્તનાત્તમ ઈવાશુ ભિદામુપૈતિ ॥૩૮॥

કુન્તાગ્રભિન્નગજશોણિતવારિવાહ
વેગાવતારતરણાતુરયોધભીમે
યુદ્ધે જયં વિજિતદુર્જયજેયપક્ષા
સ્ત્વત્પાદપઙ્કજવનાશ્રયિણો લભન્તે ||૩૯||

અમ્ભોનિધૌ ક્ષુભિતભીષણનક્રચક્ર
પાઠીનપીઠભયદોલ્બણવાડવાગ્નૌ
રઙ્ગત્તરઙ્ગશિખરસ્થિતયાનપાત્રા
સ્ત્રાસં વિહાય ભવતઃ સ્મરણાદ્ વ્રજન્તિ ||૪૦||

ઉદ્ભૂતભીષણજલોદરભારભુગ્નાઃ
શોચ્યાં દશામુપગતા શ્ચ્યુતજીવિતાશાઃ
ત્વત્પાદપઙ્કજરજોઽમૃતદિગ્ધદેહા
મર્ત્યા ભવન્તિ મકરધ્વજતુલ્યરૂપાઃ ||૪૧||

આપાદકણ્ઠમુરુશૃઙ્ખલવેષ્ટિતાંગા
ગાઢં બૃહન્નિગડકોટિનિઘૃષ્ટજંઘાઃ
ત્વન્નામમન્ત્રમનિશં મનુજાઃ સ્મરન્તઃ
સદ્યઃ સ્વયં વિગતબન્ધભયા ભવન્તિ ||૪૨||

મત્તદ્વિપેન્દ્રમૃગરાજદવાનલાહિ
સંગ્રામવારિધિમહોદરબન્ધનોત્થમ્
તસ્યાશુ નાશમુપયાતિ ભયં ભિયેવ
યસ્તાવકં સ્તવમિમં મતિમાનધીતે ।।૪૩।।

સ્તોત્રસ્ત્રજં તવ જિનેન્દ્ર ! ગુણૈર્નિબદ્ધાં
ભક્ત્યા મયા રુચિરવર્ણવિચિત્રપુષ્પામ્
ધત્તે જનો ય ઈહ કણ્ઠગતામજસ્ત્રં
તં માનતુઙ્ગમવશા સમુપૈતિ લક્ષ્મી: ।।૪૪।।

શ્રી કલ્યાણમંદિર સ્તોત્રમ્

(અષ્ટમં સ્મરણમ્)

(વસન્તતિલકા વૃત્તમ્)

કલ્યાણમંદિર–મુદાર–મવદ્યભેદિ,
ભીતાભયપ્રદ–મનિંદિત–મંઘ્રિપદ્મમ્,
સંસારસાગર–નિમજ્જદશેષજંતુ,
પોતાયમાન–મભિનમ્ય જિનેશ્વરસ્ય. ।।૧।।

યસ્ય સ્વયં સુરગુરુ ગરિમાંબુરાશેઃ,
સ્તોત્રં સુવિસ્તૃત-મતિર્ન વિભુર્વિધાતુમ્,
તીર્થેશ્વરસ્ય કમઠ-સ્મય-ધૂમ-
કેતુ-સ્તસ્યાહમેષ કિલ સંસ્તવનં કરિષ્યે. ॥૨॥

સામાન્યતોઽપિ તવ વર્ણયિતું સ્વરૂપ,
-મસ્માદૃશાઃ કથમધીશ ! ભવંત્યધીશાઃ ?
ધૃષ્ટોઽપિ કૌશિકશિશુ-ર્યદિવા દિવાંધો,
રૂપં પ્રરૂપયતિ કિં કિલ ધર્મરશ્મેઃ ? ॥૩॥

મોહક્ષયા-દનુભવન્નપિ નાથ ! મર્ત્યો,
નૂનં ગુણાન્ ગણ-યિતું ન તવ ક્ષમેત્,
કલ્પાંત-વાંત-પયસઃ પ્રકટોઽપિ,
યસ્મા-ન્મીયેત કેન જલધેર્નનુ રત્નરાશિઃ ?॥૪॥

અભ્યુદ્યતોઽસ્મિ તવ નાથ ! જડાશયોઽપિ,
કર્તું સ્તવં લસદસંખ્ય-ગુણાકરસ્ય,
બાલોઽપિ, કિં ન નિજબાહુ-યુગં વિતત્ય,
વિસ્તીર્ણતાં કથયતિ સ્વધિયાંબુરાશેઃ ? ॥૫॥

યે યોગિનામપિ ન યાન્તિ ગુણાસ્તવેશ!,
વક્તું કથં ભવતિ તેષુ મમાવકાશઃ?,
જાતા તદેવમસમીક્ષિત-કારિતેયં,
જલ્પંતિ વા નિજગિરા નનુ પક્ષિણોઽપિ. ॥૬॥

આસ્તા-મચિંત્ય-મહિમા જિન! સંસ્તવસ્તે,
નામાપિ પાતિ ભવતો ભવતો જગંતિ,
તીવ્રાતપોપહત-પાંથજ-નાન્નિદાઘે,
પ્રીણાતિ પદ્મસરસઃ સરસોઽનિલોઽપિ. ॥૭॥

હૃદ્વર્તિનિ ત્વયિ વિભો! શિથિલીભવંતિ,
જંતોઃ ક્ષણેન નિબિડા અપિ કર્મબંધાઃ,
સદ્યો ભુજંગમમયા ઈવ મધ્યભાગ,
-મભ્યાગતે વનશિખંડિનિ ચંદનસ્ય. ॥૮॥

મુચ્યંત એવ મનુજાઃ સહસા જિનેન્દ્ર!
રૌદ્રૈરૂપદ્રવ-શતૈસ્ત્વયિ વીક્ષિતેઽપિ,
ગોસ્વામિનિ સ્ફુરિત-તેજસિ દૃષ્ટમાત્રે,
ચૌરૈરિવાશુ પશવઃ પ્રપલાયમાનૈઃ ॥૯॥

ત્વં તારકો જિન! કથં ? ભવિનાં ત એવ,
ત્વા-મુદ્વહંતિ હૃદયેન યદુત્તરંત:,
યદ્વાર્દૃતિસ્તરતિ યજ્જલ-મેષ નૂન,
-મન્તર્ગતસ્ય મરૂત: સ કિલાનુભાવ:. ।।૧૦।।

યસ્મિન્ હર-પ્રભૃતયોડપિ હત-પ્રભાવા:,
સોડપિ ત્વયા રતિપતિ: ક્ષપિત: ક્ષણેન,
વિધ્યાપિતા હુતભુજ: પયસાડથ યેન,
પીતં ન કિં તદપિ દુર્ધર-વાડવેન ? ।।૧૧।।

સ્વામિન્નલ્પ-ગરિમાણ-મપિ પ્રપન્ના,
-સ્ત્વાં જંતવ: કથમહો હૃદયે દધાના:,
જન્મોદધિં લઘુ તરંત્યતિ લાઘવેન,
ચિંત્યો ન હંત મહતાં યદિ વા પ્રભાવ:. ।।૧૨।।

ક્રોધસ્ત્વયા યદિ વિભો! પ્રથમં નિરસ્તો,
ધ્વસ્તાસ્તદા બત કથં કિલ કર્મચૌરા: ?
પ્લોષત્યમુત્ર યદિ વા શિ-શિરાપિલોકે,
નીલદ્રુમાણિ વિપિનાનિ ન કિં હિમાની ? ।।૧૩।।

ત્વાં યોગિનો જિન ! સદા પરમાત્મરૂપ,
-મન્વેષયંતિ હૃદયાંબુજ-કોશ-દેશે,
પૂતસ્ય નિર્મલરૂચે-ર્યદિ વા કિમન્ય,
-દક્ષસ્ય સંભવિ પદં નનુ કર્ણિકાયા: ? ||૧૪||

ધ્યાનાજ્જિનેશ ! ભવતો ભવિન: ક્ષણેનં,
દેહં વિહાય પરમાત્મ-દશાં વ્રજંતિ,
તીવ્રાનલા-દુપલભાવ મપાસ્ય લોકે,
ચામીકરત્વ-મચિરાદિવ ધાતુભેદા:. ||૧૫||

અન્ત: સદૈવ જિન ! યસ્ય વિભાવ્યસે ત્વં,
ભવ્યૈ: કથં તદપિ નાશયસે શરીરમ્ ?
એતત્સ્વરૂપમથ મધ્ય-વિવર્ત્તિનો હિ,
યદ્વિગ્રહં પ્રશમયંતિ મહાનુભાવા:. ||૧૬||

આત્મા મનીષિભિરયં ત્વદ્ભેદ-બુદ્ધયા,
ધ્યાતો જિનેન્દ્ર ! ભવતીહ ભવત્પ્રભાવ:,
પાનીયમપ્યમૃત-મિત્ય-નુચિંત્ય-માનં,
કિં નામ નો વિષવિકાર-મપાકરોતિ ? ||૧૭||

ત્વામેવ વીત-તમસં પરવાદિનોડપિ,
નૂનં વિભો ! હરિહરાદિ-ધિયા પ્રપન્ના:,
કિં કાચકામલિભિરીશ ! સિતો ડપિ શંખો,
નો ગૃહ્યતે વિવિધવર્ણ-વિપર્યયેણ. ।।૧૮।।

ધર્મોપદેશ-સમયે સવિધાનુભાવા,
દાસ્તાં જનો ભવતિ તે તરૂ-રપ્યશોક:,
અભ્યુદ્ગતે દિનપતૌ સમહીરુહોડપિ,
કિં વા વિબોધ મુપયાતિ ન જીવલોક: ? ।।૧૯।।

ચિત્રં વિભો ! કથમવાઙ્મુખ-વૃંતમેવ,
વિષ્વક્ પતત્ય-વિરલા સુર-પુષ્પ-વૃષ્ટિ:,
ત્વદ્ગોચરે સુમનસાં યદિ વા મુનીશ !
ગચ્છંતિ નૂનમધ એવ હિ બંધનાનિ. ।।૨૦।।

સ્થાને ગભીર-હૃદયોદધિ-સંભવાયા:,
પીયૂષતાં તવ ગિર: સમુદીરયંતિ,
પીત્વા યત: પરમ-સંમદ-સંગભાજો,
ભવ્યા વ્રજંતિ તરસાપ્ય-જરામરત્વમ્: ।।૨૧।।

સ્વામિન ! સુદૂર-મવનમ્ય સમુત્પતંતો,
મન્યે વદંતિ શુચય: સુર-ચામરૌઘા:,
યેડસ્મૈ નતિં વિદધતે મુનિ પુંગવાય,
તે નૂન-મુર્ધ્વગતય: ખલુ શુદ્ધભાવા: ॥૨૨॥

શ્યામં ગભીર-ગિર-મુજ્જવલ-હેમરત્ન-
સિંહાસન સ્થમિહ ભવ્ય-શિખંડિનસ્ત્વામ્,
આલોકયંતિ રભસેન નદંતમુચ્ચૈ,
-શ્ચામીકરાદ્રિ-શિરસીવ નવાંબુવાહમ્. ॥૨૩॥

ઉદ્ગચ્છતા તવ શિતિદ્યુતિ-મંડલેન,
લુપ્તચ્છદચ્છવિ-રશોકતરૂ-ર્બભૂવ,
સાન્નિધ્યતોડપિ યદિ વા તવ વીત-રાગ !
નીરાગતાં વ્રજતિ કો ન સચેતનોડપિ ? ॥૨૪॥

ભો: ભો: પ્રમાદ-મવધૂય ભજધ્વમેન,
-માગત્ય નિર્વૃતિ-પુરીં પ્રતિ સાર્થવાહમ્,
એતન્નિવેદયતિ દેવ ! જગત્ત્રયાય,
મન્યે નદન્નભિનભ: સુરદુન્દુભિસ્તે. ॥૨૫॥

ઉદ્યોતિતેષુ ભવતા ભુવનેષુ નાથ!
તારાન્વિતો વિધુરયં વિહતાધિકાર:,
મુક્તા-કલાપ-કલિતોચ્છૂવસિતાતપત્ર,
વ્યાજાત્રિધા ધૃતતનુ-ર્ધ્રુવ-મભ્યુપેત: ।।૨૬।।

સ્વેન પ્રપૂરિત-જગત્ત્રય-પિંડિતેન,
કાન્તિ-પ્રતાપ-યશસા-મિવ સંચયેન,
માણિક્ય-હેમ-રજત-પ્રવિનિર્મિતેન,
સાલ-ત્રયેણ ભગવન્નભિતો વિભાસિ. ।।૨૭।।

દિવ્યસ્ત્રજો જિન! નમત્રિદશાધિપાના,
-મુત્સૃજ્ય રત્ન-રચિતાનપિ મૌલિબંધાન્,
પાદૌ શ્રયંતિ ભવતો યદિ વા પરત્ર,
ત્વત્સંગમે સુમનસો ન રમંત એવ. ।।૨૮।।

ત્વં નાથ! જનમજલધે-ર્વિપરાઙ્મુખોડપિ,
યત્તારયસ્ય સુમતો નિજ-પૃષ્ઠ લગ્નાન્,
યુક્તં હિ પાર્થિવ-નિપસ્ય સતસ્તવૈવ,
ચિત્રં વિભો! યદસિ કર્મ-વિપાક-શૂન્ય:।।૨૯।।

વિશ્વેશ્વરોઽપિ જનપાલક! દુર્ગતસ્ત્વં,
કિં વાક્ષરપ્રકૃતિ-રપ્યલિપિસ્ત્વમીશ!
અજ્ઞાનવત્યપિ સદૈવ કથંચિ-દેવ,
જ્ઞાનં ત્વયિ સ્ફુરતિ વિશ્વ-વિકાસ-હેતુઃ ॥૩૦॥

પ્રાગ્ભાર-સંભૃત-નભાંસિ રજાંસિ રોષા,
-દુત્થાપિતાનિ કમઠેન શઠેન યાનિ,
છાયાપિ તૈસ્તવ ન નાથ! હતા હતાશો,
ગ્રસ્તસ્ત્વમીભિરયમેવ પરં દુરાત્મા. ॥૩૧॥

યદ્ ગર્જદૂર્જિત-ઘનૌઘ-મદભ્ર-ભીમં,
ભ્રશ્યત્તડિ-ન્મુસલ-માંસલ ઘોર ધારમ્,
દૈત્યેન મુક્તમથ દુસ્તર-વારિ દધ્રે,
તેનૈવ તસ્ય જિન! દુસ્તરવારિ-કૃત્યમ્. ॥૩૨॥

ધ્વસ્તોર્ધ્વ-કેશ-વિકૃતા-કૃતિ-મર્ત્ય-મુંડ,
-પ્રાલંબભૃદ્ ભયદ-વક્ત્ર-વિનિર્યદગ્નિઃ,
પ્રેતવ્રજઃ પ્રતિભવંત-મપીરિતો યઃ,
સોઽસ્યાઽભવત્પ્રતિભવં ભવ-દુઃખ હેતુઃ ॥૩૩॥

ધન્યાસ્ત એવ ભુવનાધિપ! યે ત્રિસંધ્ય,
-મારાધયંતિ વિધિવદ્વિધુતા-ન્યકૃત્યા:,
ભક્ત્યોલ્લસત્પુલક-પક્ષ્મલ-દેહ-દેશા,
પાદદ્વયં તવ વિભો! ભુવિ જન્મભાજ:. ।।૩૪।।

અસ્મિન્નપાર-ભવ-વારિનિધૌ મુનીશ!
મન્યે ન મે શ્રવણ-ગોચરતાં ગતોઽસિ,
આકર્ણિતે તુ તવ ગોત્ર-પવિત્ર-મંત્રે,
કિં વા વિપદ્વિષધરી સવિધં સમેતિ? ।।૩૫।।

જન્માંતરેઽપિ તવ પાદયુગં ન દેવ!
મન્યે મયા મહિત મીહિત-દાનદક્ષમ્:
તેનેહ જન્મનિ મુનીશ! પરા-ભવાનાં,
જાતો નિકેતનમહં મથિતા-શયાનામ્. ।।૩૬।।

નૂનં ન મોહ-તિમિરા-વૃતલોચનેન,
પૂર્વવિભો! સકૃદપિ પ્રવિલોકિતોઽસિ,
મર્માવિધો વિધુરયંતિ તિ મામનર્થા:,
પ્રોદ્યત્પ્રબંધ-ગતય: કથમન્યથૈતે. ।।૩૭।।

આકર્ણિતોડપિ મહિતોડપિ નિરીક્ષિતોડપિ,
નૂનંન ચેતસિ મયા વિધૃતોડસિ ભક્ત્યા,
જાતોડસ્મિ તેન જનબાંધવ ! દુઃખપાત્રં,
યસ્માત ક્રિયા:પ્રતિફલન્તિ ન ભાવશૂન્યાઃ ।।૩૮।।

ત્વં નાથ ! દુઃખિજન-વત્સલ ! હે શરણ્ય !
કારુણ્ય-પુણ્યવસતે ! વશિનાં વરેણ્ય !
ભક્ત્યા નતે મયિ મહેશ ! દયાં વિધાય,
દુઃખાઙ્કુરોદ્લન-તત્પરતાં વિધેહિ. ।।૩૯।।

નિઃસંખ્ય-સાર-શરણં શરણં શરણ્ય,
-માસાદ્ય સાદિત-રિપુ-પ્રથિતાવદાતમ્,
ત્વત્પાદ-પંકજમપિ પ્રણિધાન-વંધ્યો,
વધ્યોડસ્મિ ચેદ્ ભુવનપાવન ! હા હતોડસ્મિ.।।૪૦।।

દેવેંદ્રવંદ્ય ! વિદિતા-ખિલ-વસ્તુસાર !
સંસાર-તારક ! વિભો ! ભુવનાધિનાથ !
ત્રાયસ્વ દેવ ! કરુણા હૃદ ! માં પુ નીહિ,
સીદંતમદ્ય ભયદ-વ્યસનાંબુરાશેઃ ।।૪૧।।

યદ્યસ્તિ નાથ! ભવંદઘ્રિ-સરોરુહાણાં,
ભક્તે:ફલં કિમપિ સંતતિ-સંચિતાયા:,
તન્મે ત્વદેક-શરણસ્ય શરણ્ય! ભૂયા:,
સ્વામી ત્વમેવ ભુવનેડત્ર ભવાંતરેડપિ. ।।૪૨।।

ઈત્થં સમાહિત-ધિયો વિધિવજ્જિનેંદ્ર!
સાંદ્રોલ્લસત્પુ-લક-કંચુકિતાંગ-ભાગા:,
ત્વદ્બિંબ-નિર્મલમુખાંબુજ-બદ્ધલક્ષા:,
યે સંસત્વં તવ વિભો! રચયંતિ ભવ્યા: ।।૪૩।।

જન નયન-કુમુદચંદ્ર! પ્રભાસ્વરા:,
સ્વર્ગસંપદો ભુક્ત્વા,
તે વિગલિત-મલ-નિચયા,
અચિરાન્મોક્ષં પ્રપદ્યંતે. ।।૪૪।।

શ્રી બૃહચ્છાંતિ સ્તોત્રમ
(નવમં સ્મરણમ્)

ભો ભો ભવ્યાઃ શૃણુત વચનં પ્રસ્તુતં સર્વ-મેતદ્,
યે યાત્રાયાં ત્રિભુવનગુરોરાર્હતા ભક્તિભાજઃ ।।
તેષાં શાંતિર્ભવતુ ભવતા મર્હદાદિપ્રભાવા, દારોગ્ય-
શ્રીધૃતિમતિકરી કલેશાવિધ્વંસહેતુઃ ।।૧।।

ભો ભો ભવ્યલોકા ! ઈહ હિ ભરતૈરાવતવિદેહ-સંભવાનાં સમસ્તતીર્થકૃતાં જન્મન્યાસન-પ્રકંપાનંતર-મવધિના વિજ્ઞાય સૌધર્માધિપતિઃ સુઘોષાઘંટાચાલ-નાનંતરં સકલસુરાસુરેન્દ્રૈઃ સહ સમાગત્ય સવિનય મર્હદ્ભટ્ટારકં ગૃહીત્વા ગત્વા કનકાદિશૃંગે વિહિત-જન્માભિષેકઃ શાંતિ-મુદ્ઘોષયતિ, યથા તતોડહં કૃતાનુકારમિતિ કૃત્વા મહાજનો યેન ગતઃ સ પંથા, ઈતિ ભવ્યજનૈઃ સહ સમેત્ય સ્નાત્રપીઠે સ્નાત્રં વિધાય શાંતિમુદ્ઘોષયામિ

।। તત્પૂજાયાત્રાસ્નાત્રાદિમહોત્સવાનંતરમિતિ કૃત્વા કર્ણં દત્વા નિશમ્યતાં નિશમ્યતાં સ્વાહા ।।૨।।

ૐ પુણ્યાહં પુણ્યાહં પ્રીયંતાં પ્રીયંતાં ભગવંતોऽર્હન્ત: સર્વજ્ઞા: સર્વદર્શિન સ્ત્રિલોકનાથાસ્ત્રિલોકમહિતા સ્ત્રિલોકપૂજ્યા-સ્ત્રિલોકેશ્વરા, સ્ત્રિલોકોદ્યોતકરા: ।।૩।।

ૐ ઋષભ અજિત સંભવ અભિનંદન સુમતિ પદ્મપ્રભ સુપાર્શ્વ ચંદ્રપ્રભ સુવિધિ શીતલ શ્રેયાંસ વાસુપૂજ્ય વિમલ અનંત ધર્મ શાંતિ કુંથુ અર મલ્લિ મુનિસુવ્રત નમિ નેમિ પાર્શ્વ વર્દ્ધમાનાંતા જિના: શાંતા: શાંતિકરા ભવંતુ સ્વાહા ।।૪।।

ૐ મુનયો મુનિપ્રવરા રિપુવિજયદુર્ભિક્ષકાંતારેષુ દુર્ગમાર્ગેષુ રક્ષંતુ વો નિત્યં સ્વાહા ।।૫।।

ૐ હ્રીઁ શ્રીઁ ધૃતિ મતિ કીર્તિ કાંતિ બુદ્ધિ લક્ષ્મી મેધા વિદ્યાસાધન-પ્રવેશનિવેશનેષુ સુગૃહીતનામાનો જયંતુ તે જિનેંદ્રા: ।।૬।।

ॐ રોહિણી પ્રજ્ઞપ્તિ વજ્રશૃંખલા વજ્રાંકુશી અપ્રતિચક્રા પુરુષદત્તા કાલી મહાકાલી ગૌરી ગાંધારી સર્વાસ્ત્રા મહાજ્વાલા માનવી વૈરોટ્યા અચ્છુપ્તા માનસી મહામાનસી ષોડશ વિદ્યાદેવ્યો રક્ષંતુ વો નિત્યં સ્વાહા.

ॐ આચાર્યોપાધ્યાયપ્રભૃતિચાતુર્વર્ણસ્ય શ્રી શ્રમણસંઘસ્ય શાંતિર્ભવતુ તુષ્ટિર્ભવતુ પુષ્ટિર્ભવતુ ।।૮।।

ॐ ગ્રહાશ્ચંદ્ સૂર્યાંગારક બુધ બૃહસ્પતિ શુક્ર શનૈશ્ચર રાહુ કેતુસહિતાઃ સલોકપાલાઃ સોમયમવરુણકુબેરવાસવાદિત્ય-સ્કંદ-વિનાયકોપેતા યે ચાન્યેડપિ ગ્રામ-નગર-ક્ષેત્રદેવતાદયસ્તે સર્વે પ્રીયંતાં પ્રીયંતાં અક્ષીણ-કોશકોષ્ઠાગારા નરપતયશ્ચ ભવંતુ સ્વાહા ।।૯।।

ॐ પુત્ર મિત્ર ભ્રાતૃ-કલત્ર-સુહૃત સ્વજન સંબંધિ બંધુવર્ગસહિતાઃ નિત્યં ચામોદપ્રમોદકારિણઃ

અસ્મિંશ્ચ ભૂમંડલાયતનનિવાસિ-સાધુ સાધ્વી શ્રાવક શ્રાવિકાણાં રોગોપસર્ગવ્યાધિ-દુ:ખદુર્ભિક્ષદૌર્મનસ્યોપશમનાય શાંતિ ર્ભવતુ ।।૧૦।।

ૐ તુષ્ટિપુષ્ટિ ઋદ્ધિવૃદ્ધિ માંગલ્યોત્સવા: ।

સદા પ્રાદુર્ભૂતાનિ પાપાનિ શામ્યંતુ દુરિતાનિ ।।
શત્રવ: પરાઙ્મુખા ભવંતુ સ્વાહા ।।૧૧।।

શ્રીમતે શાંતિનાથાય, નમ: શાંતિવિધાયિને ।।
ત્રૈલોક્યસ્યાડ-મરાધીશ, મુકુટાભ્યર્ચિતાંઘ્રયે ।।૧।।

શાંતિ: શાંતિકર: શ્રીમાન્ શાંતિંદિશતુ મે ગુરુ:
।।શાંતિરેવ સદા તેષાં, યેષાં શાંતિર્ગૃહે ગૃહે ।।૨।।

ઉન્મૃષ્ટરિષ્ટદુષ્ટ-ગ્રહગતિદુ:સ્વપ્નદુર્નિમિત્તાદિ ।।
સંપાદિત-હિતસંપ, જ્ઞામગ્રહણં જયતિ શાંતે: ।।૩।।

શ્રી સંઘજગજ્જનપદરાજાધિપરાજસન્નિવેશાનામ્, ગોષ્ટિક-પુરમુખ્યાણાં, વ્યાહરણૈર્વ્યાહરેચ્છાંતિમ્ ।।૪।।

શ્રી શ્રમણસંઘસ્ય શાંતિર્ભવતુ, શ્રીજનપદાનાં શાંતિર્ભવતુ, શ્રીરાજાધિપાનાં શાંતિર્ભવતુ, શ્રી રાજ-સન્નિવેશાનાં શાંતિર્ભવતુ, શ્રી ગોષ્ઠિકાનાં શાંતિર્ભવતુ, શ્રી પૌરમુખ્યાણાં શાંતિર્ભવતુ, શ્રી પૌરજનસ્ય શાંતિર્ભવતુ, શ્રી બ્રહ્મલોકસ્ય શાંતિર્ભવતુ, ૐ સ્વાહા, ૐ સ્વાહા, ૐ શ્રી પાર્શ્વનાથાય સ્વાહા ।। એષા શાંતિ: પ્રતિષ્ઠાયાત્રાસ્નાત્રાધવસાનેષુ શાંતિકલશં ગૃહીત્વા કુંકુમચંદનકર્પૂરાગરુ-ધૂપવાસ-કુસુમાંજલિસમેત:, સ્નાત્ર-ચતુષ્કિકાયાં શ્રી સંઘસમેત: શુચિશુચિવપુ: પુષ્પવસ્ત્રચંદના-ભરણાલંકૃત: પુષ્પમાલાં કંઠે કૃત્વા શાંતિમુદ્દ્ઘો-ષયિત્વા શાંતિપાનીયં મસ્તકે દાતવ્યમિતિ ।।

નૃત્યંતિ નૃત્યં મણિપુષ્પવર્ષં, સૃજંતિ ગાયંતિ ચ મંગલાનિ; સ્તોત્રાણિ ગોત્રાણિ પઠંતિ મંત્રાન્, કલ્યાણભાજો હિ જિનાભિષેકે ।।૧।।

શિવમસ્તુ સર્વજગતઃ, પરહિતનિરતા ભવંતુ ભૂતગણાઃ ।। દોષાઃ પ્રયાંતુ નાશં, સર્વત્ર સુખી ભર્વતુ લોકઃ ।।૨।। અહં તિત્થયરમાયા, સિવાદેવી તુમ્હનયરનિવાસિની ।। અમ્હ સિવં તુમ્હ સિવં અસિવોવસમં સિવં ભવતુ સ્વાહા ।।૩।।

ઉપસર્ગાઃ ક્ષયં યાંતિ, છિદ્યંતે વિઘ્નવલ્લયઃ ।। મનઃ પ્રસન્નતામેતિ, પૂજ્યમાને જિનેશ્વરે ।।૪।।

સર્વમંગલ માંગલ્યં, સર્વકલ્યાણકારણમ્ ।। પ્રધાનં સર્વધર્માણાં, જૈનં જયતિ શાસનમ્ ।।૫।।

શ્રી ગૌતમસ્વામીજીનું સંસ્કૃત અષ્ટક

શ્રી ઈન્દ્રભૂતિં વસુભૂતિપુત્રં,
પૃથ્વીભવં ગૌતમગોત્રરત્નમ્;

સ્તુવન્તિ દેવાऽસુરમાનવેન્દ્રાઃ,
સ ગૌતમો યચ્છતુ વાઞ્છિતં મે. ॥૧॥

શ્રીવર્દ્ધમાનાત્ ત્રિપદીમવાપ્ય,
મુહૂર્તમાત્રેણ કૃતાનિ યેન;
અઙ્ગાનિ પૂર્વાણિ ચતુર્દશાપિ,
સ ગૌતમો યચ્છતુ વાઞ્છિતં મે. ॥૨॥

શ્રીવીરનાથેન પુરા પ્રણીતં,
મન્ત્રં મહાનન્દસુખાય યસ્ય;
ધ્યાયન્ત્યમી સૂરિવરાઃ સમગ્રાઃ,
સ ગૌતમો યચ્છતુ વાઞ્છિતં મે. ॥૩॥

યસ્યાભિધાનં મુનયોऽપિ સર્વે,
ગૃહ્ણન્તિ ભિક્ષાભ્રમણસ્ય કાલે;
મિષ્ટાન્નપાનામ્બરપૂર્ણકામાઃ,
સ ગૌતમો યચ્છતુ વાઞ્છિતં મે. ॥૪॥

અષ્ટાપદાદ્રૌ ગગને સ્વશક્ત્યા,
યયૌ જિનાનાં પદવન્દનાય;

નિશમ્ય તીર્થાતિશયં સુરેભ્યઃ,
સ ગૌતમો યચ્છતુ વાઞ્છિતં મે. ।।૫।।

ત્રિપઞ્ચ-સઙ્ખ્યાશતતાપસાનાં,
તપઃકૃશાનામપુનર્ભવાય ;
અક્ષીણલબ્ધ્યા પરમાન્નદાતા,
સ ગૌતમો યચ્છતુ વાઞ્છિતં મે. ।।૬।।

સદક્ષિણં ભોજનમેવ દેયં,
સાધર્મિકં સઙ્ઘસપર્યયેતિ ;
કૈવલ્યવસ્ત્રં પ્રદદૌ મુનીનાં,
સ ગૌતમો યચ્છતુ વાઞ્છિતં મે. ।।૭।।

શિવં ગતે ભર્તરિ વીરનાથે,
યુગપ્રધાનત્વમિહૈવ મત્વા ;
પટ્ટાભિષેકો વિદધે સુરેન્દ્રૈઃ,
સ ગૌતમો યચ્છતુ વાઞ્છિતં મે. ।।૮।।

ત્રૈલોક્યબીજં પરમેષ્ઠિબીજં,
સજ્જ્ઞાનબીજં જિનરાજબીજમ્ ;

યન્નામમન્ત્રં વિદધાતિ સિદ્ધિં,
સ ગૌતમો યચ્છતુ વાઞ્છિતં મે. ॥૯॥

શ્રીગૌતમસ્યાષ્ટકમાદરેણ,
પ્રબોધકાલે મુનિપુઙ્ગવા યે ;
પઠન્તિ તે સૂરિપદં સદૈવા-,
ऽऽનન્દં લભન્તે સુતરાં ક્રમેણ. ॥૧૦॥

શ્રી અનુભૂત સિદ્ધસારસ્વતસ્તવ :

કલમરાલવિહઙ્ગમવાહના,
સિતદુકૂલવિભૂષણાલેપના ।
પ્રણતભૂમિરુહામૃતસારિણી,
પ્રવરદેહવિભાભરધારિણી ॥૧॥

અમૃતપૂર્ણકમણ્ડલુહારિણી,
ત્રિદશદાનવમાનવસેવિતા ।
ભગવતી પરમૈવ સરસ્વતી,
મમ પુનાતુ સદા નયનામ્બુજમ્ ॥૨॥

જિનપતિપ્રથિતાખિલવાઙ્મયી,
ગણધરાનનમણ્ડપનર્તકી ।
ગુરુમુખામ્બુજખેલનહંસિકા,
વિજયતે જગતિ શ્રુતદેવતા ॥૩॥

અમૃતદીધિતિબિમ્બસમાનનાં,
ત્રિજગતીજનનિર્મિતમાનનામ્ ।
નવરસામૃતવીચિસરસ્વતીં,
પ્રમુદિતઃ પ્રણમામિ, સરસ્વતીમ્ ॥૪॥

વિતતકેતકપત્રવિલોચને !
વિહિતસંસૃતિદુષ્કૃતમોચને !
ધવલપક્ષવિહઙ્ગમલાઞ્છિતે,
જય સરસ્વતિ ! પૂરિતવાઞ્છિતે ॥૫॥

ભવદનુગ્રહલેશતરઙ્ગિતા–સ્તદુચિતં
પ્રવદન્તિ વિપશ્ચિતઃ ।
નૃપસભાસુ યતઃ કમલાબલા
કુચકલાલલનાનિ વિતન્વતે ॥૬॥

ગતધના અપિ હિ ત્વદનુગ્રહાત,
કલિતકોમલવાક્યસુધોર્મય:
ચકિતબાલકુરઙ્વિલોચના,
જનમનાંસિ હરન્તિતરાં નરા: ॥૭॥

કરસરોરુહખેલનચઞ્ચલા,
તવ વિભાતિ પરા જપમાલિકા ।
શ્રુતપયોનિધિમધ્યવિકસ્વરો,
જ્જવલતરઙ્ગકલાગ્રહસાગ્રહા ॥૮॥

દ્વિરદકેસરિમારિભુજઙ્ગમા-
સહનતસ્કરરાજરુજાં ભયમ્ ।
તવ ગુણાવલિગાનતરઙ્ગિણાં,
ન ભવિનાં ભવતિ શ્રુતદેવતે ॥૯॥

ૐ હ્રીઁ ક્લીઁ બ્લીઁ તત: શ્રીઁ,
તદનુ હસ કલ, હ્રીઁ અથો એઁ નમોઽન્તે,
લક્ષં સાક્ષાજ્જપેદ્ ય:,
કરસમવિધિના સત્તપા બ્રહ્મચારી ।

નિર્યાન્તીં ચન્દ્રબિમ્બાત્કલયતિ મનસા,
ત્વાં જગચ્ચન્દ્રિકાભાં,
સોऽત્યર્થં વન્હિકુણ્ડે, વિહિત ઘૃત હુતિઃ
સ્યાદ્ દશાંશેન વિદ્વાન્ ।।૧૦।।

રે રે લક્ષણ-કાવ્ય-નાટક-કથા,
ચમ્પૂ-સમાલોકને,
ક્વાયાસં વિતનોષિ બાલિશ !
મુધા, કિં નમ્રવક્ત્રામ્બુજઃ ।
ભક્ત્યાऽऽરાધય મન્ત્રરાજમહસા-
ऽનેનાનિશં ભારતીં,
યેન ત્વં કવિતાવિતાન
સવિતા-ऽદ્વૈતપ્રબુદ્ધાયસે ।।૧૧।।

યચ્ચચ્ચન્દ્રમુખી પ્રસિદ્ધમહિમા,
સ્વાચ્છન્દ્યરાજ્યપ્રદા,
નાયાસેન સુરાસુરેશ્વરગણૈ-
રભ્યર્ચિતા ભક્તિતઃ ।

દેવી સંસ્તુતવૈભવા મલયજા,
લેપાઙ્ગ-રઙ્ધ્યુતિઃ, સા માં પાતુ સરસ્વતી
ભગવતી ત્રૈલોક્યસંજીવની ।।૧૨।।

સ્તવનમેતદનેકગુણાન્વિતં,
પઠતિ યો ભવિક: પ્રમના પ્રગે ।
સ સહસા મધુરૈર્વચનામૃતૈ-
નૃપગણાનપિ રઞ્જયતિ સ્ફુટમ ।।૧૩।।

મંત્ર : ૐ હ્રીઁ ક્લીઁ બ્લીઁ શ્રીઁ હ્સ્ ક્લ્ હીઁ ઐઁ
નમ:

શ્રી શિયળવંતની સ્તુતિ

પ્રભાતે ઉઠી લીજે નામ,
શિયળવંતને કરું પ્રણામ;
પહેલા શ્રી નેમીશ્વરરાય,
બાલ બ્રહ્મચારીને લાગું પાય. ।।૧।।

બીજા જંબૂએ ગ્રહ્યો વૈરાગ,
જેણે આઠ રમણીશું કીધો ત્યાગ;
ત્રીજા સ્થૂલિભદ્ર ચતુર સુજાણ,
કોશ્યા પણ બુઝવી ગુણ ખાણ. ॥૨॥

ચોથા વિજયશેઠ નરનાર,
વ્રત લઈને ઉતર્યા ભવપાર;
પાંચમા સુદર્શન શેઠ ગુણવંત,
જેણે કીધો ભવનો અંત. ॥૩॥

સૂતા ઉઠી જે લેશે નામ,
તસ ઘર લક્ષ્મી લીલાકામ;
કહે સેવક શીયળ મન ધરો,
શિવરમણી તુમે નિશ્ચે વરો. ॥૪॥

શ્રી એકાદશ ગણધરના નામ

એકાદશ ગણધરના નામ,
પ્રહ ઉઠીને કરૂં પ્રણામ;

ઈન્દ્રભૂતિ પહેલો તે જાણ,
અગ્નિભૂતિ બીજો ગુણખાણ. ॥૧॥

વાયુભૂતિ ત્રીજો જગ સાર,
ગણધર ચોથો વ્યક્ત ઉદાર;
શાસનપતિ સુધર્મા સાર,
મંડિત નામે છઠ્ઠો સાર. ॥૨॥

મૌર્યપુત્ર સાતમો જેહ,
અકંપિત અષ્ટમ ગુણગેહ;
મુનિવરમાંહે જે પ્રધાન,
અચલભ્રાત નવમો એ નામ. ॥૩॥

નામ થકી હોય કોડ કલ્યાણ,
દશમો મેતારજ અવિચલ ભાણ;
એકાદશમો પ્રભાસ કહેવાય,
સુખસંપત્તિ જસ નામે થાય. ॥૪॥

ગાયા વીર તણા ગણધાર,
ગુણમણિ રયણ તણા ભંડાર;

ઉત્તમ વિજય ગુરુનો શિષ્ય,
રત્નવિજય વંદે નિશદિશ. ।।૫।।

શ્રી પઞ્ચષષ્ટિ યન્ત્ર

આદૌ નેમિ જિનં નૌમિ, સંભવં સુવિધિં તથા;
ધર્મનાથં મહાદેવં, શાન્તિં શાન્તિકરં સદા. ૧

અનંતં સુવ્રતં ભક્ત્યા, નમિનાથં જિનોત્તમં,
અજિતં જિતકંદર્પં, ચન્દ્રં ચન્દ્રસમપ્રભં. ૨

આદિનાથં મહાદેવં, સુપાર્શ્વં વિમલં જિનં;
મલ્લિનાથં ગુણોપેતં, ધનુષાં પઞ્ચવિંશતિં. ૩

અરનાથં મહાવીરં, સુમતિં ચ જગદ્ગુરું;
શ્રી પદ્મપ્રભનામાનં, વાસુપૂજ્યં સુરૈર્નતં. ૪

શીતલં શીતલં લોકે, શ્રેયાંસં શ્રેયસે સદા;
કુન્થુનાથં ચ વામેયં, શ્રી અભિનન્દનં વિભું. ૫

જિનાનાં નામભિર્બદ્ધઃ, પઞ્ચષષ્ટિ સમુદ્ભવઃ;
યન્ત્રોડયં રાજતે યત્ર, તત્ર સૌખ્યં નિરંતરં. ૬

યસ્મિન્ ગૃહે મહાભક્ત્યા, યન્ત્રોડયં પૂજ્યતે બુધૈઃ
ભૂત પ્રેત પિશાચાદિ, ભયં તત્ર ન વિદ્યતે. ૭

સકલગુણનિધાનં, યન્ત્રમેનં વિશુદ્ધં;
હૃદયકમલકોશે, ધીમતાં ધ્યેયરૂપં;
શ્રી જયતિલકગુરુ, સૂરિરાજસ્ય શિષ્યો;
વદતિ સુખનિધાનં, મોક્ષલક્ષ્મી નિવાસં. ૮

શ્રી વિષહર પાર્શ્વનાથનો મહામન્ત્ર

ૐ જિતું ૐ જિતું ૐ જિતું ઉપશમ ધરી, ૐ હ્રીઁ પાર્શ્વ અક્ષર જપંતે । ભૂત ને પ્રેત જોતીંગ વ્યંતર સુરા, ઉપશમે વાર એકવીસ ગુણંતે ।।ૐ।।૧।।
દુષ્ટ ગ્રહ રોગ શોક જરા જંતુને, તાવ એકાંતરો દિન તપંતે । ગર્ભબંધ નિવાર સર્પ વીંછી વિષ,

બાલિકા બાલની વ્યાધિ હંતે ॥ૐ॥૨॥ શાયિણી ડાયિણી રોહિણી રાંધણી, ફોટીકા મોટીકા દુષ્ટ હંતિ । દાઢ ઉંદરતણી કોલ નોલા તણી, શ્વાન શિયાળ વિકરાળ દંતી ॥ૐ॥૩॥ ધરણ પદ્માવતી સમરી શોભાવતિ, વાટ અઘાટ અટવી અટંતે । લક્ષ્મી લુંદો મલે સુજસ વેલા વલે, સયલ આશા ફલે મન હસંતે ॥ૐ॥૪॥ અષ્ટ મહા-ભય હરે, કાન પીડા ટળે, ઉતરે શૂલ શીશક ભણંતે । વદતિ વર પ્રીતસ્યું પ્રીતિવિમલ પ્રભો, પાર્શ્વજિન નામ અભિરામ મંતે ॥ૐ॥૫॥

શ્રી ગ્રહશાન્તિ સ્તોત્રમ્

જગદ્ગુરું નમસ્કૃત્ય, શ્રુત્વા સદ્ગુરુભાષિતમ્ ।
ગ્રહશાન્તિ પ્રવક્ષ્યામિ, ભવ્યાનાં સુખહેતવે ॥૧॥

જન્મલગ્ને ચ રાશૌ ચ, યદા પીડન્તિ ખેચરાઃ ।
તદા સંપૂજ્યેદ્ધીમાન્, ખેચરૈઃ સહિતાઞ્જિનાન્
।।૨।।

પુષ્પૈર્ગન્ધૈર્ધૂપદીપૈઃ, ફલનૈવેદ્યસંયુતૈઃ ।
વર્ણસદૃશ્યદાનૈશ્ચ, વસ્ત્રૈશ્ચ દક્ષિણાન્વિતૈઃ ।।૩।।

પદ્મપ્રભસ્ય માર્તણ્ડશ્ચન્દ્રશ્ચન્દ્રપ્રભસ્ય ચ ।
વાસુપૂજ્યો ભૂસુતશ્ચ, બુધોઽપ્યષ્ટ જિનેશ્વરાઃ
।।૪।।

વિમલાનન્તધર્માઽરાઃ, શાન્તિઃ કુન્થુર્નમિસ્તથા ।
વર્ધમાનો જિનેન્દ્રાણાં, પાદપદ્મે બુધો ન્યસેત્
।।૫।।

ઋષભાજિતસુપાર્શ્વાશ્ચાભિનન્દનશીતલૌ ।
સુમતિઃ સંભવસ્વામી, શ્રેયાંસશ્ચ બૃહસ્પતિઃ
।।૬।।

સુવિધેઃ કથિતઃ શુક્રઃ, સુવ્રતસ્ય શનૈશ્ચરઃ ।

નેમિનાથસ્ય રાહુઃ સ્યાત્, કેતુઃ
શ્રીમલ્લિપાર્શ્વયોઃ ।।૭।।

જિનાનામગ્રતઃ કૃત્વા, ગ્રહાણાં શાન્તિહેતવે ।
નમસ્કારશતં ભક્ત્યા, જપેદષ્ટોત્તરં શતમ્
।।૮।।

ભદ્રબાહુરુવાચૈવં, પઞ્ચમશ્રુતકેવલી ।
વિદ્યાપ્રવાદતઃ પૂર્વાત્, ગ્રહશાન્તિવિધિં શુભમ્
।।૯।।

।। ઈતિ ગ્રહશાન્તિ સ્તોત્રં સમાપ્તમ્ ।।

સર્વ ગ્રહ શાન્તિ

ૐ હ્રીઁ શ્રીઁ ગ્રહાશ્ચન્દ્રસૂર્યાઙ્ગારકબુધબૃહસ્પતિ-
શુક્રશનૈશ્ચરરાહુકેતુ સહિતાઃ ખેટા જિનપતિ-
પુરતોવસ્તિ-ષ્ઠન્તુ મમ ધનધાન્યજયવિજયસુખ
સૌભાગ્યધૃતિકીર્તિકાન્તિશાન્તિતુષ્ટિપુષ્ટિબુદ્ધિ-
લક્ષ્મીધર્માર્થકામદાઃ સ્યુઃ સ્વાહા ।।

શ્રી શાન્તિધારા પાઠ

ॐ હ્રીઁ શ્રીઁ ક્લીઁ ઐઁ અર્હં વં મં હં સં તં વંવં મંમં હંહં સંસં તંતં પંપં ડંડં ઝ્વીં ઝ્વીં ક્ષ્વીં ક્ષ્વીં દ્રાઁ દ્રાઁ દ્રીં દ્રીં દ્રાવય દ્રાવય નમોઽર્હતે, ભગવતે, શ્રીમતે ॐ હ્રીઁ ક્રોં મમ પાપં ખણ્ડય ખણ્ડય હન હન દહ દહ પચ પચ પાચય પાચય સિદ્ધિં કુરુ કુરુ ।।

ॐ નમોઽર્હં ડં ઝ્વીં ક્ષ્વીં હં સં ડં વં વ્હઃ પઃ હઃ ક્ષાઁ ક્ષીં ક્ષૂં ક્ષેં ક્ષૈં ક્ષોં ક્ષૌં ક્ષંઁ ક્ષઃ ।।૧।। ॐ હ્રઁ હ્રાઁ હ્રિઁ હ્રીં હ્રુઁ હ્રૂઁ હ્રેઁ હ્રૈઁ હ્રોં હ્રૌં હ્રઁ હ્રઃ અસિઆઉસાય નમઃ મમ પૂજકસ્ય ઋદ્ધિં વૃદ્ધિં કુરુ કુરુ સ્વાહા ।।

ॐ નમોઽર્હતે, ભગવતે, શ્રીમતે ડઃ ડઃ ડઃ મમ શ્રીરસ્તુ, વૃદ્ધિરસ્તુ, તુષ્ટિરસ્તુ, પુષ્ટિરસ્તુ, શાન્તિરસ્તુ, કાન્તિરસ્તુ, કલ્યાણમસ્તુ । મમ કાર્યસિદ્ધ્યર્થં સર્વવિઘ્નનિવારણાર્થં શ્રીમદ્ભગવતે, સર્વોત્કૃષ્ટ-ત્રૈલોક્યનાથાર્ચિત-

પાદપદ્મ-અર્હત્-પરમેષ્ઠિ-જિનેન્દ્રદેવાધિદેવાય નમોનમઃ । મમ શ્રીશાન્તિદેવપાદપદ્મપ્રસાદાત્ સદ્ધર્મ શ્રીબલાયુરારોગ્યૈશ્વર્યાભિવૃદ્ધિરસ્તુ, સ્વસ્તિરસ્તુ, ધન-ધાન્ય-સમૃદ્ધિરસ્તુ, શ્રીશાન્તિનાથો માં પ્રતિ પ્રસીદતુ, શ્રી વીતરાગદેવો માં પ્રતિ પ્રસીદતુ, શ્રી જિનેન્દ્રઃ પરમમાઙ્ગલ્ય-નામધેયો મમેહામુત્ર ચ સિદ્ધિં તનોતુ ।

ૐ નમોઽર્હતે, ભગવતે, શ્રીમતે શ્રી ચિન્તામણિ-પાર્શ્વનાથાય, તીર્થંકરાય, રત્નત્રરૂપાય, અનન્ત-ચતુષ્ટયસહિતાય, ધરણેન્દ્રફણમૌલિમણ્ડિતાય, સમવસરણલક્ષ્મીશોભિતાય, ઈન્દ્રધરણેન્દ્રચક્ર-વર્ત્યાદિપૂજિતપાદપદ્માય, કેવલજ્ઞાનલક્ષ્મી-શોભિતાય, શ્રીજિનરાજમહાદેવાષ્ટાદશદોષ-રહિતાય, ષટ્ચત્વારિંશદ્ગુણસંયુક્તાય, પરમ-ગુરુપરમાત્મને, સિદ્ધાય, બુદ્ધાય, ત્રૈલોક્ય-પરમેશ્વરાય, દેવાય, સર્વસત્ત્વહિતકરાય, ધર્મચક્રાધીશ્વરાય, સર્વવિદ્યાપરમેશ્વરાય,

ત્રૈલોક્યમોહનાય, ધરણેન્દ્રપદ્માવતીસહિતાય, અતુલબલવીર્યપરાક્રમાય, અનેકદૈત્યદાનવકોટિ-મુકુટઘૃષ્ટપાદપીઠાય, બ્રહ્મા-વિષ્ણુ-રુદ્ર-નારદ-ખેચરપૂજિતાય, સર્વભવ્યજનાનન્દકરાય, સર્વજીવ-વિઘ્નનિવારણાસમર્થાય, શ્રી પાર્શ્વનાથદેવાધિદેવાય નમોઽસ્તુ તે શ્રી જિનરાજપૂજનપ્રસાદાદ્ મમ સેવકસ્ય સર્વદોષરોગશોકભયપીડાવિનાશનં કુરુ કુરુ, સર્વ શાન્તિં તુષ્ટિં તુષ્ટિં કુરુ કુરુ સ્વાહા ।

ૐ નમો શ્રીશાન્તિદેવાય, સર્વારિષ્ટશાન્તિકરાય હ્રાઁ હ્રીઁ હ્રૂઁ હ્રૈઁ હ્રઃ અસિઆઉસા મમ સર્વવિઘ્નશાન્તિ કુરુ કુરુ, શ્રી સઙ્ઘસ્ય (અમુકસ્ય) મમ તુષ્ટિં પુષ્ટિં કુરુ કુરુ સ્વાહા ।

શ્રી પાર્શ્વનાથપૂજનપ્રસાદાદ્ મમ અશુભાન્ પાપાન્ છિન્ધિ ૨, મમ અશુભકર્મોપાર્જિતદુઃખાન્ છિન્ધિ ૨, મમ પરદુષ્ટજનકૃત મન્ત્ર-તન્ત્ર-દૃષ્ટિ-પુષ્ટિ-

ચ્છલચ્છિદ્રાદિદોષાન્ છિન્ધિ ૨, મમ અગ્નિ-ચોર-
જલ-સર્પ-વ્યાધિં છિન્ધિ ૨, મારીકૃતોપદ્રવાન્
છિન્ધિ ૨, ડાકિનિ-શાકિનિ ભૂત-ભૈરવાદિકૃતો
પદ્રવાન્ છિન્ધિ ૨, સર્વભૈરવદેવદાનવ-વીરનર-
નારસિંહયોગિનીકૃતવિઘ્નાન્ છિન્ધિ ૨,
ભુવનવાસિ-વ્યન્તર-જ્યોતિષી-વિમાનવાસીય-
દેવદેવીકૃતદોષાન્ છિન્ધિ ૨, અગ્નિકુમારકૃત
વિઘ્નાન્ છિન્ધિ ૨, ઉદધિકુમાર કૃત વિઘ્નાન્
છિન્ધિ ૨, સનત્કુમાર કૃત વિઘ્નાન્ છિન્ધિ ૨,
દીપકુમાર ભયાન્ છિન્ધિ ૨, ભિન્ધિ ૨, વાતકુમાર
મેઘકુમાર કૃતવિઘ્નાન છિન્ધિ ૨, ભિન્ધિ ૨,
ઈન્દ્રાદિ દશ દિક્પાલદેવ-કૃતવિઘ્નાન્ છિન્ધિ ૨,
જયવિજય-અપરાજિત-માણિભદ્ર-પૂર્ણભદ્રાદિ-
ક્ષેત્રપાલ કૃત વિઘ્નાન્ છિન્ધિ ૨, રાક્ષસ-વૈતાલ-
દૈત્ય-દાનવ-યક્ષાદિ કૃત દોષાન્ છિન્ધિ ૨,
નવગ્રહકૃત ગ્રામનગરપીડાં છિન્ધિ ૨, સર્વ
અષ્ટકુલનાગજનિતવિષભયાન્ સર્વગ્રામનગર-

દેશરોગાન્ છિન્ધિ ૨, સર્વ સ્થાવર-જઙ્ગમ-વૃશ્ચિક-દૃષ્ટિ-વિષજાતિ-સર્પાદિ કૃત વિષદોષાન્ છિન્ધિ ૨, સર્વ સિંહાષ્ટાપદવ્યાઘ્રવ્યાલવનચર જીવભયાન્ છિન્ધિ ૨, પરશત્રુકૃતમારણોચ્ચાટન-વિદ્વેષણમોહનવશીકરણાદિદોષાન્ છિન્ધિ ૨, ભિન્ધિ ૨, સર્વ દેશપુરમારીં છિન્ધિ ૨, સર્વ ગોવૃષભાદિ તિર્યગ્મારીં છિન્ધિ ૨, સર્વ વૃક્ષ ફલ પુષ્પ લતામારીં છિન્ધિ ૨ ।।

ૐ નમો ભગવતિ ! ચક્રેશ્વરી જ્વાલામાલિની પદ્માવતી દેવિ ! અસ્મિન્ જિનેન્દ્રભુવને આગચ્છ ૨, એહિ ૨, તિષ્ઠ ૨, બલિં ગૃહાણ ૨. મમ ધનધાન્યસમૃદ્ધિં કુરુ ૨, સર્વભવ્યજીવાનન્દં કુરુ ૨, સર્વ દેશગ્રામપુરમધ્યે-ક્ષુદ્રોપદ્રવસર્વદોષમૃત્યુ-પીડાવિનાશનં કુરુ ૨, સર્વપરચક્રભયનિવારણં કુરુ ૨, સર્વદેશગ્રામપુરમધ્યે સુભિક્ષં કુરુ ૨, સર્વવિઘ્નશાન્તિં કુરુ ૨, સ્વાહા ।।

ॐ આઁ ક્રોં હ્રીઁ શ્રીઁ વૃષભાદિવર્ધમાનાન્ત-ચતુર્વિંશતી-તીર્થંકરમહાદેવાધિદેવા: પ્રીયન્તામ્ ૨ મમ પાપાનિ શામ્યન્તુ, ઘોરોપસર્ગા: સર્વવિઘ્ના: શામ્યન્તુ । ॐ આઁ ક્રોં હ્રીઁ શ્રીઁ રોહિણ્યાદિ-મહાદેવ્ય: અત્ર આગચ્છન્તુ ૨, સર્વદેવતા: પ્રીયન્તામ્ ૨ ।

ॐ આઁ ક્રોં હ્રીઁ શ્રીઁ ચક્રેશ્વરી જ્વાલામાલિની પદ્માવતી મહાદેવી પ્રીયન્તામ્ ૨ । ॐ આઁ ક્રોં હ્રીઁ શ્રીઁ માણિભદ્રાદિ યક્ષકુમાર દેવા: પ્રીયન્તામ્ ૨ । શ્રી સર્વજિનશાસનરક્ષકદેવા: પ્રીયન્તામ્ ૨, શ્રી આદિત્ય-સોમ-મઙ્ગલ-બુધ-બૃહસ્પતિ-શુક્ર-શનિ-રાહુ-કેતવ: સર્વે નવગ્રહા: પ્રીયન્તામ્ પ્રસીદન્તુ ।

સંપૂજકાનાં પ્રતિપાલકાનાં, યતીન્દ્ર સામાન્ય તપોધનાનાં ।
દેશસ્ય રાષ્ટ્રસ્ય પુરસ્ય રાજ્ઞ:, કરોતુ શાન્તિં ભગવાન્ જિનેન્દ્ર: ।।

યત્સુખં ત્રિષુ લોકેષુ, વ્યાધિવ્યસનવર્જિતમ્ ।
અભયં ક્ષેમમારોગ્યં, સ્વસ્તિરસ્તુ ચ મે સદા ।।

યદર્થં ક્રિયતે કર્મ, સપ્રીતિ નિત્યમુત્તમમ્ ।
શાન્તિકં પૌષ્ટિકં ચૈવ, સર્વકાર્યેષુ સિદ્ધિદમ્ ।।

।। ઈતિ શ્રી શાન્તિધારા પાઠ : સમાપ્તમ્ ।।

શ્રી પુન્યપ્રકાશનું સ્તવન

દુહા

સકલ સિદ્ધિદાયક સદા, ચોવીસે જિનરાય,
સદ્ગુરુ સ્વામિની સરસ્વતી, પ્રેમે પ્રણામું પાય. ૧

ત્રિભુવનપતિ ત્રિશલા તણો, નંદન ગુણ ગંભીર,
શાસનનાયક જગ જયો, વર્ધમાન વડવીર. ૨

એક દિન વીર જિણંદને, ચરણે કરી પ્રણામ,
ભવિક જીવના હિત ભણી, પૂછે ગૌતમ સ્વામ. ૩

મુક્તિ મારગ આરાધીએ, કહો કિણ પરે અરિહંત,
સુધા સરસ તવ વચન રસ, ભાખે શ્રી ભગવંત.૪

અતિચાર આલોઈએ, વ્રત ધરીએ ગુરુ સાખ,
જીવ ખમાવો સયલ જે, યોનિ ચોરાશી લાખ. ૫

વિધિશું વળી વોસિરાવીએ, પાપસ્થાનક અઢાર,
ચાર શરણ નિત્ય અનુસરો, નિંદો દુરિત આચાર.૬

શુભકરણી અનુમોદીએ, ભાવ ભલો મન આણ,
અણસણ અવસર આદરી, નવપદ જપો સુજાણ.૭

શુભગતિ આરાધન તણા, એ છે દશ અધિકાર,
ચિત્ત આણીને આદરો, જેમ પામો ભવપાર. ૮

ઢાળ પહેલી

(કુમતિએ છેડી કીહાં રાખી – એ દેશી)

જ્ઞાન દરિસણ ચારિત્ર તપ વીરજ, એ પાંચે આચાર, એહ તણાં ઈહભવ પરભવના, આલોઈએ

અતિચાર રે. પ્રાણી જ્ઞાન ભણો ગુણ ખાણી, વીર વદે એમ વાણી રે, પ્રા. ૧. ગુરુ ઓળવીએ નહીં ગુરુ વિનયે, કાળે ધરી બહુમાન, સૂત્ર અર્થ તદુભય કરી સુધાં, ભણીએ વહી ઉપધાન રે. પ્રા. જ્ઞા. ૨. જ્ઞાનોપગરણ પાટી પોથી, ઠવણી, નોકારવાલી, તેહ તણી કીધી આશાતના, જ્ઞાનભક્તિ ન સંભાળી રે. પ્રા. જ્ઞા. ૩. ઈત્યાદિક વિપરીતપણાથી, જ્ઞાન વિરાધ્યું જેહ, આ ભવ પરભવ વળી રે ભવોભવ, મિચ્છામિ દુક્કડં તેહ રે. પ્રા. ૪. સમકિત લ્યો શુદ્ધ જાણી, વીર વદે એમ વાણી રે, પ્રા. સ. જિનવચને શંકા નવિ કીજે, નવિ પરમત અભિલાષ, સાધુ તણી નિંદા પરિહરજો, ફળ સંદેહ મ રાખ રે, પ્રા. સ. ૫. મૂઢપણું છંડો, પરશંસા, ગુણવંતને આદરીએ, સાહમ્મીને ધર્મ કરી થીરતા, ભક્તિ પ્રભાવના કરીએ રે. પ્રા. સ. ૬. સંઘ ચૈત્ય પ્રાસાદ તણો જે, અવર્ણવાદ મન લેખ્યો, દ્રવ્ય દેવકો જે વિણાસાડયો, વિણાસંતાં ઉવેખ્યો રે, પ્રા.સ.૭.

ઈત્યાદિક વિપરીતપણાથી, સમકિત ખંડયું જેહ, આ ભવ પરભવ વળી રે ભવોભવ, મિચ્છામિ દુક્કડં તેહ રે. પ્રા.૮. ચારિત્ર લ્યો ચિત્ત આણી, પાંચ સમિતિ ત્રણ ગુપ્તિ વિરાધી, આઠે પ્રવચન માય, સાધુ તણે ધર્મે પ્રમાદે, અશુદ્ધ વચન મન કાય રે. પ્રા.ચા.૯. શ્રાવકને ધર્મે સામાયિક, પોસહમાં મન વાળી, જે જયણાપૂર્વક એ આઠે પ્રવચનમાય ન પાલી રે. પ્રા.ચા.૧૦. ઈત્યાદિક વિપરીતપણાથી, ચારિત્ર ડોહોલ્યું જેહ, આ ભવ પરભવ વળી રે ભવોભવ, મિચ્છામિ દુક્કડં તેહ રે. પ્રા.ચા.૧૧. બારે ભેદે તપ નવિ કીધો, છતે યોગે નિજ શક્તે, ધર્મે મન વચ કાયા વીરજ, નવિ ફોરવીયું ભગતે રે. પ્રા.ચા.૧૨. તપ વીરજ આચાર એણી પરે, વિવિધ વિરાધ્યાં જેહ, આ ભવ પરભવ વળી રે ભવોભવ, મિચ્છામિ દુક્કડં તેહ રે, પ્રા.ચા.૧૩. વળીય વિશેષે ચારિત્ર કેરા, અતિચાર આલોઈએ, વીર જિણેસર વયણ સુણીને, પાપ મલ સવી ધોઈએ રે. પ્રા.ચા.૧૪

ઢાળ બીજી

(પામી સુગુરુ પસાય – એ દેશી)

પૃથ્વી પાણી તેઉ, વાઉ વનસ્પતિ, એ પાંચે થાવર કહ્યા એ, કરી કરસણ આરંભ, ખેત્ર જે ખેડીયાં, કૂવા તલાવ ખણાવીયા એ. ૧. ઘર આરંભ અનેક, ટાંકાં ભોંયરાં, મેડી માળ ચણાવીઆએ, લીંપણ ગુંપણ કાજ, એણીપરે પરે પરે, પૃથ્વીકાય વિરાધીયા એ. ૨. ધોયણ નાહણ પાણી, ઝીલણ અપકાય, છોતિ ધોતિ કરી દુહવ્યા એ, ભાઠીગર કુંભાર લોહ સોવનગરા, ભાડભુંજા લીહાલાગરા એ. ૩. તાપણ શેકણ કાજ, વસ્ત્ર નિખારણ, રંગણ રાંધણ રસવતી એ, એણી પરે કર્માદાન, પરે પરે કેળવી, તેઉ વાઉ વિરાધીયા એ. ૪. વાડી વન આરામ, વાવી વનસ્પતિ, પાન, ફળ, ફૂલ ચૂંટીયાએ, પોંક પાપડી શાક, શેક્યાં સૂકવ્યાં, છેદ્યાં છુંદ્યાં આથીયાંએ . ૫. અળશીને એરંડ,

ઘાણી ઘાલીને, ઘણાં તિલાદિક પીલીયાએ, ઘાલી કોલુ માંહે, પીલી સેલડી, કંદમૂળ ફળ વેચીયાં એ. ૬. એમ એકેંદ્રિય જીવ હણ્યા, હણાવીયા, હણતાં જે અનુમોદિયા એ, આ ભવ પરભવ જેહ, વલી રે ભવોભવે, તે મુજ મિચ્છામિ દુક્કડં એ. ૭. કૃમી કરમીયા કીડા, ગાડર ગંડોલા, ઈયળ પોરા અલશીયાંએ, વાળા જળો ચૂડેલ, વિચલિત રસતણાં, વળી અથાણાં પ્રમુખનાં એ. ૮. એમ બેઈંદ્રિય જીવ, જે મેં દુહવ્યા, તે મુજ મિચ્છામિ દુક્કડં એ, ઉધેહિ જૂ લીખ, માંકડ મંકોડા, ચાંચડ કીડી કુંથુઆ એ. ૯. ગદ્ધૈહિઆં ધીમેલ, કાનખજૂરડા ગીંગોડા ધનેરીયાંએ, એમ તેઈંદ્રિય જીવ, જે મેં દુહવ્યાં તે મુજ મિચ્છામિ દુક્કડં. એ. ૧૦. માખી મત્સર ડાંસ, મસા પતંગીયાં, કંસારી કોલિયાવડા એ, ઢીંકણ વિંછુ તીડ, ભમરા ભમરીઓ, કોતાં બગ ખડમાંકડી. એ. ૧૧. એમ ચઉરિંદ્રિય જીવ, જે મેં દુહવ્યા, તે મુજ મિચ્છામિ દુક્કડં એ, જળમાં

નાખી જાળ, જળચર દુહવ્યા, વનમાં મૃગ સંતાપીયા એ. ૧૨. પીડયા પંખી જીવ, પાડી પાસમાં, પોપટ ઘાલ્યા પાંજરે એ, એમ પંચેંદ્રિય જીવ, જે મેં દુહવ્યા, તે મુજ મિચ્છામિ દુક્કડં. એ. ૧૩.

ઢાળ ત્રીજી

(વાણી વાણી હિતકારીજી - એ દેશી)

ક્રોધ લોભ ભય હાસ્યથીજી, બોલ્યાં વચન અસત્ય, કૂડ કરી ધન પારકાંજી, લીધાં જેહ અદત્ત રે જિનજી, મિચ્છામિ દુક્કડં આજ, તુમ સાખે મહારાજ રે જિનજી, દેઈ સારું કાજ રે જિનજી, મિચ્છામિ દુક્કડં આજ. ૧

દેવ મનુષ્ય તિર્યંચનાંજી, મૈથુન સેવ્યાં જેહ, વિષયારસ લંપટપણેજી, ઘણું વિડંબ્યો દેહ રે. જિ.૨

પરિગ્રહની મમતા કરીજી, ભવ ભવ મેલી આથ,
જે જીહાંની તે તિહાં રહીજી, કોઈ ન આવે સાથ રે.
જિ.૩

રચણીભોજન જે કર્યાંજી, કીધાં ભક્ષ અભક્ષ,
રસના રસની લાલચેજી, પાપ કર્યાં પ્રત્યક્ષ રે. જિ.૪

વ્રત લેઈ વિસારીચાંજી, વળી ભાંગ્યાં પચ્ચક્ખાણ,
કપટ હેતુ કિરિયા કરીજી, કીધાં આપ વખાણ રે.
જિ. ૫.

ત્રણ ઢાલ આઠે દૂહેજી, આલોચા અતિચાર,
શિવગતિ આરાધનતણોજી, એ પહેલો અધિકાર
રે. જિ. ૬

ઢાળ ચોથી

(સાહેલડીની - એ દેશી)

પંચ મહાવ્રત આદરો, સાહેલડી રે, અથવા લ્યો
વ્રત બાર તો, યથાશક્તિ વ્રત આદરી, સા. પાળો

નિરતિચાર તો. ૧. વ્રત લીધાં સંભારીએ, સા. હૈડે ધરીએ વિચાર તો, શિવગતિ આરાધન તણો, સા. એ બીજો અધિકાર તો. ૨. જીવ સર્વે ખમાવીએ, સા. યોનિ ચોરાશી લાખ તો, મન શુદ્ધે કરી ખામણાં, સા. કોઈશું રોષ ન રાખ તો. ૩. સર્વ મિત્ર કરી ચિંતવો, સા. કોઈ ન જાણો શત્રુ તો, રાગ દ્વેષ એમ પરિહરો, સા. કીજે જન્મ પવિત્ર તો. ૪. સ્વામી સંઘ ખમાવીએ, સા. જે ઉપની અપ્રીત તો, સજ્જન કુટુંબ કરી ખામણાં, સા. એ જિનશાસન રીત તો. ૫. ખમીએ ને ખમાવીએ, સા. એહ જ ધર્મનો સાર તો, શિવગતિ આરાધન તણો, સા. એ ત્રીજો અધિકાર તો. ૬. મૃષાવાદ હિંસા ચોરી, સા. ધન મૂર્ચ્છા મૈથુન તો, ક્રોધ માન માયા તૃષ્ણા, સા. પ્રેમ દ્વેષ પૈશુન્ય તો. ૭. નિંદા કલહ ન કીજીએ, સા. કૂડાં ન દીજે આળ તો, રતિ અરતિ મિથ્યા તજો, સા. માયામોસ જંજાળ તો. ૮. ત્રિવિધે ત્રિવિધે વોસિરાવિએ, સા. પાપસ્થાનક અઢાર તો,

શિવગતિ આરાધન તણો, સા. એ ચોથો અધિકાર તો. ૯.

ઢાળ પાંચમી

(હવે નિસુણો ઈહાં આવીયાં એ – એ દેશી)

જનમ જરા મરણે કરી એ, આ સંસાર અસાર તો, કર્યાં કર્મ સહુ અનુભવે એ, કોઈ ન રાખણહાર તો. ૧

શરણા એક અરિહંતનું એ, શરણા સિદ્ધ ભગવંત તો, શરણા ધર્મ શ્રી જૈનનો એ, સાધુ શરણા ગુણવંત તો. ૨

અવર મોહ સવિ પરિહરીએ, ચાર શરણા ચિત્ત ધાર તો, શિવગતિ આરાધન તણો એ, એ પાંચમો અધિકાર તો. ૩

આ ભવ પરભવ જે કર્યાં એ, પાપ કર્મ કેઈ લાખ

તો, આત્મ સાખે તે નિંદીએ એ, પડિક્કમિએ ગુરુ સાખ તો. ૪

મિથ્યામતિ વર્તાવીયા એ, જે ભાખ્યાં ઉત્સૂત્ર તો, કુમતિ કદાગ્રહને વશે એ, જે ઉત્થાપ્યાં સૂત્ર તો. ૫

ઘડયાં ઘડાવ્યાં જે ઘણાં એ, ઘરંટી હળ હથીયાર તો, ભવ ભવ મેલી મૂકીયાં એ, કરતાં જીવ સંહાર તો. ૬

પાપ કરીને પોષીયાં એ, જનમ જનમ પરિવાર તો, જનમાંતર પોહોત્યા પછી એ, કોઈએ ન કીધી સાર તો. ૭

આ ભવ પરભવ જે કર્યાં એ, એમ અધિકરણ અનેક તો, ત્રિવિધે ત્રિવિધે વોસિરાવીએ એ, આણી હૃદય વિવેક તો. ૮

દુષ્કૃત નિંદા એમ કરી એ, પાપ કરો પરિહાર તો, શિવગતિ આરાધન તણો એ, એ છઠ્ઠો અધિકાર તો. ૯

ઢાળ છઠ્ઠી

(આઘે તું જોયને જીવડા – એ દેશી)

ધન ધન તે દિન માહરો, જીહાં કીધો ધર્મ,
દાન શિયળ તપ ભાવના, ટાળ્યાં દુષ્કૃત કર્મ.
ધન..૧

શેત્રુંજાદિક તીર્થની, જે કીધી જાત્રા,
જુગતે જિનવર પૂજિયા, વળી પોષ્યાં પાત્ર.
ધન..૨

પુસ્તક જ્ઞાન લખાવીયાં, જિનવર જિનચૈત્ય,
સંઘ ચતુર્વિધ સાચવ્યા, એ સાતે ખેત્ર. ધન..૩

પડિક્કમણાં સુપરે કર્યાં, દીધાં અનુકંપા દાન,
સાધુ સૂરિ ઉવજ્ઝાયને, દીધાં બહુમાન. ધન..૪

ધર્મકાજ અનુમોદીએ, એમ વારોવાર,
શિવગતિ આરાધન તણો, એ સાતમો
અધિકાર. ધન..૫

ભાવ ભલો મન આણીએ, ચિત્ત આણી ઠામ,
સમતા ભાવે ભાવિએ, એ આતમરામ. ધન..૬

સુખ દુ:ખ કારણ જીવને, કોઈ અવર ન હોય,
કર્મ આપ જે આચર્યાં, ભોગવીએ સોય. ધન..૭

સમતા વિણ જે અનુસરે, પ્રાણી પુન્યનું કામ,
છાર ઉપર તે લીંપણું, ઝાંખર ચિત્રામ. ધન..૮

ભાવ ભલી પરે ભાવીએ, એ ધર્મનો સાર,
શિવગતિ આરાધન તણો, એ આઠમો
અધિકાર. ધન..૯

ઢાળ સાતમી

(રૈવતગિરિ હુઆં, પ્રભુનાં ત્રણ કલ્યાણક – એ દેશી)

હવે અવસર જાણી, કરી સંલેખન સાર,
અણસણ આદરીયે, પચ્ચક્ખી ચારે આહાર,

લલુતા સવિ મૂકી, છાંડી મમતા અંગ,
એ આતમ ખેલે, સમતા જ્ઞાન તરંગ. ||૧||

ગતિ ચારે કીધાં, આહાર અનંત નિઃશંક,
પણ તૃપ્તિ ન પામ્યો, જીવ લાલચીયો રંક,
દુલહો એ વળી વળી, અણસણનો પરિણામ,
એહથી પામીજે, શિવપદ સુરપદ ઠામ. ||૨||

ધન ધન્ના શાલિભદ્ર, ખંધો મેઘ કુમાર,
અણસણ આરાધી, પામ્યા ભવનો પાર,
શિવમંદિર જાશે, કરી એક અવતાર,
આરાધન કેરો, એ નવમો અધિકાર. ||૩||

દશમે અધિકારે, મહામંત્ર નવકાર,
મનથી નવિ મૂકો, શિવસુખ ફલ સહકાર,
એ જપતાં જાયે, દુર્ગતિ દોષ વિકાર,
સુપરે એ સમરો, ચૌદ પૂરવનો સાર. ||૪||

જન્માંતર જાતાં, જો પામે નવકાર,
તો પાતિક ગાળી, પામે સુર અવતાર,

એ નવપદ સરિખો, મંત્ર ન કોઈ સાર,
આ ભવ ને પરભવે, સુખ સંપત્તિ દાતાર. ।।૫।।

જુઓ ભીલ ભીલડી, રાજા રાણી થાય,
નવપદ મહિમાથી, રાજસિંહ મહારાય,
રાણી રત્નવતી બેહુ, પામ્યા છે સુરભોગ,
એક ભવ પછી લેશે, શિવવધુ સંજોગ. ।।૬।।

શ્રીમતીને એ વળી, મંત્ર ફળ્યો તત્કાલ,
ફણીધર ફીટીને, પ્રગટ થઈ ફુલમાળ,
શિવકુમરે જોગી, સોવનપુરિસો કીધ,
એમ એણે મંત્રે, કાજ ઘણાનાં સિદ્ધ. ।।૭।।

એ દશ અધિકારે, વીર જિણેસર ભાખ્યો,
આરાધન કેરો, વિધિ જેણે ચિત્તમાંહિ રાખ્યો,
તેણે પાપ પખાળી, ભવભય દૂરે નાખ્યો,
જિન વિનય કરતાં, સુમતિ અમૃતરસ ચાખ્યો.
।।૮।।

ઢાળ આઠમી

(નમો ભવિયણ ભાવશું એ – એ દેશી)

સિદ્ધારથ રાય કુલતિલો એ,
ત્રિશલા માત મલ્હાર તો,
અવનિ તળે તમે અવતર્યા એ,
કરવા અમ ઉપગાર. જયો જિન વીરજીએ...૧

મેં અપરાધ કર્યા ઘણાં એ,
કહેતાં ન લહું પાર તો,
તુમ ચરણે આવ્યા ભણી એ,
જો તારે તો તાર. જયો...૨

આશ કરીને આવીયો એ,
તુમ ચરણે મહારાજ તો,
આવ્યાને ઉવેખશો એ,
તો કેમ રહેશે લાજ. જયો...3

કર્મ અલુંજણ આકરાં એ,
જન્મ મરણ જંજાળ તો,
હું છું એહથી ઉભગ્યો એ,
છોડાવ દેવ દયાલ. જયો...૪

આજ મનોરથ મુજ ફળ્યા એ,
નાઠાં દુ:ખ દંદોલ તો,
તુઠ્યો જિન ચોવીસમો એ,
પ્રગટયાં પુન્ય કલ્લોલ. જયો...૫

ભવે ભવે વિનય તુમારડો એ,
ભાવ ભક્તિ તુમ પાય તો,
દેવ દયા કરી દીજીએ એ,
બોધિબીજ સુપસાય. જયો...૬

કળશ

ઈમ તરણ તારણ સુગતિકારણ, દુ:ખનિવારણ જગ જયો, શ્રી વીર જિનવર ચરણ થુણાતાં, અધિક

મન ઉલટ થયો. ૧. શ્રી વિજયદેવસૂરીંદ પટધર, તીરથ જંગમ એણી જગે, તપગચ્છપતિ શ્રી વિજયપ્રભસૂરિ, સૂરિ તેજે ઝગમગે. ૨. શ્રી હીરવિજયસૂરિ શિષ્ય વાચક, શ્રી કીર્તિવિજય સુરગુરુ સમો, તસ શિષ્ય વાચક વિનયવિજયે, થુણ્યો જિન ચોવીસમો. ૩. સય સત્તર સંવત ઓગણત્રીશે, રહી રાંદેર ચોમાસએ, વિજયદશમી વિજય કારણ, કીયો ગુણ અભ્યાસ એ. ૪. નરભવ આરાધન સિદ્ધિ સાધન, સુકૃત લીલ વિલાસ એ, નિર્જરા હેતે સ્તવન રચીયું, નામે પુન્યપ્રકાશ. એ. ૫.

શ્રી પદ્માવતી આરાધના

હવે રાણી પદ્માવતી, જીવરાશિ ખમાવે, જાણપણું જુગતે ભલું, ઈણ વેળા આવે. ૧. તે મુજ મિચ્છામિ દુક્કડં, અરિહંતની સાખ, જે મેં જીવ વિરાધીયા,

ચઉરાશી લાખ. તે મુજ... ૨. સાત લાખ પૃથિવી તણા, સાતે અપકાય, સાત લાખ તેઉકાયના, સાતે વળી વાય. તે મુજ... ૩. દશ પ્રત્યેક વનસ્પતિ, ચઉદહ સાધારણ, બિ તિ ચઉરિંદી જીવના, બે બે લાખ વિચાર. તે મુજ... ૪. દેવતા તિર્યંચ નારકી, ચાર ચાર પ્રકાશી, ચઉદહ લાખ મનુષ્યના, એ લાખ ચોરાશી. તે મુજ... ૫. ઈણ ભવ પરભવે સેવિયાં, જે પાપ અઢાર, ત્રિવિધે ત્રિવિધે કરી પરિહરું, દુર્ગતિના દાતાર. તે મુજ... ૬. હિંસા કીધી જીવની, બોલ્યા મૃષાવાદ, દોષ અદત્તાદાનના, મૈથુન ઉન્માદ. તે મુજ... ૭. પરિગ્રહ મેલ્યો કારમો, કીધો ક્રોધ વિશેષ, માન માયા લોભ મેં કીયા, વળી રાગ ને દ્વેષ. તે મુજ... ૮. કલહ કરી જીવ દુહવ્યા, દીધાં કૂડાં કલંક, નિંદા કીધી પારકી, રતિ અરતિ નિ:શંક. તે મુજ... ૯. ચાડી કીધી ચોતરે, કીધો થાપણ મોસો, કુદેવ કુગુરુ કુધર્મનો, ભલો આણ્યો ભરોસો. તે મુજ... ૧૦. ખાટકીને ભવે મેં કીયા,

જીવ નાનાવિધ ઘાત, ચીડીમાર ભવે ચરકલાં, માર્યાં દિન ને રાત. તે મુજ... ૧૧. કાજી મુલ્લાંને ભવે, પઢી મંત્ર કઠોર, જીવ અનેક ઝબ્બે કીયા, કીધાં પાપ અઘોર. તે મુજ... ૧૨. માછીને ભવે માછલાં, ઝાલ્યાં જળવાસ, ધીવર ભીલ કોળી ભવે, મૃગ પાડયા પાસ. તે મુજ... ૧૩. કોટવાળને ભવે મેં કીયા, આકરા કર દંડ, બંદીવાન મરાવીયા, કોરડા છડી દંડ. તે મુજ... ૧૪. પરમાધામીને ભવે, દીધાં નારકી દુઃખ, છેદન ભેદન વેદના, તાડન અતિ તિકખ. તે મુજ... ૧૫. કુંભારને ભવે મેં કીયા, નીંભાડ પચાવ્યા, તેલી ભવે તિલ પીલિયા, પાપે પિંડ ભરાવ્યા. તે મુજ... ૧૬. હાલી ભવે હળ ખેડિયાં, ફાડયાં પૃથ્વીપેટ, સુડ નિદાન ઘણાં કીયાં, દીધાં બળદ ચપેટ. તે મુજ... ૧૭. માળીને ભવે રોપિયાં, નાનાવિધ વૃક્ષ, મૂળ પત્ર ફળ ફૂલનાં, લાગ્યાં પાપ તે લક્ષ. તે મુજ... ૧૮. અધોવાઈઆને ભવે, ભર્યા અધિકા ભાર, પોઠી પૂંઠે કીડા પડયા,

દયા નાણી લગાર. તે મુજ... ૧૯. છીપાને ભવે છેતર્યા, કીધાં રંગણ પાસ, અગ્નિ આરંભ કીધા ઘણાં, ધાતુર્વાદ અભ્યાસ. તે મુજ... ૨૦. શૂરપણે રણ ઝૂઝતા, માર્યા માણસ વૃંદ, મદિરા માંસ માખણ ભખ્યાં, ખાધાં મૂળ ને કંદ. તે મુજ... ૨૧. ખાણ ખણાવી ધાતુની પાણી ઉલેચ્યાં, આરંભ કીધાં અતિ ઘણાં, પોતે પાપ જ સંચ્યાં. તે મુજ... ૨૨. કર્મ અંગાર કીયાં વળી, ઘરમેં દવ દીધા, સમ ખાધા વીતરાગના, કૂડોક્રોશ જ કીધા. તે મુજ... ૨૩. બિલ્લી ભવે ઉંદર લીયા, ગરોલી હત્યારી, મૂઢ ગમારતણે ભવે, મેં જૂ લીખ મારી. તે મુજ... ૨૪. ભાડભૂંજા તણા ભવે, એકેંદ્રિય જીવ, જવારી ચણા ગહું શેકીયા, પાડંતા રીવ. તે મુજ... ૨૫. ખાંડણ પીસણ ગારના, આરંભ અનેક, રાંધણ ઈંધણ અગ્નિનાં, કીધાં પાપ ઉદ્રેક. તે મુજ... ૨૬. વિકથા ચાર કીધી વળી, સેવ્યા પાંચ પ્રમાદ, ઈષ્ટ વિયોગ પાડયા ઘણા, કીયા રુદન વિખવાદ. તે મુજ... ૨૭.

સાધુ અને શ્રાવકતણાં, વ્રત લેઈને ભાંગ્યાં, મૂળ અને ઉત્તર તણાં, મુજ દૂષણ લાગ્યાં. તે મુજ... ૨૮. સાપ વીંછી સિંહ ચીતરા, શકરા ને સમળી, હિંસક જીવતણે ભવે, હિંસા કીધી સબળી. તે મુજ... ૨૯. સૂવાવડી દૂષણ ઘણા, વળી ગર્ભ ગળાવ્યા, જીવાણી ઢોળ્યાં ઘણાં, શીળ વ્રત ભંગાવ્યાં. તે મુજ... ૩૦. ભવ અનંત ભમતાં થકાં, કીધા દેહ સંબંધ, ત્રિવિધે ત્રિવિધે કરી વોસિરૂં, તીણશું પ્રતિબંધ. તે મુજ... ૩૧. ભવ અનંત ભમતાં થકાં, કીધા પરિગ્રહ સંબંધ, ત્રિવિધે ત્રિવિધે કરી વોસિરૂં, તીણશું પ્રતિબંધ. તે મુજ... ૩૨. ભવ અનંત ભમતાં થકાં, કીધા કુટુંબ સંબંધ, ત્રિવિધે ત્રિવિધે કરી વોસિરૂં, તીણશું પ્રતિબંધ. તે મુજ... ૩૩. ઈણિ પરે ઈહ ભવ પર ભવે, કીધાં પાપ અખત્ર, ત્રિવિધે ત્રિવિધે કરી વોસિરૂં, કરૂં જન્મ પવિત્ર. તે મુજ... ૩૪. એણિ વિધે એ આરાધના, ભવિ કરશે જેહ, સમય સુંદર કહે પાપથી, વળી છૂટશે તેહ.

તે મુજ... ૩૫. રાગ વેરાડી જે સુણે, એહ ત્રીજી ઢાળ, સમયસુંદર કહે પાપથી, છૂટે તે તત્કાળ. તે મુજ... ૩૬.

શ્રી પંચસૂત્રમ્

ણમો વીઅરાગાણં, સવ્વણ્ણૂણં, દેવિંદપૂઈઆણં, જહટ્ઠિઅવત્થુવાઈણં, તેલુક્કગુરૂણં, અરુહંતાણં, ભગવંતાણં ।।૧।।

જે એવમાઈક્ખંતિ-ઈહ ખલુ ૧. અણાઈજીવે, ૨. અણાઈજીવસ્સ ભવે, ૩. અણાઈકમ્મસંજોગ-નિવ્વત્તિએ, ૪. દુકખરૂવે, ૫. દુકખફલે, ૬. દુક્ખાણુબંધે ।।૨।।

એઅસ્સ ણં વુચ્છિત્તી સુદ્ધધમ્માઓ, સુદ્ધધમ્મસંપત્તી પાવકમ્મવિગમાઓ, પાવકમ્મવિગમો તહા ભવ્વત્તાઈ ભાવઓ ।।૩।।

તસ્સ પુણ વિવાગસાહણાણિ, ૧. ચઉસરણગમણં, ૨. દુક્કડગરિહા, ૩. સુકડાણાસેવણં. અઓ કાયવ્વમિણં હોઉકામેણં સયા સુપ્પણિહાણં ભુજ્જો ભુજ્જો સંકિલેસે તિકાલમસંકિલેસે ।।૪।।

જાવજ્જીવં મે ભગવંતો પરમતિલોગનાહા, અણુત્તરપુન્નસંભારા, ખીણરાગદોસમોહા, અચિંતચિંતામણી, ભવજલહિપોઆ, એગંતસરણા, અરહંતાસરણં ।।૫।।

તહા પહીણજરામરણા, અવેઅકમ્મકલંકા, પણટ્ઠવાબાહા, કેવલનાણદંસણા, સિદ્ધિપુરનિવાસી, નિરુવમસુહસંગયા, સવ્વહાકયકિચ્ચા, સિદ્ધા સરણં ।।૬।।

તહા પસંતગંભીરાસયા, સાવજ્જજોગવિરયા, પંચવિહાયાર-જાણગા, પરોવયારનિરયા, પઉમાઈનિદંસણા, ઝાણજ્ઝયણસંગયા, વિસુજ્ઝમાણભાવા સાહૂ સરણં ।।૭।।

તહા સુરાસુરમણુઅપૂઈઓ, મોહતિમિરંસુમાલી, રાગદોસવિસપરમમંતો, હેઊસયલકલ્લાણાણં, કમ્મવણાવિહાવસૂ, સાહગો સિદ્ધભાવસ્સ, કેવલિપણ્ણત્તો ધમ્મો જાવજ્જીવં મે ભગવં સરણં । સરણમુવગઓ અ એએસિં, ગરિહામિ દુક્કડં ॥૮॥

જણ્ણં અરહંતેસુ વા, સિદ્ધેસુ વા, આયરિએસુ વા, ઉવજ્ઝાએસુ વા, સાહૂસુ વા, સાહૂણીસુ વા, અન્નેસુ વા, ધમ્મટ્ઠાણેસુ માણણિજ્જેસુ પૂઅણિજ્જેસુ, તહા માઈસુ વા, પિઈસુ વા, બંધુસુ વા, મિત્તેસુ વા, ઉવયારીસુ વા, ઓહેણ વા જીવેસુ મગ્ગટ્ઠિએસુ અમગ્ગટ્ઠિએસુ, મગ્ગસાહણેસુ અમગ્ગસાહણેસુ, જંકિંચિ વિતહમાયરિઅં અણાયરિઅવ્વં અણિચ્છિઅવ્વં પાવં પાવાણુબંધિ સુહુમં વા, બાયરં વા, મણેણ વા, વાયાએ વા, કાએણ વા, કયં વા કારાવિઅં વા અણુમોઈઅં વા, રાગેણ વા, દોસેણ વા, મોહેણ વા, ઈત્થ વા જમ્મે જમ્મંતરેસુ વા,

ગરહિઅમેઅં, દુક્કડમેઅં, ઉજ્જિયવ્વમેઅં, વિઆણિઅં મએ કલ્લાણમિત્તગુરુભગવંતવયણા ઓ એવમેઅંતિ રોઈઅં સદ્ધાએ, અરિહંતસિદ્ધસમક્ખં ગરિહામિ અહમિણં, દુક્કડમેઅં, ઉજ્જિયવ્વમેઅં ઈત્થ મિચ્છામિ દુક્કડં, મિચ્છામિ દુક્કડં, મિચ્છામિ દુક્કડં । હોઉ મે એસા સમ્મં ગરિહા । હોઉ મે અકરણનિઅમો । બહુમયં મમેઅંતિ, ઈચ્છામો અણુસટ્ઠિં, ૧. અરહંતાણં ભગવંતાણં, ૨. ગુરુણં કલ્લાણમિત્તાણંતિ । હોઉ મે એએહિં સંજોગો । હોઉ મે એસા સુપત્થણા । હોઉ મે ઈત્થ બહુમાણો । હોઉ મે ઈઓ મુક્ખબીઅંતિ । પત્તેસુ એએસુ અહં સેવારિહે સિઆ । આણારિહે સિઆ । પડિવત્તિજુએ સિઆ । નિરઈયારપારગે સિઆ । સંવિગ્ગો જહાસત્તીએ સેવેમિ સુકડં । અણુમોએમિ સવ્વેસિં અરહંતાણં અણુટ્ઠાણં । સવ્વેસિં સિદ્ધાણં સિદ્ધભાવં । સવ્વેસિં આયરિયાણં આયારં । સવ્વેસિં ઉવજ્ઝાયાણં સુત્તપ્પયાણં ।

સવ્વેસિં સાહૂણં સાહુકિરિઅં । સવ્વેસિં સાવગાણં મુક્ખસાહણજોગે । સવ્વેસિં દેવાણં, સવ્વેસિં જીવાણં, હોઉકામાણં કલ્લાણાસયાણં મગ્ગસાહણજોગે । હોઉ મે એસા અણુમોઅણા । સમ્મં વિહિપુવ્વિઆ, સમ્મં સુદ્ધાસયા, સમ્મં પડિવત્તિરુવા, સમ્મં નિરઈઆરા । પરમગુણજુત્ત-અરહંતાઈસામત્થઓ, અચિંતસત્તિજુત્તા હિ તે ભગવંતો, વીઅરાગા, સવ્વણ્ણૂ, પરમકલ્લાણા, પરમકલ્લાણહેઉ સત્તાણં, મૂઢે અમ્હિ પાવે, અણાઈ મોહવાસિએ, અણભિન્ને ભાવઓ હિઆહિઆણં, અભિન્ને સિઆ, અહિઅનિવિત્તે સિઆ, હિઅપવિત્તે સિઆ, આરાહગે સિઆ, ઉચિઅપડિવત્તીએ સવ્વસત્તાણં સહિઅંતિ । ઈચ્છામિ સુકડં, ઈચ્છામિ સુકડં, ઈચ્છામિ સુકડં ।। એવમેઅં સમ્મં પઢમાણસ્સ અણુપ્પેહમાણસ્સ સિઢિલીભવંતિ પરિહાયંતિ ખિજ્જંતિ અસુહકમ્માણુબંધા । નિરણુબંધે વાડસુહકમ્મે

ભગ્ગાસામત્થે સુહપરિણામેણં, કડગબદ્ધે વિઅ વિસે, અપ્પફલે સિઆ, સુહાવણિજ્જે સિઆ, અપુણભાવે સિઆ ।। તહા આસગલિજ્જંતિ પરિપોસિજ્જંતિ નિમ્મવિજ્જંતિ સુહકમ્માણુબંધા । સાણુબંધં ચ સુહકમ્મં પગિટ્ઠં પગિટ્ઠભાવજ્જિઅં નિયમફલયં । સુપઉત્તે વિઅ મહાગએ સુહફલે સિઆ, સુહપવત્તગે સિઆ, પરમસુહસાહગે સિઆ । અઓ અપડિબંધમેઅં અસુહભાવનિરોહેણં સુહભાવબીઅંતિ, સુપ્પણિહાણં સમ્મં પઢિઅવ્વં, સમ્મં સોઅવ્વં સમ્મં અણુપ્પેહિઅવ્વંતિ ।। નમો નમિઅનમિઆણં પરમગુરુવીઅરાગાણં । નમો સેસનમુક્કારારિહાણં । જયઉ સવ્વણ્ણુસાસણં । પરમસંબોહીએ, સુહિણો ભવન્તુ જીવા, સુહિણો ભવન્તુ જીવા, સુહિણો ભવન્તુ જીવા ।।

ઈતિ પાવપડિગ્ઘાય-ગુણબીજાહાણં સુત્તં સમ્મત્તં ।।૧।।

ત્રિકાળ આરાધનાનું સ્વરૂપ દર્શાવનાર સુપ્રસિદ્ધ

અમૃતવેલ સજ્ઝાય

(રાગ : સ્વામી સીમંધરા વિનતિ)

ચેતન જ્ઞાન અજવાળીએ, ટાળીએ મોહ સંતાપ રે, ચિત્ત ડમડોળતું વાળીએ, પાળીએ સહજ ગુણ આપ રે. ચેતન. ૧

ઉપશમ અમૃત રસ પીજીએ, કીજીએ સાધુ ગુણ ગાન રે, અધમ વયણે નવિ ખીજીએ, દીજીએ સજ્જનને માન રે. ચેતન. ૨

ક્રોધ અનુબંધ નવિ રાખીએ, ભાખીએ વયણ મુખ સાચ રે, સમકિત રત્ન રૂચિ જોડીએ, છોડીએ કુમતિ (મતિ) કાચ રે. ચેતન. ૩

શુદ્ધ પરિણામને કારણે, ચારનાં શરણ ધરે ચિત્ત રે, પ્રથમ તિહાં શરણ અરિહંતનું, જેહ જગદીશ

જગમિત્ત રે. ચેતન. ૪

જે સમવસરણમાં રાજતા, ભાંજતા ભવિક સંદેહ રે, ધર્મના વચન વરસે સદા, પુષ્કરાવર્ત જિમ મેહ રે. ચેતન. ૫

શરણ બીજું ભજે સિદ્ધનું, જે કરે કર્મ ચકચૂર રે, ભોગવે રાજ્ય શિવનગરનું, જ્ઞાન આનંદ ભરપૂર રે. ચેતન. ૬

સાધુનું શરણ ત્રીજું ધરે, જેહ સાધે શિવ પંથ રે, મૂલ ઉત્તર ગુણે જે ભર્યા, ભવ તર્યા ભાવ નિર્ગ્રંથ રે. ચેતન. ૭

શરણ ચોથું ધરે ધર્મનું, જેહમાં વર દયા ભાવ રે, જેહ સુખ હેતુ જિનવરે કહ્યો, પાપ જલ તારવા નાવ રે. ચેતન. ૮

ચારના શરણ એ પડિવજે, વળી ભજે ભાવના શુદ્ધિ રે, દુરિત સવિ આપણાં નિંદિએ, જેમ હોયે સંવર વૃદ્ધિ રે. ચેતન. ૯

ઈહભવ પરભવ આચર્યાં, પાપ અધિકરણ મિથ્યાત રે, જે જિનાશાતનાદિક ઘણાં, નિંદિયે તેહ ગુણ ઘાત રે. ચેતન. ૧૦

ગુરૂ તણાં વચન જે અવગણી, ગુંથીયા આપ મત જાલ રે, બહુ પરે લોકને ભોળવ્યા, નિંદિયે તેહ જંજાળ રે. ચેતન. ૧૧

જેહ હિંસા કરી આકરી, જેહ બોલ્યા મૃષાવાદ રે, જેહ પરધન હરી હરખીઆ, કીધલો કામ ઉન્માદ રે. ચેતન. ૧૨

જેહ ધન ધાન્ય મૂર્ચ્છા ધરી, સેવીયા ચાર કષાય રે, રાગને દ્વેષને વશ હુઆ, જે કીયો કલહ ઉપાય રે. ચેતન. ૧૩

જૂઠ જે આળ પરને દીયાં, જે કર્યાં પિશુનતા પાપ રે, રતિ-અરતિ-નિંદા-માયા-મૃષા, વળી ય મિથ્યાત્વ સંતાપ રે. ચેતન. ૧૪

પાપ જે એહવા સેવિયાં, નિંદિયે તેહ ત્રિહું કાળ રે, સુકૃત અનુમોદના કીજીએ, જિમ હોયે કર્મ વિસરાળ રે. ચેતન. ૧૫

વિશ્વ ઉપકાર જે જિન કરે, સાર જિન નામ સંયોગ રે, તે ગુણ તાસ અનુમોદીયે, પુણ્ય અનુબંધ શુભ યોગ રે. ચેતન. ૧૬

સિદ્ધની સિદ્ધતા કર્મના, ક્ષય થકી ઉપની જેહ રે, જેહ આચાર આચાર્યનો, ચરણ વન સિંચવા મેહ રે. ચેતન. ૧૭

જેહ ઉવજ્ઝાયનો ગુણ ભલો, સૂત્ર સજ્ઝાય પરિણામ રે, સાધુની જે વળી સાધુતા, મૂલ ઉત્તર ગુણ ધામ રે. ચેતન. ૧૮

જેહ વિરતિ દેશ શ્રાવક તણી, જેહ સમકિત સદાચાર રે, સમકિતદષ્ટિ સુરનર તણો, તેહ અનુમોદીએ સાર રે. ચેતન. ૧૯

અન્યમાં પણ દયાદિક ગુણો, જેહ જિનવચન અનુસાર રે, સર્વ તે ચિત્ત અનુમોદીયે, સમકિત બીજ નિરધાર રે. ચેતન. ૨૦

પાપ નવિ તીવ્ર ભાવ કરે, જેહને નવિ ભવ રાગ રે, ઉચિત સ્થિતિ જેહ સેવે સદા, તેહ અનુમોદવા લાગ રે. ચેતન. ૨૧

થોડલો પણ ગુણ પરતણો, સાંભળી હર્ષ મન આણ રે, દોષ લવ પણ નિજ દેખતા, નિર્ગુણ નિજ આત્મા જાણ રે. ચેતન. ૨૨

ઉચિત વ્યવહાર અવલંબને, ઈમ કરી સ્થિર પરિણામ રે, ભાવિયે શુદ્ધ નય ભાવના, પાપ નાશય તણું ઠામ રે. ચેતન. ૨૩

દેહ મન વચન પુદ્‌ગલ થકી, કર્મથી ભિન્ન તુજ રૂપ રે, અક્ષય અકલંક છે જીવનું, જ્ઞાન આનંદ સ્વરૂપ રે. ચેતન. ૨૪

કર્મથી કલ્પના ઉપજે, પવનથી જેમ જલધિ વેલ

રે, રૂપ પ્રગટે સહજ આપણું, દેખતાં દૃષ્ટિ સ્થિર મેલ રે. ચેતન. ૨૫

ધારતા ધર્મની ધારણા, મારતા મોહ વડ ચોર રે, જ્ઞાન રૂપી વેલ વિસ્તારતા, વારતા કર્મનું જોર રે. ચેતન. ૨૬

રાગ વિષ દોષ ઉતારતાં, જારતાં દ્વેષ રસ શેષ રે, પૂર્વ મુનિ વચન સંભારતાં, વારતાં કર્મ નિ:શેષ રે. ચેતન. ૨૭

દેખીએ માર્ગ શિવ નગરનો, જે ઉદાસીન પરિણામ રે, તેહ અણછોડતા ચાલીએ, પામીએ જિમ પરમ ધામ રે. ચેતન. ૨૮

શ્રી નય વિજય ગુરુશિષ્યની, શીખડી અમૃત વેલ રે, એહ જે ચતુર નર આદરે, તે લહે સુજસ રંગ રેલ રે, ચેતન જ્ઞાન અજવાળીએ, ટાળીએ મોહ સંતાપ રે, ચિત્ત ડમડોળતું વાળીએ, પાળીએ સહજ ગુણ આપ રે. ચેતન. ૨૯

શ્રી ગૌતમસ્વામીનો રાસ

ભાષા

વીર જિણેસર ચરણકમલ, કમલાકયવાસો,
પણમવિ પભણિશું સામિ સાલ, ગોયમ ગુરુ રાસો,
મણ તણુ વયણ એકંત કરવી, નિસુણો ભો !
ભવિયા, જિમ નિવસે તુમ દેહ ગેહ, ગુણગણ
ગહગહિયા. ૧

જંબૂદીવ સિરિ ભરહખિત્ત, ખોણીતલમંડણ,
મગધદેસ સેણિય નરેસ, રિઉદલબલખંડણ,
ધણવર ગુવ્વર નામ ગામ, જિહાં ગુણગણ સજ્જા,
વિપ્પ વસે વસુભૂઈ તત્થ, જસુ પુહવી ભજ્જા. ૨

તાણ પુત્ત સિરિ ઈંદભૂઈ, ભૂવલય પસિદ્ધો, ચઉદહ
વિજ્જા વિવિહરૂવ, નારિ રસ વિદ્ધો (લુદ્ધો),
વિનય વિવેક વિચાર સાર, ગુણગણહ મનોહર,
સાત હાથ સુપ્રમાણ દેહ, રૂપે રંભાવર. ૩

નયણા વયણા કરચરણા જિણાવી, પંકજ જળે પાડિય, તેજે તારા ચંદ સૂર, આકાશે ભમાડિંય, રૂવે મયણા અનંગા કરવિ, મેલ્હિઓ નિરધાડિય, ધીરમેં મેરૂ ગંભીર સિંધુ, ચંગમચયચાડિય. ૪

પેખવિ નિરૂવમ રૂવ જાસ, જણા જંપે કિંચિય, એકાકી કલિભીત ઈત્થ, ગુણા મેહલ્યા સંચિય, અહવા નિશ્ચે પુવ્વજમ્મ, જિણાવર ઈણા અંચિઅ, રંભા પઉમા ગૌરિ ગંગા, રતિ હા વિધિ વંચિય. ૫

નવિ બુધ નવિ ગુરૂ કવિ ન કોઈ, જસુ આગળ રહીયો, પંચ સયા ગુણાપાત્ર છાત્ર, હીડે પરિવરીયો, કરે નિરંતર યજ્ઞકર્મ, મિથ્યામતિ મોહિય, ઈણા છળ હોશે ચરમનાણા, દંસણા વિસોહિય. ૬

વસ્તુ છંદ

જંબૂદીવહ, જંબૂદીવહ, ભરહવાસંમિ,

ખોણીતલમંડણ, મગાધદેસ, સેણિયનરેસર, વર ગુવ્વર ગામ તિહાં, વિપ્પ વસે વસુભૂઈ સુંદર, તસુ ભજ્જા પુહવી સયલ, ગુણાગણ રૂવનિહાણ, તાણ પુત્ત વિજ્જાનિલઓ, ગોયમ અતિહિ સુજાણ. ૭

ભાષા

ચરમ જિણેસર કેવળનાણી, ચઉવિહ સંઘ પઈટ્ઠા જાણી, પાવાપુરી સામી સંપત્તો, ચઉવિહ દેવનિકાયે જુત્તો. ૮

દેવ સમવસરણ તિહાં કીજે, જિણ દીઠે મિથ્યામતિ ખીજે, ત્રિભુવનગુરુ સિંહાસણ બેઠા, તતખિણ મોહ દિગંતે પેઠા. ૯

ક્રોધ માન માયા મદ પૂરા, જાએ નાઠા જિમ દિન ચૌરા, દેવદુંદુભિ આકાશે વાજે, ધર્મનરેસર આવ્યા ગાજે. ૧૦

કુસુમવૃષ્ટિ વિરચે તિહાં દેવા, ચઉસઠ ઇંદ્ર જસુ

માગે સેવા, ચામર છત્ર શિરોવરિ સોહે, રૂપેહી જિણવર જગ સહુ મોહે. ૧૧

ઉપસમ રસભર ભરી વરસંતા, જોજનવાણી વખાણ કરંતા, જાણવિ વર્ધમાન જિન પાયા, સુરનર કિન્નર આવે રાયા. ૧૨

કાંતિસમૂહે ઝલહલકંતા, ગયણ વિમાણે રણરણકંતા, પેખવિ ઈંદભૂઈ મન ચિંતે, સુર આવે અમ્હ યજ્ઞ હોવંતે. ૧૩

તીર તરંડક જિમ તે વહતા, સમવસરણ પુહત્તા ગહગહતા, તો અભિમાને ગોયમ જંપે, ઈણિ અવસરે કોપે તણુ કંપે. ૧૪

મૂઢ લોક અજાણીયું બોલે, સુર જાણંતા ઈમ કાંઈ ડોલે, મૂ આગળ કો જાણ ભણીજે, મેરૂ અવર કિમ ઉપમા દીજે. ૧૫

વિજય નેમિસૂરિ-જ્ઞાન શ
શાસન સમ્રાટ

વસ્તુ છંદ

વીર જિણવર, વીર જિણવર, નાણસંપન્ન,
પાવાપુરી સુરમહિય, પત્તનાહ સંસારતારણ, તિહિં
દેવેહિં નિમ્મવિય, સમોસરણ બહુ સુખકારણ,
જિણવર જગ ઉજ્જોયકર, તેજે કરી દિનકાર,
સિંહાસણે સામિય ઠવ્યો, હુઓ સુજય જયકાર.
૧૬

ભાષા

તો ચઢિયો ઘણમાનગાજે, ઇંદભૂઇ ભૂદેવ તો, હુંકારો
કરી સંચરીયો, કવણસુ જિણવર દેવ તો. ૧૭

જોજન ભૂમિ સંમોસરણ, પેખવી પ્રથમારંભ તો,
દહદિસિ દેખે વિબુધવહૂ, આવંતી સુરરંભ તો. ૧૮

મણિમય તોરણ દંડ ધજા, કોસીસે નવ ઘાટ તો,
વૈર વિવર્જિત જંતુગણ, પ્રાતિહારજ આઠ તો. ૧૯

સુર નર કિન્નર અસુર વર, ઈંદ્ર ઈંદ્રાણી રાય તો,
ચિત્તે ચમક્કિય ચિંતવે એ, સેવંતા પ્રભુપાય તો. ૨૦

સહસકિરણ સમ વીર જિણ, પેખવિ રૂપ વિશાલ તો, એહ અસંભવ સંભવે એ, સાચો એ ઈંદ્રજાળ તો. ૨૧

તો બોલાવે ત્રિજગગુરુ, ઈંદ્રભૂઈ નામેણ તો, શ્રીમુખે સંશય સામિ સવે, ફેડે વેદપએણ તો. ૨૨

માન મેલ્હી મદ ઠેલી કરી, ભગતે નામે સીસ તો,
પંચ સયાંશુ વ્રત લીયો એ, ગોયમ પહેલો સીસ તો. ૨૩

બંધવ સંજમ સુણવિ કરી, અગનિભૂઈ આવેઈ તો,
નામ લઈ આભાસ કરે, તે પણ પ્રતિબોધેઈ તો. ૨૪

ઈણે અનુક્રમે ગણહર રયણ, થાપ્યા વીરે અગ્યાર તો, તો ઉપદેશે ભુવનગુરુ, સંજમશું વ્રત બાર તો. ૨૫

બિહું ઉપવાસે પારણું એ, આપણાપે વિહરંત તો,
ગોયમ સંયમ જગ સયલ, જયજયકાર કરંત તો.
૨૬

વસ્તુ છંદ

ઇંદભૂઇ, ઇંદભૂઇ, ચઢીય બહુમાન, હુંકારો કરી સંચરીયો, સમવસરણ પુહતો તુરંત, ઇહ સંસા સામી સવે, ચરમનાહ ફેડે ફુરંત, બોધિ બીજ સંજાય મને, ગોયમ ભવહ વિરત્ત, દિક્ખ લેઇ સિક્ખા સહિઅ, ગણાહર પય સંપત્ત. ૨૭

ભાષા

આજ હુઓ સુવિહાણ, આજ પચેલીમાં પુણ્ય ભરો,
દીઠા ગોયમ સામિ, જો નિય નયણે અમિય ભરો.
૨૮

(સિરિ ગોયમ ગણાહાર, પંચ સયા મુનિ પરિવરિય,

ભૂમિય કરીય વિહાર, ભવિયણજન પડિબોહ કરે.)

સમવસરણ મઝાર, જે જે સંસા ઉપજે એ, તે તે પર ઉપગાર, કારણ પૂછે મુનિપવરો. ૨૯

જિહાં જિહાં દીજે દિક્ખ, તિહાં તિહાં કેવળ ઉપજે એ, આપ કન્હે અણહુંત, ગોયમ દીજે દાન ઈમ.૩૦

ગુરુ ઉપર ગુરુભત્તિ, સામિય ગોયમ ઉપનીય, ઈણ છળ કેવળનાણ, રાગ જ રાખે રંગ ભરે. ૩૧

જો અષ્ટાપદ શૈલ, વંદે ચઢી ચઉવીસ જિણ, આતમલબ્ધિવસેણ, ચરમસરીરી સોય મુનિ. ૩૨

ઈય દેસણ નિસુણેવિ, ગોયમ ગણહર સંચલિયો, તાપસ પન્નરસએણ, તો મુનિ દીઠો આવતો એ.૩૩

તવ સોસિય નિય અંગ, અમ્હ શક્તિ નવિ ઉપજે એ, કિમ ચઢશે દઢ કાય, ગજ જિમ દીસે ગાજતો એ. ૩૪

ગિરુઓ એણે અભિમાન, તાપસ જો મન ચિંતવે એ, તો મુનિ ચઢિઓ વેગ, આલંબવિ દિનકર કિરણ. ૩૫

કંચણ મણિ નિષ્ફન્ન દંડ, કલસ ધજ વડ સહિઅ, પેખવી પરમાનંદ, જિણહર ભરહેસર મહિય. ૩૬

નિય નિય કાય પ્રમાણ, ચઉદિસિસંઠિય જિણહબિંબ, પણમવિ મન ઉલ્લાસ, ગોયમ ગણહર તિહાં વસિય. ૩૭

વયરસામિનો જીવ, તિર્યગ્‌જૃંભક દેવ તિહાં, પ્રતિબોધે પુંડરીક, કંડરીક અધ્યયન ભણી. ૩૮

વળતા ગોયમ સામી, સવિ તાપસ પ્રતિબોધ કરે, લેઈ આપણે સાથ, ચાલે જિમ યૂથાધિપતિ. ૩૯

ખીર ખાંડ ઘૃત આણી, અમિઅ વૂઠ અંગુઠ ઠવે, ગોયમ એકણ પાત્ર, કરાવિ પારણું સવે. ૪૦

પંચસયા શુભ ભાવ, ઉજ્જવળ ભરિયો ખીર મીસે,
સાચા ગુરુ સંજોગ, કવળ તે કેવળ રૂપ હુઆ. ૪૧

પંચસયા જિણનાહ, સમવસરણ પ્રાકાર ત્રય,
પેખવી કેવળનાણ, ઉપ્પન્નું ઉજ્જોય કરે. ૪૨

જાણે જિણવિ પીયૂષ, ગાજંતી ઘણ મેઘ જિમ,
જિણવાણી નિસુણેવિ, નાણી હુઆ પંચસયા. ૪૩

વસ્તુ છંદ

ઈણે અનુક્રમે, ઈણે અનુક્રમે, નાણ સંપન્ન,
પન્નરહસય પરિવરિય, હરિય દુરિય, જિણનાહ
વંદઈ, જણવિ જગગુરુ વચણ, તિહ નાણ અપ્પાણ
નિંદઈ, ચરમ જિણેસર ઈમ ભણઈ, ગોયમ મ કરીસ
ખેઉ, છેડે જઈ આપણ સહી, હોસ્યું તુલ્લા બેઉ.૪૪

ભાષા

સામીઓ એ વીર જિણંદ, પૂનિમચંદ જિમ

ઉલ્લસિઅ, વિહરિઓ એ ભરહવાસંમિ, વરિસ બહોંતેર સંવસિઅ, ઠવતો એ કણાય પઉમેસુ, પાયકમળ સંઘાહિ સહિઅ, આવિઓ એ નયણાણંદ, નયર પાવાપુરી સુરમહિય. ૪૫

પેખીઓ એ ગોયમસામી, દેવશર્મા પ્રતિબોધ કરે, આપણો એ ત્રિશલાદેવી, નંદન પહોતો પરમપએ, વળતાં એ દેવ આકાશ, પેખવિ જાણીય જિણ સમે એ, તો મુનિ એ મન વિખવાદ, નાદભેદ જિમ ઉપનો એ. ૪૬

કુણ સમો એ સામિય દેખી, આપ કન્હે હું ટાળિઓ એ, જાણંતો એ તિહુઅણ નાહ, લોક વિવહાર ન પાલિઓએ, અતિ ભલું એ કીધલું સામી, જાણીયું કેવળ માગશે એ, ચિંતવીચું એ બાળક જિમ, અહવા કેડે લાગશે એ. ૪૭

હું કિમ એ વીરજિણંદ, ભગતે ભોળો ભોળવ્યો એ, આપણો એ અવિહડ નેહ, નાહ ન સંપે સાચવ્યો

એ, સાચો એ તુંહી વીતરાગ, નેહ ન જેણે લાલિઓ એ, ઈણસમે એ ગોયમ ચિત્ત, રાગ વૈરાગે વાળીઓ એ. ૪૮

આવતું એ જે ઉલટ્ટ, રહેતું રાગે સાહિયું એ, કેવળ એ નાણ ઉપ્પન્ન, ગોયમ સહેજે ઉમ્માહિઓ એ, તિહુઅણ એ જય જયકાર, કેવળ મહિમા સુર કરે એ, ગણહર એ કરય વખાણ, ભવિયણ ભવ ઈમ નિસ્તરે એ. ૪૯

વસ્તુ છંદ

પઢમ ગણહર, પઢમ ગણહર, વરસ પચાસ, ગિહિવાસે સંવસિય, તીસ વરિસ સંજમ વિભૂસિય, સિરિકેવળ નાણ પુણ, બાર વરિસ તિહુઅણ નમંસિય, રાયગિહિ નયરીહિં ઠવિઅ, બાણું વય વરિસાઓ, સામી ગોયમગુણનિલો, હોશે શિવપુર ઠાઓ. ૫૦

ભાષા

જિમ સહકારે કોયલ ટહુકે, જિમ કુસુમહ વને પરિમલ મહકે, જિમ ચંદન સુગંધનિધિ. ૫૧

જિમ ગંગાજળ લહેરે લહકે, જિમ કણયાચળ તેજે ઝળકે, તિમ ગોયમ સૌભાગ્યનિધિ. ૫૨

જિમ માનસરોવર નિવસે હંસા, જિમ સુરવર સિરિ કણયવતંસા, જિમ મહુયર રાજીવ વને. ૫૩

જિમ રયણાયર રયણે વિલસે, જિમ અંબર તારાગણા વિકસે, તિમ ગોયમ ગુણા કેલિવને. ૫૪

પૂનમ દિન (નિશિ) જિમ શશીહર સોહે, સુરતરુ મહિમા જિમ જગ મોહે, પૂરવદિસિ જિમ સહસકરો. ૫૫

પંચાનન જિમ ગિરિવર રાજે, નરવઈ ઘર જિમ મયગલ ગાજે, તિમ જિનશાસન મુનિ પવરો. ૫૬

જિમ સુરતરુવર સોહે શાખા, જિમ ઉત્તમ મુખ મધુરી ભાષા, જિમ વન કેતકી મહમહે એ. ૫૭

જિમ ભૂમિપતિ ભુય બળ ચમકે, જિમ જિનમંદિર ઘંટા રણકે, તિમ ગોયમ લબ્ધે ગહગહે એ. ૫૮

ચિંતામણિ કર ચઢીયો આજ, સુરતરુ સારે વંછિત કાજ, કામકુંભ સવિ વશ હુઆ એ. ૫૯

કામગવી પૂરે મન કામિય, અષ્ટ મહાસિદ્ધિ આવે ધામિય, સામિય ગોયમ અણુસરો એ. ૬૦

પણવખ્ખર પહેલો પભણીજે, માયાબીજ શ્રવણા નિસુણીજે, શ્રીમતિ શોભા સંભવે એ. ૬૧

દેવહ ધૂરિ અરિહંત નમીજે, વિનય પહુ ઉવજ્ઝાય થુણીજે, ઈણા મંત્રે ગોયમ નમો એ. ૬૨

પુરપુર વસતાં કાંઈ કરીજે, દેશદેશાંતર કાંઈ ભમીજે, કવણ કાજ આયાસ કરો. ૬૩

પ્રહ ઉઠી ગોયમ સમરીજે, કાજ સમગ્ગહ તતખણ સીઝે, નવનિધિ વિલસે તાસ ઘરે. ૬૪

ચઉદહસય બારોત્તર વરસે, ગોયમ ગણહર કેવળ દીવસે, (ખંભ નયર પ્રભુ પાસ પસાઓ) કિઉં કવિત્ત ઉપગાર પરો. ૬૫

આદેહિ મંગળ એહ પભણીજે, પરવ મહોચ્છવ પહીલો લીજે, ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ કલ્યાણ કરો. ૬૬

ધન્ય માતા જિણે ઉદરે ધરીયા, ધન્ય પિતા જિણ કુલ અવતરીયા, ધન્ય સદ્ગુરુ જિણે દીક્ખિયાએ. ૬૭

વિનયવંત વિદ્યાભંડાર, જસુ ગુણ પુહવી ન લભે પાર, વિદ્યાવંત ગુરુ વિનવે એ. ૬૮

ગૌતમસ્વામીનો રાસ ભણીજે, ચઉવિહ સંઘ રલિયાયત કીજે, સયળ સંઘ આણંદ કરો. ૬૯

કુંકુમચંદન છડો દેવરાવો, માણેક મોતીના ચોક પૂરાવો, રયણ સિંહાસન બેસણું એ. ૭૦

તિહાં બેસી ગુરુ દેશના દેશે, ભવિક જીવનાં કારજ સરશે, ઉદયવંત મુનિ એમ ભણે એ. ૭૧

ગૌતમસ્વામિ તણો એ રાસ, ભણતાં સુણતાં લીલવિલાસ, સાસય સુખ નિધિ સંપજે એ. ૭૨

એહ રાસ જે ભણે ભણાવે, વર મયગળ લચ્છી ઘર આવે, મનવાંછિત આશા ફલે એ. ૭૩

મંત્ર : ૐ હ્રીઁ શ્રીઁ અરિહંત ઉવજ્ઝાય ગૌતમસ્વામિને નમ:

(વિધિ : પ્રભાતે શુદ્ધતાથી એક માળા ગણવી.)

અષ્ટપ્રકારી પૂજાના અદ્‌ભૂત રહસ્ય

ભાવ વિનાની ક્રિયા રસ કાઢી લીધેલી શેરડી જેવી છે. ભાવવાળી થોડી પણ ક્રિયા રસભરી ગંડેરી જેવી છે. તીર્થંકર ભગવાનની પૂજાની ક્રિયામાં, સાથે હૈયાના ભાવ ન મેળવાય તો એનું શું મહત્ત્વ રહે ? કેટલું ફળ આવે ? રોજ ને રોજ ભગવાનની પૂજા કરતા રહીએ પણ ભાવ ન ઊલ્લસે તો ફળ મામુલી નીપજે છે. ત્યારે દિવસોની મહેનત નહિવત્ ફળ આપીને જાય, એ કેવું કરુણ ચિત્ર છે ?

ખૂબી તો એ છે કે, આ પૂજન-ક્રિયા એવા સુંદર ભાવને હૈયે ઊછાળતા કરવા માટે જબરદસ્ત સાધન છે, કે એવા ભાવ લાવવાનું સામર્થ્ય સાંસારિક ક્રિયામાં નથી. તેમ બીજી દાનાદિ ક્રિયામાં પણ એવું સામર્થ્ય નથી. એ તો જિનપૂજનની ખાસ ક્રિયામાં, તથા-પ્રકારના ભાવ પેદા કરવાની તાકાત છે. પૂજાના આલંબને એવા ભાવ ઉછળી

શકે છે. ત્યારે પૂજા કરતા હોઈએ એટલે આલંબન તો હાથમાં આવ્યું. છતાં એ આલંબન દ્વારા પણ ભાવથી દિલને રંગી ન દેવાય એ કેવી દુર્દશા ! દુર્દશા ટાળવા માટે ભાવ જગાવવાની જરૂર છે.

ભગવાનની પૂજા એટલે ભગવાનનાં ચરણે આપણાં કિંમતી દ્રવ્યોનું સમર્પણ. તો પહેલું તો એ વિચારવાનું છે કે, જેમ સમુદ્રમાં પડેલું એક પાણીનું બિંદુ પણ અક્ષય બને છે, તેમ જિનેશ્વર ભગવાનનાં ચરણે અર્પેલી થોડી પણ લક્ષ્મી અક્ષયલક્ષ્મી બને છે. મહારાજા કુમારપાળે, પૂર્વે અતિ ગરીબ સ્થિતિમાં પણ પ્રભુને માત્ર પાંચ કોડીઓના ફૂલ ખરીદીને ચડાવ્યાં, તો એ અક્ષયલક્ષ્મી એવી રીતે થઈ કે, તેમને ત્યારપછીના કુમારપાળના ભવે ૧૮ દેશનું રાજ્ય ઉભું થયું. તે પણ નરકમાં ડૂબાડે એવું નહિ, પણ પરસ્ત્રી-ત્યાગ, ચોમાસામાં પૂર્ણ બ્રહ્મચર્ય, પરમ ગૃહસ્થધર્મ, જૈનધર્મ પર અલૌકિક શ્રદ્ધા, પ્રબળ અર્હદ્ભક્તિ અને બહુમાન, બાર

વ્રત વગેરે કેટલુંય અક્ષયધન પામ્યાં ! એટલું જ નહિં પણ પોતાનાં ૧૮ દેશના રાજ્યમાં એમણે સાત વ્યસનોને દેશવટો દેવરાવી દીધો, ને જીવદયા ફેલાવી દીધી. આ બધી સાચી આત્મલક્ષ્મી છે. એના પર ગણધર પદનું પુણ્ય ઊભું થયું. તેઓ દેવલોકમાં ગયા, હવે પછી આવતી ચોવીસીમાં પ્રથમ તીર્થંકર, પદ્મનાભ ભગવાનના ગણધર થઈ મોક્ષે જશે. પાંચ કોડી જેટલી અતિ મામુલી લક્ષ્મી ફૂલ રૂપે પ્રભુચરણે અર્પિત કરી તો તે ઉત્તરોઉત્તર મોક્ષ સુધી વધતી ચાલી – તો તે અક્ષયલક્ષ્મી થઈ જ ને ! બસ, ભગવાનની આપણાં પોતાના દ્રવ્યથી પૂજા કરતાં, આ ભાવના જોઈએ કે, મારાં અહોભાગ્ય ક્યાંથી કે મારી લક્ષ્મી ત્રિલોકનાથનાં ચરણે જાય ! અને આવી ઉત્તરોઉત્તર ચડતી આત્મલક્ષ્મી પમાડતી પમાડતી અંતે મને અક્ષય મોક્ષલક્ષ્મી પમાડી દે. દ્રવ્યપૂજા સાથે આવી ભાવના રહે ત્યારે આવાં સુંદર ભાવ ઉછળે.

હવે દ્રવ્ય પૂજાના આઠ પ્રકાર પૈકી દરેક પ્રકારમાં શી શી ભાવના કરીએ તો ઉત્તમ ભાવ એમાં ભળે એ વિચારીએ.

અષ્ટપ્રકારી પૂજાની પહેલાં સવારે વાસક્ષેપ પૂજા કરવાની; તે નવાંગી પૂજા નથી, કિંતુ પ્રભુની ઉપર અને આજુબાજુ વાસ એટલે કે સુગંધવાસિત ચંદનચૂર્ણનો ક્ષેપ કરવાની અર્થાત્ ચૂર્ણ નાંખવાની (વરસાવવાની) પૂજા છે. એ કરતી વખતે મનમાં ભાવવાનું છે કે 'પ્રભુ ! તમારા પ્રભાવે આ વાસની જેમ મારા આત્મામાં સુવાસના વરસો.'

'કુવાસના' એટલે કે આહારાદિસંજ્ઞાના રૂપ-રસ આદિ વિષયોના, પરિગ્રહ-આરંભ-સમારંભના, નિંદ્રા-એશ-આરામના, ક્રોધ-આપમતિ-અહંત્વાદિ કષાયોના, ઓઘ (ગતાનુગતિ)ના તથા લોકેષણાના કુસંસ્કારો. આ બધી કુવાસનાઓને મિટાવે એવી શુદ્ધ સુવાસનાઓ મળે એવું ભાવવાનું છે.

કુવાસનાઓ સુવાસનાથી પરિહાર્ય છે. દા.ત. આહારસંજ્ઞાની કુવાસના સામે-તપના માનસિક ઝોકની સુવાસના(સુસંસ્કાર); રૂપ-રસાદિ વિષયોની સામે-એના પર અંકુશ, નિયંત્રણ અને એના ત્યાગના ઝોકની સુવાસના, પરિગ્રહની કુવાસના સામે દાન, પરિમાણ, નિર્લોભતા અને નિઃસ્પૃહતાના માનસિક વલણની સુવાસના, આરંભ-સમારંભની વાસના સામે જીવદયાના અને જરૂરિયાત પર નિગ્રહના માનસિક વલણના સુસંસ્કાર, ક્રોધાદિ કષાયોની સામે ક્ષમાદિ વલણની સુવાસના, ગતાનુગતિકતાની સામે તાત્વિક સમજના વલણની, લોકેષણાની સામે જિનાજ્ઞાબંધનના માનસિક વલણના સુસંસ્કારથી મિટાવી શકાય છે. આ બધી કાંઈ પ્રભુની પૂજા વખતે મનમાં નથી લાવવાની પણ અવકાશના સમયે આ બધી મનમાં નક્કી કરી રાખવી જોઈએ. પછી પૂજા વખતે તો માત્ર આટલું ભાવવાનું કે 'પ્રભુ!

સુવાસનાઓ મળો.' એમાં વળી પોતાને જે દોષ વધુ નડતો હોય તેની સામેની સુવાસના વાસક્ષેપ કરતા માગવાનું ભાવી શકાય.

હવે પ્રભુની અષ્ટપ્રકારી પૂજા શરૂ કરતા પહેલાં પ્રભુ પાસેથી જીવજંતુ ઊડી જાય એ માટે એક મોરપીંછી પ્રભુ પર ફેરવવી, અને બીજી જુદી મોરપીંછી કે પૂંજણી પબાસણ ઉપર ફેરવવી, પછી પ્રભુના અંગ પરથી નિર્માલ્ય ઉતારતાં એમ ભાવવાનું કે, 'પ્રભુ ! મારા આત્મા પરથી જડ પુદ્ગલની રાગદશાનાં નિર્માલ્ય ઊતરી જાઓ.' આ ભાવતા એના સંસ્કાર પડતા જાય, વધતા જાય, એની જીવન પર અસર પડે અને જડના રાગ ઓછા ઓછા કરતા અવાય.

અષ્ટપ્રકારી પૂજામાં પહેલી અભિષેકપૂજા છે.

(૧) અભિષેક પૂજા

જલ પૂજા જુગતે કરો, મેલ અનાદિ વિનાશ,
જલ પૂજા ફલ મુજ હજો, માગો એમ પ્રભુ પાસ. ૧

જ્ઞાન-કલશ ભરી આતમા, સમતા રસ ભરપૂર;
શ્રી જિનને નવરાવતાં, કર્મ થાયે ચકચૂર. ૨

જેમ કોઈને રાજા બનાવવો હોય ત્યારે અમાત્યો અને સામંત રાજાઓ એના મસ્તક પર અભિષેક કરે છે અને જાહેર કરે છે કે, આજથી આપ - રાજ્યના, અમારા અને પ્રજાના રાજા છો, એમ અહિ પ્રભુના મસ્તકે અભિષેક કરતાં આપણાં હૃદય-સિંહાસન પર આપણે પ્રભુને રાજા તરીકે પ્રતિષ્ઠિત કરીએ છીએ. અર્હદ્ પ્રભુના જન્મ વખતે મેરૂશિખર પર ૬૪ ઈન્દ્રો અને કરોડો દેવો પ્રભુના મસ્તક પર અભિષેક કરે છે. તેથી અભિષેક પૂજા કરતી વખતે આ ભાવના કરવાની છે કે, 'પ્રભુ! આજ સુધી મારા હૃદય-સિંહાસન પર મોહરાજા

સ્થાપિત હતો; અને એની આજ્ઞા મારા પર ચાલતી હતી. હવે પ્રભુ! એ પદભ્રષ્ટ થઈ; આપ મારા હૃદય-સિંહાસને સ્થાપિત થાઓ અને આપની આણા મારા જીવન પર ચાલો.'

રોજ ને રોજ આ ભાવના કરતાં અભિષેક પૂજા થાય એટલે આત્મામાં એવા સંસ્કાર ઊભા થાય છે કે, મારા જીવન પર હવે મોહની હકૂમત નહિ, એની આજ્ઞાને હું બંધાયેલો નહિ. મારા માથે જિનની આજ્ઞા. આ સંસ્કાર દૃઢ થવાથી સમ્યગ્દર્શન પમાય છે. શુદ્ધ અને દૃઢ બને છે.

(૨) ચંદન પૂજા

શીતળ ગુણ જેહમાં રહ્યો, શીતળ પ્રભુ મુખ રંગ;
આત્મ શીતળ કરવા ભણી, પૂજો અરિહા-અંગ.

હવે બીજી ચંદનપૂજામાં પ્રભુને ચંદનથી વિલેપન કરવાનું છે. તો એ કરતી વખતે મનમાં આ

ભાવવાનું છે કે, 'પ્રભુ ! ચંદન બળવા છતાં સુગંધ અને ઘસાવા છતાં શીતળતા આપે છે.' તે આ ચંદનપૂજાથી હું માગું છું કે, 'હું પણ પ્રભુ! પ્રલોભનોની આગમાંય શીલ અને સંયમની સુગંધથી મહેકું, અને પ્રતિકૂળતા યા અનિષ્ટથી ઘસાવા છતાં સૌમ્યતા રૂપી શીતળતા દાખવું.' ચંદનપૂજામાં આમ રોજ ભાવતાં ભાવતાં પ્રલોભનો સામે શીલ-સંયમની અભિલાષા અને પ્રતિકૂળ જનો પ્રત્યે સૌમ્યતા સતેજ બનતી જાય. એમ કરતાં કરતાં એ સુગંધ-સુવાસના આદરના સંસ્કાર પડતા જાય છે. એના આદરના સંસ્કાર વધી ગયા પછી તો એનો અનેરો પ્રયત્ન થાય છે.

આ પૂજાની પછી કરાતી કેશર પૂજામાં પ્રભુના નવ અંગે તિલક કરાય છે, તે નવાંગી તિલક કહેવાય છે. એક-એક અંગનું રહસ્ય ભાવિત કરતાં પરમાનંદનો સ્વાદ આવશે.

એ પછી વરખ–કટોરા–બાદલું વગેરેથી પ્રભુની અંગરચના કરીએ, તે વસ્ત્ર–સત્કાર પૂજા કહેવાય. એમાં એ ભાવવાનું કે, 'હે પ્રભુ! જેમ આ અંગરચનાથી આપનો દેહ શોભે છે, એમ સમ્યગ્દર્શન અને જ્ઞાનદષ્ટિથી મારો આત્મા સુશોભિત બનો. મારા નાથ ! આપના જ પસાયે મેં પ્રાપ્ત કરેલ લક્ષ્મી મારા અને કુટુંબના ઉપભોગની ખાળમાં તણાઈ જાય છે, તેમાંથી માત્ર આપની અંગરચનામાં વપરાયેલ લક્ષ્મી જ કૃતાર્થ થઈ, મને કૃતજ્ઞતા અર્પો.'

આભરણ–પૂજામાંય પ્રભુના અંગને શોભાવી સ્વાત્મામાં આજ સમ્યગ્દર્શન, જ્ઞાનદર્શન અને જ્ઞાનદષ્ટિની સુશોભિતતા માંગવાની.

(૩) પુષ્પ પૂજા

સુરભિ અખંડ કુસુમ ગ્રહિ, પૂજો ગત સંતાપ;
સુમજંતુ ભવ્ય જ પરે, કરીયે સમકિત છાપ.

ત્રીજી પુષ્પ પૂજામાં ભાવવાનું કે, 'પ્રભુ! પુષ્પ સુમનસ્ કહેવાય. તો આપને સુમનસ્ ચડાવતાં (અર્પતા) મને પણ આપ સુમનસ્ એટલે કે સારૂં, પ્રશાંત-પ્રસન્ન, પરાર્થ-રસિક મન આપો.' પ્રશાંતતાથી કામ, ક્રોધ, લોભાદિ કષાયોથી થતી અશાંતિ અને ઉકળાટ મીટો. પ્રસન્નતાથી આજે દુર્ધ્યાન અને અસંતોષની પીડા જશે અને પરાર્થરસિકતાથી સ્વાર્થાંધતા મટશે. પુષ્પપૂજામાં એમ પણ ભાવી શકાય કે, 'હે પ્રભુ! પુષ્પના ખૂણે ખૂણે સુવાસ અને સૌન્દર્ય ભર્યું છે, એમ મને પણ પ્રભુ ! પુષ્પપૂજાથી મારા આત્માના ખૂણે ખૂણે સદ્ગુણોની સુવાસ અને સુકૃતોનું સૌન્દર્ય મળો.' રોજ ને રોજ પ્રભુને પુષ્પ ચડાવતાં આ ભાવના ભાવવાથી એના સંસ્કાર આત્મામાં જમા થતાં, સદ્ગુણો અને સુકૃતોનો પક્ષપાત (આદર) વધે છે, દુર્ગુણો (દુષ્કૃત્યો) તરફ નફરત વધે છે. તેથી પહેલામાં પ્રવૃત્તિ અને બીજાની નિવૃત્તિનો પ્રયત્ન સુલભ થાય છે.

(૪) ધૂપ પૂજા

ધ્યાન ઘટા પ્રગટાવીયે, વામ નયન જિન ધૂપ;
મિચ્છત્ત દુર્ગંધ દૂર ટળે, પ્રગટે આત્મ-સ્વરૂપ.

ચોથી ધૂપપૂજામાં આ ચિંતવવાનું કે, 'પ્રભુ! ધૂપ જેમ ઊંચે જ જાય છે, એમ અમારા દિલના ભાવ પણ ઊંચે જ જાઓ. જાઓ અર્થાત્ શુભ જિનભક્તિ, જીવદયા, ક્ષમાદિમાં જ જાઓ, પણ નીચા ક્રોધાદિ તથા વિલાસ અને આરંભ-સમારંભમાં ન જાઓ !' અથવા એમ ચિંતવાય કે, 'પ્રભુ! જેમ આ ધૂપથી મંદિરની અંદર દુર્વાસ ભરાઈ ગઈ હોય તો તે દૂર થાઓ. તેમ મિથ્યાત્વરૂપી દુર્ગંધ દૂર થાઓ અને સમ્યક્ત્વની સુવાસ ફેલાવ.' રોજ ને રોજ દિલથી આ ભાવતાં એના સંસ્કાર વધવાથી હૈયાના ભાવ નીચા (હલકા) કષાયાદિમાં લઈ જતાં જીવ ખચકાશે અને ઊંચા-જિનભક્તિ, દયા, ક્ષમાદિમાં પોતાનાં ભાવ લઈ જશે.

(૫) દીપક પૂજા

દ્રવ્ય દીપ સુવિવેકથી, કરતાં દુઃખ હોય ફોક;
ભાવ પ્રદીપ પ્રગટ હુએ, ભાસિત લોકોલોક.

પાંચમી દીપક પૂજામાં એવી ભાવના કરવાની છે કે, 'પ્રભુ ! જેમ આ દીપક-ઘી અને વાટમાંથી જનમ્યો છતાં – એ બન્નેથી તદ્દન વિલક્ષણ, ઝગમગ પ્રકાશમય અને બીજાને પ્રકાશદાતાનું સ્વરૂપ ધારણ કરે છે એમ હું પણ આ દીપક પૂજાથી મોહમૂઢ જગતના સંયોગમાંથી જનમ્યો છતાં જગતથી વિલક્ષણ એવો શુદ્ધ જ્ઞાનાદિ પ્રકાશમય થાઉં અને બીજાને એ પ્રકાશનો દાતા બનું.' અથવા એમ ચિંતવાય કે, 'હે પ્રભુ! આ દ્રવ્ય-દીપક આપના ભાવદીપક કેવળજ્ઞાનનું સ્મરણ કરાવે છે, લોકમાં મંગળરૂપ મનાય છે. તેથી લોક દિવાળી દીપકથી ઉજવે છે. આ પૂજાથી સમ્યગ્જ્ઞાનથી લઈને ઠેઠ કેવળજ્ઞાન સુધીનું બધું જ મને મળો!'

જ્ઞાનપ્રકાશ એવા સમ્યગ્જ્ઞાનની રોજ ને રોજ દીપકપૂજામાં પ્રાર્થના કરતાં એના સુસંસ્કાર જમા થતા જાય છે. તેનાથી અબૂઝતા ટળે છે અને સમ્યગ્જ્ઞાન મેળવવાનો આદર થાય છે.

(૬) અક્ષત પૂજા

શુદ્ધ અખંડ અક્ષત ગ્રહી, નંદાવર્ત વિશાલ,
પૂરી પ્રભુ સન્મુખ રહો, ટાળી સકલ જંજાલ.

છટ્ઠી અક્ષતપૂજામાં એમ ભાવવાનું કે, 'પ્રભુ! જેમ અક્ષત (ચોખા) વાવવાથી ઊગતા નથી, એમાં અંકુરો ફૂટતાં નથી એમ અક્ષતપૂજા કરતાં મને પણ આવી અક્ષત જેવી સ્થિતિ પ્રાપ્ત થાઓ અને મારા આત્મામાં હવે જન્મનો અંકુર ન ઉગો.' અથવા એમ પણ ચિંતવાય કે, 'પ્રભુ! અક્ષત એટલે જેમાં ક્ષતિ ન આવે-ક્ષય ન થાય તે. તો અક્ષતપૂજાથી મને અક્ષયપદ મળો.'

(૭) નૈવેદ્ય પૂજા

અણાહારી પદ મેં કર્યા, વિગ્ગહ ગઈય અનંત;
દૂર કરી તે દીજીયે, અણાહારી શિવ સંત.

સાતમી નૈવેદ્ય પૂજામાં એમ ભાવના કરવાની કે, 'પ્રભુ! નૈવેદ્ય એ કિંમતી ખાદ્યવસ્તુ છે. એના પર આપે નિર્વેદ (વૈરાગ્ય) ધર્યો અને વૈરાગ્યનો વિષય બતાવ્યો. તો મને પણ નૈવેદ્યપૂજા કરતાં કરતાં મેવા, મિષ્ટાન્નાદિ ઉપર વૈરાગ્ય-અરૂચિ-નફરત જાગો.' અથવા એમ ચિંતવાય કે, 'આપે નૈવેદ્ય જેવા સ્વાદિષ્ટ ખાદ્ય પરથી પણ આસક્તિ ઉડાડી મૂકી, રાગ હટાવી દીધો તો સામાન્ય આહાર પર તો રાગ (આસક્તિ) રહે જ શાનો ? આપે અણાહારીપદ પ્રાપ્ત કર્યું એમ મને પણ નૈવેદ્યપૂજા કરતાં રાગ (આસક્તિ) હટે અને અણાહારીપદ પામું.' પરવસ્તુ રૂપ આહારની વેઠ કરતાં કરતાં હું થાક્યો છું. જેમ જેમ આ ભાવનાના સુસંસ્કાર

ઉભા થતા જાય તેમ તેમ આહારસંજ્ઞા અને રસસંજ્ઞા પર ઘૃણા થતી જાય.

(૮) ફળ પૂજા

અષ્ટ કર્મદળ ચૂરવા, આઠમી પૂજા સાર,
પ્રભુ આગળ ફળ પૂજતાં, ફળથી ફળ નિર્ધાર.

આઠમી ફળપૂજામાં ભાવવાનું કે, 'પ્રભુ! ફળ એ બીજની અંતિમ પકવ અવસ્થા છે. (બીજમાંથી અંકૂર, નાળ, પત્ર, મહોર વગેરે તો વચલી દશા છે, ફળ પછી આગળ કશું પેદા નથી થવાનું, માટે અંતિમ પકવ અવસ્થા છે.) એમ મને મારા આત્માની અંતિમ પકવ અવસ્થા એટલે કે પરમાત્મ-દશા પમાડો. માટે મારી દુન્યવી પદાર્થની ઈચ્છાની અવસ્થાને અંતિમ અવસ્થા બનાવી દો. જેથી કોઈ નવી દુન્યવી પદાર્થની ઈચ્છાની અવસ્થા ન રહે.' અથવા એમ ચિંતવાય કે, આ ફળપૂજા કરતાં કરતાં પૂજાના ફળ તરીકે મને તમારી વધતી ભક્તિ

મળો. રોજ ને રોજ આવી ભાવના ભાવતાં રહેવાથી સ્વાત્માની અંતિમ પક્વદશા રૂપ પરમાત્મપણાની અભિલાષા ઉભી થાય છે, પછી સહેજે એ દશા પ્રાપ્ત કરવાના માર્ગે પ્રયાણ થાય.

જિન પૂજામાંના નવાંગી તિલકનાં રહસ્ય

શ્રી જિનેશ્વર ભગવાનની ભક્તિ અષ્ટપ્રકારી પૂજાથી થાય છે. એમાં બીજી ચંદનપૂજામાં ચંદનથી વિલેપન કરી કેશર પૂજા કરાય છે. નવ અંગે તિલક કરાય છે. તેની પાછળ વિશિષ્ટ હેતુ છે. આ દરેક તિલક પૂજામાં ચોક્કસ પ્રકારનો વિશિષ્ટ ભાવ ભેળવવાથી આ બાહ્ય પૂજાધર્મ અભ્યંતર ધર્મ બની જાય. અભ્યંતરધર્મ ઉભો કરીએ તો જ ધર્મનો પ્રભાવ કાર્યશીલ બને.

(૧) જમણા-ડાબા અંગૂઠે તિલક

જલભરી સંપુટ પત્રમાં, યુગલિક નર પૂજંત;
ઋષભ ચરણ-અંગુઠડે, દાયક ભવજલ અંત.

એમ માનવામાં આવે છે, કે શરીરના અંગના છેડેથી એક પ્રકારનો વિજળીક પ્રભાવ વહેતો રહે છે. એ હિસાબે આપણે પ્રભુના ચરણ-અંગૂઠે તિલક કરતાં, આંગળી અડાડીએ એટલે પ્રભુમાંથી પરમાત્માપણાના અંશનો કરંટ આપણામાં ચાલુ થાય છે. અંશ એટલે પરમાત્મ-સ્વરૂપ તરફ દૃષ્ટિ. તેથી આ તિલક કરતાં ભાવવાનું કે, પ્રભુ! તમારા નિર્વિકાર પરમાત્મ-સ્વરૂપનો કરંટ મારામાં આવો. હું આ રાગ, દ્વેષ, તૃષ્ણા વગેરે વિકારોથી થાક્યો છું, કે જે મને અસત્ પ્રવૃત્તિ કરાવે છે. પણ હવે પ્રભુ ! તમારાં ચરણસ્પર્શથી મારા એ મોહના વિકારો શમો, નાશ પામો.

વળી મોટા પુરૂષના ચરણે કરસ્પર્શ, શિરસ્પર્શ- એ વિનય છે, નમ્રતા છે. તેથી અંગૂઠે તિલક કરતાં અહોભાગ્ય માનવું કે, 'અહો! મને મારા તીર્થંકર ભગવાન જેવાની આગળ નમ્રતા દાખવવા મળે છે, એમનો વિનય કમાવાનો મળે છે !' નમ્રતા ન જાગી હોય તો ય પ્રભુચરણે તિલક દ્વારા કરસ્પર્શ, એ નમ્રતાનો ઉત્તેજક છે, એટલે એમ ભાવવાનું કે, 'હે પ્રભુ! મારામાં નમ્રતા આવો. તમારી આગળ મારૂં અહંત્વ ન રહો, તમારૂં મને સદા શરણ હો... પળે પળે સ્મરણ રહો.'

અંગૂઠે તિલક - આ રહસ્યની ભાવનાથી રોજ ને રોજ થાય તો, એના શુભ સંસ્કારથી રાગાદિ વિકારો દબાવવાનું જોમ આવે છે.

(૨) જમણે-ડાબે ઢીંચણે તિલક

જાનુબળે કાઉસ્સગ્ગ રહ્યા, વિચર્યા દેશવિદેશ;
ખડાં ખડાં કેવળ લહ્યું, પૂજો જાનું નરેશ.

ઢીંચણે તિલક કરતાં એમ ભાવવાનું કે, 'પ્રભુ! ચારિત્ર લીધા પછી, કેવળજ્ઞાન ન થયું ત્યાં સુધી– વર્ષો સુધી, જેવી રીતે આપ ઢીંચણ વાળીને, પલાંઠી વાળીને જમીન પર બેઠાં નહિં, કિંતુ ખડે પગે કાયોત્સર્ગ અને ધ્યાનમાં રહ્યા, એમ મને પણ આ તિલકપૂજાથી એવું બળ મળો કે હુંય બધું વોસિરાવી કાયોત્સર્ગ અને ધ્યાનમાં મન લગાવું.'

(૩) જમણા–ડાબા કાંડે તિલક

લોકાંતિક વચને કરી, વરસ્યા વરસીદાન;
કર કાંડે પ્રભુ પૂજતાં, પૂજો ભવી બહુમાન.

પ્રભુના હાથના કાંડા પર તિલક કરતાં એ ભાવવાનું કે, પ્રભુ! આ હાથથી આપે એક વરસ સુધી રોજ ને રોજ ૧ કરોડ આઠ લાખ સોનૈયાનું દાન વરસાવે રાખ્યું તો મને પણ આ દાનરૂચિ અને દાનશક્તિ મળો, જેથી રોજ મારી શક્તિ પહોંચે એટલું દાન કર્યે રાખું. આપની આ કર–પૂજાના

પ્રભાવે મને દાન કરવાનું મન થયા કરો. મૂર્છાનો રોગ મીટાવવાનો આ એક સચોટ ઉપાય છે.

(૪) જમણા–ડાબા ખભા પર તિલક

માન ગયું દોય અંશથી, દેખી વીર્ય અનંત;
ભુજાબળે ભવજલ તર્યા, પૂજો ખંધ મહંત.

ખભા પર તિલક કરતાં એવી ભાવના ભાવવાની છે કે, 'પ્રભુ! ધન્ય છે આપને ! કે આપની અનંત શક્તિ હોવા છતાં મામુલી દુશ્મન સામે પણ આપે અભિમાન કર્યું નહિં, આપના ખભા અભિમાનથી જરાય ઊંચા થયા નહિ. મારામાં પણ એવી વૃત્તિ થાય, કે ક્યાંય પણ હું જરાય અભિમાન કરું નહિં.' મદ–ગર્વ ગાળવાનો આ શ્રેષ્ઠ ઉપાય છે.

(૫) મસ્તક પર તિલક

સિદ્ધશિલા ગુણ ઉજળી, લોકાંતે ભગવંત;
વસિયા તિણે કારણ ભવી, શિરશિખા પૂજંત.

પ્રભુનાં મસ્તક પર તિલક કરતાં એવા ભાવ ભાવવાના કે, 'પ્રભુ! શરીરનો સૌથી ઊંચો ભાગ જેમ મસ્તક ગણાય છે, તેમ બ્રહ્માંડમાં લોકાકાશ લોકપુરૂષનાં મસ્તકરૂપ જે ઊંચો નિર્મળ ભાગ સિદ્ધશિલા છે. ત્યાં જઈ આપે શાશ્વત વાસ કર્યો તો આપના નિર્મળ ભાગ રૂપ મસ્તકની પૂજાના પ્રભાવે મને પણ સિદ્ધશિલા પર કાયમી વાસ મળો.' અથવા એમ પણ ભાવી શકાય કે આપના મસ્તકમાં, મગજમાં અને મનમાં અપાર સમાધિની સ્વસ્થતાથી નિરવધિ આનંદ છે. આપનાં મસ્તકની પૂજાથી મનેય એવી સમાધિ મળો. મનની મસ્તી મહાલવાનો આ અજોડ ઉપાય છે.

(૬) લલાટે તિલક પૂજા

તીર્થંકર પદ પુણ્યથી, ત્રિભુવન જન સેવંત,
ત્રિભુવન તિલક સમા પ્રભુ, ભાલ તિલક જયવંત.

પ્રભુના લલાટે તિલક કરતાં આ ભાવવાનું કે, 'પ્રભુ! ત્રિલોકના ઈન્દ્રો પણ પોતાના લલાટ આપના ચરણે લગાડે છે અર્થાત્ આપ તેમના લલાટધાર્ય છો, તો મારાં લલાટધાર્ય બનો તે મારું અહોભાગ્ય. આપના લલાટે રહેલી પૂજ્યતા મારામાં સાચું પૂજકપણું (સેવકપણું) ઉત્પન્ન કરનાર બનો એ ભાવનાથી આપના લલાટે તિલક કરૂં છું. એથી મારા લલાટે આપની આજ્ઞાનું તિલક હો !' અથવા 'આપ ત્રૈલોક્ય લક્ષ્મીના લલાટ તિલક–ભૂત છો; એથી મારા અહોભાગ્ય કે આવા આપને લલાટે મને તિલક કરવાનું મળે છે. આજ્ઞા પાળવામાં શૂરવીરતા પ્રગટાવવાનો આ અદ્વિતીય ઉપાય છે.'

(૭) કંઠ પર તિલક–પૂજા

સોળ પ્રહર પ્રભુ દેશના, કંઠે વિવર વર્તુલ,
મધુરધ્વની સુરનર સુણે, તિણે ગળે તિલક
અમૂલ.

પ્રભુના કંઠ પર તિલક કરતાં આ ભાવવાનું કે, 'પ્રભુ! આપે તો આ કંઠથી તત્ત્વની વાણી વરસાવવાનો અનુપમ અને અતિભવ્ય ઉપકાર કર્યો. એ કંઠની પૂજા કરતાં મને એ ઉપકારી પ્રવૃત્તિની ખૂબ અનુમોદના થાવ. મારામાં પરોપકાર વૃત્તિ આવો' અથવા એવી ભાવના થાય કે, 'આપના કંઠથી નીકળતી વાણીમાં ભારોભાર કરૂણા છે, તો હું પણ એવા કંઠને પામું કે જેનાથી નીકળતી વાણીમાં કરૂણા નીતરતી હોય. કઠોરતાનો નાશ કરી કોમળતા ખીલવવાનો આ સુંદર ઉપાય છે.'

(૮) હૃદય પર તિલક પૂજા

હૃદય કમલ ઉપશમ બળે, બાળ્યા રાગ ને દ્વેષ;
હિમ દહે વનખંડને, હૃદય તિલક સંતોષ.

'પ્રભુ! આપના હૃદય પર તિલક કરું છું, કેમકે આપે આ હૃદયકમળમાં સમસ્ત રાગ-દ્વેષ બાળી

નાંખ્યાં છે અને એકાંતે ઉપશમનું સૌન્દર્ય અને કૈવલ્ય લક્ષ્મી વસાવી દીધી છે. આ તિલકપૂજાથી મને પણ પ્રભુ! એ ઉપશમનું સૌન્દર્ય અને જ્ઞાનલક્ષ્મી મળો. હૃદયનો કકળાટ દૂર કરવાનો અને સમભાવ હસ્તગત કરવાનો આ અજોડ ઉપાય છે.'

(૯) નાભિ પર તિલક પૂજા

રત્નત્રયી ગુણ ઉજળી, સકળ સુગુણ વિશ્રામ;
નાભિ–કમલની પૂજના, કરતાં અવિચલ ઠામ.

'પ્રભુ! આપના નાભિકમળે તિલક કરી એટલું માંગું છું કે, જેમ નાભિ શરીરના મધ્યમાં છે એમ આત્માના મધ્યમાં ઉજ્જવળ આઠ રૂચક પ્રદેશ છે. એમ આત્માના ઉજ્જવળ જ્ઞાન, દર્શન અને ચારિત્ર છે. તે વિકસાવીને આપે આત્મપ્રદેશોમાં પ્રગટ કરી લીધા. એમ નાભિકમળે તિલકથી મારા આત્માના

રૂચક પ્રદેશમાં રહેલ જ્ઞાન-દર્શન-ચારિત્ર સમસ્ત આત્મપ્રદેશો પ્રગટ થાવ. મિથ્યાત્વના અંધકારને દૂર કરી સમ્યક્ત્વના તેજને ઝળહળતો કરવાનો ભવ્ય ઉપાય છે.'

પૂર્વે બતાવેલ અષ્ટપ્રકારી પૂજા અને આ નવાંગી તિલકપૂજાનાં રહસ્ય સમજીને તથા તે નજર સામે રાખીને પૂજા અને તિલક કરતાં કરતાં પૂજા ચૈતન્યવંતી બને છે. હૃદયમાં અનેરા શુભ અધ્યવસાય ઝળકે છે, હૃદય પરિવર્તન પામે છે, તત્ત્વચિંતનને અવકાશ મળે છે.

આ રહસ્યોનું વારંવાર ચિંતન-મનન કરવાથી તે તે અંગની પૂજા કરતી વખતે મનમાં ઝટ સુંદર ભાવોના ઝરણાં વહેશે. જેનો આનંદ અપૂર્વ અનુભવાશે.

પરમાત્માનું ભાવમય ચિંતન

ભવ્ય ભાવના

પ્રભુના દર્શન વખતે અથવા છેલ્લે દેરાસરમાંથી નીકળતાં પહેલા પ્રભુ સામે સ્થિર દૃષ્ટિ રાખી નીચે મુજબ ભાવના ભાવો અને હૃદયને પ્રભુ ભક્તિથી ભીનું બનાવો ! 'હે વીતરાગ! અનંત પુણ્યના ઉદયથી આજે આપનું પુણ્યદર્શન પામીને મારૂં જીવન ધન્ય બન્યું છે ; મારો અંતરાત્મા ઉલ્લસિત બન્યો છે. દરિદ્રતા, દૌર્ભાગ્ય તેમજ જન્મ-જન્માંતરના પાપો નાશ પામી ગયાં એમ મને લાગે છે, નહિતર આપના દર્શન મલે ક્યાંથી ?'

ખરેખર ! આપની વીતરાગ મુદ્રા મારા આત્માને મોહનિદ્રામાંથી જાગૃત કરે એવી છે. હે નાથ ! આપનું દર્શન વંદન પૂજન કરી એવો દૃઢ-શુભ સંકલ્પ કરૂં છું, કે આપના ધર્મોપદેશનું શ્રવણ કરી

મારા આત્મામાં શુભ સંસ્કારોની યોગ્યતા પ્રગટ કરીશ !

અહો ! પરમાત્માની મુખમુદ્રા કેવી શાંત અને મનોહર છે. જે મુખથી કદી કોઈની નિંદા, ચાડી વગેરે પાપો થયા નથી. જેમાં રહેલી જીભને કદી રસલાલસાનું પોષણ મલ્યું નથી. જે મુખમાંથી અનેક ભવ્યાત્માઓનો ઉદ્ધાર કરનારી પાંત્રીસ ગુણાથી ભરેલી વાણી પ્રગટ થઈ. એથી અનેક જીવોના સંદેહ દૂર થયા. ધર્મ શ્રદ્ધા પ્રગટાવી.

હે જિનેન્દ્ર ! આપની નાસિકા કેવી ! જેનાથી સુગંધ કે દુર્ગંધ પ્રત્યે રાગ-દ્વેષના મલિન ભાવોનો સ્પર્શ થયો નથી. હે દેવ ! આપની કમલ પાંખડી શી આંખડી કેટલી નિર્મલ અને નિર્વિકાર છે ! એમાંથી શાંત-રસનું અમી ઝરી રહ્યું છે. કૃપારસ વરસી રહ્યો છે. અજબ આત્મ-મસ્તીની ઝાંખી થાય છે. આ આંખોનો ઉપયોગ ઉપસર્ગ કરનાર પ્રત્યે

દ્વેષ કે ભક્તિ કરનાર પ્રત્યે રાગ પોષવામાં થયો નથી. ઓ જિનરાજ ! આપના આ નયન યુગલમાં નિષ્કારણ કરુણા, ભાવદયા, વિશ્વમૈત્રી, અપકારી ઉપર પર ઉપકાર કરવાની ભાવનાનું દિવ્ય તેજ ચમકી રહ્યું છે.

હે દેવાધિદેવ ! આપના બે કાન પણ કેવા તદ્દન નિર્દોષ છે. એનાથી કોઈનાય સામા જુઠાં દોષોનું શ્રવણ કરી ઈર્ષ્યા–વર્ધક પાશવી વૃત્તિઓનું પોષણ થયું નથી. રાગાદિ વિકારપૂર્વક, તેમજ કુસંસ્કારોને બહેકાવનાર શબ્દોનું શ્રવણ થતું નથી. વિવેકના સહારે અશુભ સંસ્કારોનો નાશ કરી આપે શ્રવણ શક્તિનો મહાન સદુપયોગ કર્યો છે.

પરમાત્મન્ ! આપના આ પુણ્ય દેહથી હિંસાદિ કોઈ પાપનું સેવન થયું નથી. આ શરીર દ્વારા ગ્રામાનુગામ વિહાર કરી અનેક જીવોના સંસારના

બંધન તોડાવ્યાં. સર્વ કર્મનો ક્ષય કરી કેવલજ્ઞાન અને કેવલદર્શન પ્રગટાવ્યાં.

હે કરુણા સમુદ્ર ! આપનું દર્શન ચંદ્રની જેમ પાપના તાપને શમાવે છે, સૂર્યની જેમ અજ્ઞાનતિમિરને હટાવે છે, મેઘની જેમ ભવદવને (સંસારના દાવાનલને) શાંત કરે છે, અગ્નિની જેમ કર્મકાષ્ઠને બાળીને ભસ્મ કરે છે, પવનની જેમ કર્મ-રજને ઉડાડી દે છે. અરિસાની જેમ આત્મ-સ્વરૂપને દેખાડે છે, ઔષધની જેમ કર્મ-રોગને દૂર કરે છે. ચક્ષુની જેમ સન્માર્ગને દેખાડે છે, ચિંતામણી રત્નની જેમ સર્વ ઈચ્છિતોને પૂર્ણ કરે છે. અમૃતની જેમ ભાવરોગનું નિવારણ કરે છે. જહાજની જેમ ભવસાગરથી પાર ઉતારે છે. ચંદનની જેમ ગુણસુવાસને પ્રસરાવે છે.

આ રીતે પ્રભુના અનેક ગુણોનું ચિંતવન કરવાથી મનની પ્રસન્નતાની વૃદ્ધિ થાય છે. જેનો આનંદ અવર્ણનીય છે.

જિનનામના કીર્તનનો મહિમા અને ફલ

તીર્થંકરોના પવિત્ર અને મંગલ નામનો જાપ અને કીર્તન કેટલું મહિમાવાળું અને ફલદાયી છે, તેને વર્ણવતાં મહાપુરૂષો ફરમાવે છે કે, તીર્થંકરોના નામનું કીર્તન કરવાથી :

(૧) ક્રોડો તપનું ફલ મળે છે. (૨) સર્વ કામનાઓ સિદ્ધ થાય છે. (૩) જિહ્વા અને જન્મ સફળ થાય છે. (૪) કષ્ટ અને વિઘ્નો ટળે છે. (૫) મંગલ અને કલ્યાણની પરંપરા આવી મળે છે. (૬) મહિમા અને મોટાઈ વધે છે. (૭) પ્રત્યેક સમયે વિજય, સુયશ અને મહોદય થાય છે. (૮) દુર્જનોનું ચિંતવેલું નિષ્ફળ જાય છે. (૯) યશ, કીર્તિ અને બહુમાન વધે છે. (૧૦) આનંદ, વિલાસ, સુખ, લીલા અને લક્ષ્મી મળે છે. (૧૧) ભવજલતરણ, શિવસુખ-મિલન અને આત્મોદ્ધારકરણ સુલભ થાય છે.

(૧૨) દુર્ગતિનાં દ્વારોનું રોકાણ અને સદ્ગતિના દ્વારોનું ઉદ્‌ઘાટન થાય.

એ કારણે તીર્થંકરોનું નામ એ પરમ નિધાન છે, અમૃતનો કૂવો છે, જન-મન-મોહન વેલ છે. રાત-દિવસ સંભારવાલાયક છે. ઘડીપણ ન વિસારવા લાયક છે. તીર્થંકરોનું નામ એ આળસમાં મળેલી ગંગા છે. મયૂરને મન જેમ મેઘ અને ચકોરને મન જેમ ચન્દ્ર, ભ્રમરને મન જેમ કમલ અને કોકિલને મન જેમ આમ્ર, જ્ઞાનીને મન જેમ તત્ત્વ ચિન્તન અને યોગીને મન જેમ સંયમધારણ, દાનીને મન જેમ દાન અને ન્યાયીને મન જેમ ન્યાય, સીતાને મન જેમ રામ અને રતિને મન જેમ કામ, વહેપારીને મન જેમ દામ અને પંથીને મન જેમ ધામ, તેમ તત્ત્વ-ગુણ-રસિક જીવને મન તીર્થંકરનું નામ આનંદ આપનારું છે. તીર્થંકરના નામ જપનારને નવનિધાન ઘેર છે, કલ્પવેલી આંગણે છે. આઠ મહાસિદ્ધિ ઘટમાં છે. તીર્થંકરોના પવિત્ર નામ

ગ્રહણાથી કોઈ પણ જાતના કાયાના કષ્ટ વિના જ ભવજલ તરાય છે. તીર્થંકરોના લોકોત્તર નામ કીર્તન રૂપી અમૃતપાનથી મિથ્યામતી રૂપી વિષ તત્કાલ નાશ પામે તથા અજરામર પદની પ્રાપ્તિ હસ્તામલકવત્ બની જાય છે. નામ જાપથી મનનું રક્ષણ થાય છે, દુર્ધ્યાન અટકે છે, ખોટા વિચારો-આકુળતા દૂર થાય છે. ચંચળ મન સ્થિર-પવિત્ર બને છે, માટે રોજ નિયમિત જાપનો અભ્યાસ પાડો.

'ૐ હ્રીઁ અર્હં નમઃ'

'નમો જિણાણં જિઅભયાણં'

શ્રી અરિહંત પ્રભુની અવસ્થાત્રિકનું ચિંતન

દેવાધિદેવની પૂજા કર્યા પ્રછી ગભારાની બહાર આવીને પ્રભુની પિંડસ્થ પદસ્થ અને રૂપાતીત એમ ત્રણ અવસ્થાનું ચિંતન-ભાવન કરવાનું છે.

(અ) પિંડ-દેહ. પ્રભુએ દેહમાં રહીને શા શા ગુણ સાધ્યા અને શી શી સાધના કરી, એનો વિચાર એ પિંડસ્થ અવસ્થાનું ચિંતન. તેમાં જન્મ-અવસ્થા, રાજ્ય અવસ્થા અને શ્રમણ અવસ્થા એ ત્રણનો વિચાર કરવાનો છે.

(૧) જન્મ અવસ્થા : હે મારા નાથ ! તમે કેવાક તીર્થંકરનામ કર્મ..આદિ ઉત્કૃષ્ટ પુણ્યનો સમૂહ લઈને આવ્યા કે તમારા જન્મતાંજ ત્રણેય જગતમાં પ્રકાશ ફેલાઈ જાય છે. નારકના જીવોને ક્ષણભર આનંદ થઈ જાય છે. ૫૬ દિક્કુમારીઓના અને ૬૪ ઈન્દ્રોના સિંહાસન ડોલી ઉઠે છે. અવધિજ્ઞાનથી પ્રભુ તમારો... જન્મ થયાનું જાણી હરખ-ઘેલા થઈ જાય છે.

વિનય-બહુમાનપૂર્વક પોતાનું ભક્તિ કર્તવ્ય કરે છે. ૬૪ ઈન્દ્રો દ્વારા ૧ કરોડ ૬૦ લાખ કળશોથી અભિષેક ઉછળતા હૈયે બહુમાનપૂર્વક થાય છે.

આટલાં ઊંચા સન્માન છતાં તમને લેશ માત્ર અભિમાન નથી થતું ? કેટલી અદ્ભૂત નિરાભિમાનતા અને વૈરાગ્યદશા ! પ્રભુ મને પણ આ મળો.

(૨) રાજ્ય અવસ્થામાં વિચારવાનું કે મહાન પુણ્યના ઉદયે રાજઋદ્ધિ-ઐશ્વર્ય, સત્તા-સંપત્તિ મળી છતાં લેશમાત્ર આસક્તિ ન કરી ! નિર્લેપ રહ્યા ! પ્રજાના કલ્યાણ સાધ્યા, વિષય-વિલાસમાં ઉદાસીન બની, આત્માની ગુણઋદ્ધિને સાચી સમૃદ્ધિ માની ! સંસારની નશ્વર ઋદ્ધિને મહત્ત્વ ન આપ્યું ! પ્રભુ ! ધન્ય તમારી અનાસક્તિ ! ધન્ય તમારી કલ્યાણકારિતા ! પ્રભુની આ સર્વત્ર પરહિતકારિતાનો વારસો લેવા જેવો છે.

(૩) પ્રભુની 'શ્રમણ' અવસ્થા વિચારીએ. 'અહો ! પ્રભુ ! તમે વરસભરમાં ૩ અબજ ૮૮ કરોડ સોનૈયાનું દાન કરીને ચારિત્ર લીધું. કેવળજ્ઞાન

પામવા સુધી સદા કાઉસ્સગ્ગ ધ્યાને રહ્યા. સુખમાં કે દુ:ખમાં, શત્રુ કે મિત્ર ઉપર, માન કે અપમાનમાં સમભાવ રાખ્યો. બાહ્ય અભ્યંતર તપ દ્વારા વિપુલ કર્મ–નિર્જરા કરી. ઘનઘાતી કર્મનો ક્ષય કર્યો. પ્રભુનું વાર્ષિકદાન વિચારી ધનની મૂર્છા ઉતારવાનો અભ્યાસ, કષ્ટમાં અજબગજબ સહિષ્ણુતા અને સમભાવનો આદર્શ અને આત્મશુદ્ધિકર તપમાં વીર્યશક્તિ ફોરવવાનું મળો, જેથી મને પણ વિરતિધર્મ સુલભ બને. કર્મ નિર્જરાનું બળ મળે.'

(બ) **પદસ્થ અવસ્થા** એટલે તીર્થંકરપદની, અષ્ટ પ્રાતિહાર્યની, ૩૪ અતિશયોની, ૩૫ ગુણવાળી વાણીથી થતો ઉપકાર આદિની વિચારણા કરવાની. તીર્થંકરનામકર્મ પ્રભુની આપના સિવાય ક્યાંય જોવા મળે તેમ નથી. તીર્થની–ચતુર્વિધસંઘની સ્થાપના કરી ભવ્યજીવોને મોક્ષમાર્ગે પ્રયાણ કરવાનો અજોડ સ્યાદ્‌વાદમય તત્ત્વ પ્રકાશ આપ્યો. સર્વજ્ઞ પ્રભુ ! આપના સમવસરણમાં

જન્મજાત વૈરી પશુઓ, માનવો નિર્વૈર બની જતાં. ઉપશમ રસ ભરી વાણીમાંથી મોહ અને કષાયોને જીતવાનો પ્રકાશ મેળવતા... અનાદિના મોહ-મિથ્યાત્વના અંધકારને દૂર કરનારી પ્રભુની કેવી અજોડ ધર્મદેશના. અનેક જીવોને રાગ-દ્વેષના બંધનમાંથી મુક્ત કર્યા અને મુક્ત બનવાનો તત્ત્વમાર્ગનો વારસો આપતા ગયા.

(ક) આયુકર્મ પૂર્ણ થતા કર્મરહિત દેહ રહિત શુદ્ધ અવસ્થા - મોક્ષસ્વરૂપ નિશ્ચલ અવસ્થા પામ્યા. પ્રભુ! કેવી અનુપમ આપની રૂપાતીત દેહ અને કર્મ વગરની અરૂપી અવસ્થા ! કોઈ પીડા-ગુલામી, ભૂખ-તરસ, રોગ-શોક, જન્મ-મરણ વગેરે વિષમતાકારી કોઈ દ્વન્દ્વો ભોગવવાના રહ્યા નહિ. સર્વથા સ્વાધીન, સર્વતન્ત્ર સ્વતંત્ર, અનંતજ્ઞાન-અનંત સુખમય સ્વભાવ-રમણતાના સ્વામી બન્યા. સાદિ અનંત ભાગે અક્ષયસ્થિતિ પામ્યા... પ્રભુ! હું પણ સમ્યક્ ચારિત્રના પુરુષાર્થથી મિથ્યાત્વ-

અવિરતિ-કષાયોને જીતી અયોગી બનું એજ એક તમન્ના.

આ રીતે ત્રણે અવસ્થાના ચિંતનથી આત્માના પરિણામની સુંદરતા થાય છે. જેનાથી સમ્યગ્ દર્શનાદિ ગુણો સુલભ બને છે.

શ્રી અરિહંત ભગવંતોની પૂજા

પાપનો લોપ કરે છે.

દુર્ગતિને દળી નાંખે છે.

આપત્તિનો નાશ કરે છે.

પુણ્યને એકઠું કરે છે.

શ્રી લક્ષ્મીને વધારે છે.

આરોગ્યને પુષ્ટ કરે છે.

પ્રસન્નતાને ખીલવે છે.

યશને ઉત્પન્ન કરે છે. સ્વર્ગને આપે છે.

અને છેવટે મોક્ષની પ્રાપ્તિ કરાવે છે.

જ્ઞાનભક્તિમાં લાભ લેનાર દાતાઓ

શાહ સંજીવ અરવિંદભાઈ	ચકાલા
કાંતિલાલ ગાંગજી ગાલા	ચકાલા
વિજય જ્વેલર્સ	ચકાલા
સ્વ. વિરૂબેન પ્રાગજીભાઈ વોરા	બેલાવાળા
ચંચળબેન વસનજી શાહ	ચકાલા
પુષ્પલતા તારાચંદ શેઠીયા	ચકાલા
પ્રેમીલાબેન પોપટલાલ ભુરાલાલ છેડા	ભચાઉ
સ્વ. કાંતિલાલ ચુનીલાલ શાહ પરિવાર હ. દિલીપ કાંતિલાલ શાહ	અમદાવાદ
લખમશી ખાંખણા ખેરાજ નીસર	આધોઈ
ૐકારમલ વછરાજ ગાંધી	કોટકાસ્તા

શ્રી ઋષિમણ્ડલ સ્તોત્ર

આદ્યન્તાક્ષરસંલક્ષ્ય-મક્ષરં વ્યાપ્ય યત્ સ્થિતમ્।
અગ્નિજ્વાલાસમં, નાદ-બિન્દુરેખાસમન્વિતમ્ ॥૧॥

અગ્નિજ્વાલાસમાક્રાન્તં, મનોમલ-વિશોધકમ્।
દેદીપ્યમાનં હૃત્પદ્મે, તત્પદં નૌમિ નિર્મલમ્ ॥૨॥

અર્હમિત્યક્ષરં બ્રહ્મ-વાચકં પરમેષ્ઠિનઃ।
સિદ્ધચક્રસ્ય સદ્બીજં, સર્વતઃ પ્રણિદધ્મહે ॥૩॥

ૐ નમોઽર્હદ્ભ્ય ઈશેભ્યઃ ૐ સિદ્ધેભ્યો નમો નમઃ।
ૐ નમઃ સર્વસૂરિભ્ય, ઉપાધ્યાયેભ્ય ૐ નમઃ ॥૪॥

ૐ નમઃ સર્વસાધુભ્યઃ, ૐ જ્ઞાનેભ્યો નમો નમઃ।
ૐ નમસ્તત્ત્વદૃષ્ટિભ્ય-શ્ચારિત્રેભ્યસ્તુ ૐ નમઃ ॥૫॥

શ્રેયસેઽસ્તુ શ્રિયેઽસ્ત્વેત-દર્હદાદ્યષ્ટકં શુભમ્।
સ્થાનેષ્વષ્ટસુ વિન્યસ્તં, પૃથગ્બીજ-સમન્વિતમ્ ॥૬॥

આદ્યં પદં શિખાં રક્ષેત્, પરં રક્ષેત્તુ મસ્તકમ્।
તૃતીયં રક્ષેન્નેત્રે દ્વે, તુર્યં રક્ષેચ્ચ નાસિકામ્ ॥૭॥

પઞ્ચમં તુ મુખં રક્ષેત્, ષષ્ટં રક્ષેચ્ચ ઘણ્ટિકામ્।
નાભ્યન્તં સપ્તમં રક્ષેદ્, રક્ષેત્ પાદાન્તમષ્ટમમ્ ।।૮।।

પૂર્વં પ્રણવત: સાન્ત:, સરેફો દ્વ્યબ્ધિપઞ્ચષાન્।
સપ્તાષ્ટ-દશસૂર્યાઙ્કાન્, શ્રિતો બિન્દુસ્વરાન્ પૃથક્ ।।૯।।

પૂજ્યનામાક્ષરા આદ્યા:, પઞ્ચૈતે જ્ઞાનદર્શને।
ચારિત્રેભ્યો નમો મધ્યે, હ્રીઁ સાન્ત: સમલંઙ્કૃત: ।।૧૦।।

(મૂલમંત્ર – ૐ હ્રાઁ હ્રીઁ હ્રુઁ હ્રૂઁ હ્રેઁ હ્રૈઁ હ્રૌઁ હ્ર: અસિઆઉસા
સમ્યગ્ જ્ઞાન-દર્શન ચારિત્રેભ્યો નમ:)

જમ્બૂવૃક્ષધરો દ્વીપ:, ક્ષારોદધિસમાવૃત:
અર્હદાદ્યષ્ટકૈરષ્ટ-કાષ્ઠાધિષ્ઠૈરલઙ્કૃત: ।।૧૧।।

તન્મધ્યે સંગતો મેરુ: કૂટલક્ષૈરલંઙ્કૃત:
ઉચ્ચૈરુચ્ચૈસ્તરસ્તાર-તારામણ્ડલમણ્ડિત: ।।૧૨।।

તસ્યોપરિ સકારાન્તં, બીજમધ્યાસ્ય સર્વગમ્।
નમામિ બિમ્બમાર્હન્ત્યં, લલાટસ્થં નિરઞ્જનમ્ ।।૧૩।।

અક્ષય નિર્મલં શાન્તં, બહુલં જાડ્યતોજ્ઝિતમ્।
નિરીહં નિરહંકારં, સારં સારતરં ઘનમ્ ।।૧૪।।

અનુદ્ધતં શુભં સ્ફીતં, સાત્ત્વિકં રાજસં મતમ્ ।
તામસં ચિરસંબુદ્ધં, તૈજસં શર્વરીસમમ્ ॥૧૫॥

સાકારં ચ નિરાકારં, સરસં વિરસં પરમ્ ।
પરાપરં પરાતીતં, પરમ્પર-પરાપરમ્ ॥૧૬॥

સકલં નિષ્કલં તુષ્ટં, નિર્વૃતં ભ્રાન્તિવર્જિતમ્ ।
નિરઞ્જનં નિરાકારં, નિર્લેપં વીતસંશયમ્ ॥૧૭॥

ઈશ્વરં બ્રહ્મ-સંબુદ્ધં, બુદ્ધં સિદ્ધં મતં ગુરુમ્ ।
જ્યોતીરૂપં મહાદેવં, લોકાલોકપ્રકાશકમ્ ॥૧૮॥

એકવર્ણં દ્વિવર્ણં ચ, ત્રિવર્ણં તુર્યવર્ણકમ્ ।
પંચવર્ણં મહાવર્ણં, સપરં ચ પરાપરમ્ ॥૧૯॥

અર્હદાખ્યસ્તુ વર્ણાન્તઃ, સરેફો બિન્દુમણ્ડિતઃ ।
તુર્યસ્વરકલાયુક્તો, બહુધા નાદમાલિતઃ ॥૨૦॥

અસ્મિન બીજે સ્થિતાઃ સર્વે, ઋષભાદ્યા જિનોત્તમાઃ ।
વર્ણૈર્નિજૈર્નિજૈર્યુક્તા, ધ્યાતવ્યાસ્તત્ર સંગતાઃ ॥૨૧॥

નાદશ્ચન્દ્રસમાકારો, બિન્દુર્નીલસમપ્રભઃ ।
કલારુણસમાસાન્તઃ, સ્વર્ણાભ સર્વતોમુખઃ ॥૨૨॥

શિર :સંલીન ઈકારો, વિનીલો વર્ણત: સ્મૃત:।
વર્ણાનુસારસંલીનં, તીર્થકૃન્મણ્ડલં સ્તુમ: ।।૨૩।।

ચન્દ્રપ્રભ–પુષ્પદન્તૌ, નાદ સ્થિતિ–સમાશ્રિતો।
બિન્દુ મધ્યગતૌ નેમિ, સુવ્રતૌ જિનસત્તમૌ ।।૨૪।।

પદ્મપ્રભ–વાસુપૂજ્યૌ, કલા પદમધિષ્ઠિતૌ:।
શિર–ઈસ્થિતિસંલીનૌ, પાર્શ્વ–મલ્લી જિનોત્તમૌ ।।૨૫।।

શેષાસ્તીર્થકરા: સર્વે, હ–ર સ્થાને નિયોજિતા:।
માયાબીજાક્ષરં પ્રાપ્તા–શ્ચતુર્વિંશતિરર્હતામ્ ।।૨૬।।

ગતરાગ–દ્વેષ–મોહા:, સર્વપાપ–વિવર્જિતા:।
સર્વદા સર્વકાલેષુ, તે ભવન્તુ જિનોત્તમા: ।।૨૭।।

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ ડાકિની ।।૨૮।।

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ યાકિની ।।૨૯।।

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ રાકિની ।।૩૦।।

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ લાકિની ॥૩૧॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ કાકિની ॥૩૨॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ શાકિની ॥૩૩॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ હાકિની ॥૩૪॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિંસન્તુ પન્નગાઃ ॥૩૫॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિંસન્તુ હસ્તિનઃ ॥૩૬॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિંસન્તુ રાક્ષસાઃ ॥૩૭॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિંસન્તુ વહ્નયઃ ॥૩૮॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચકં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિંસન્તુ સિંહકાઃ ॥૩૯॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચકં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિંસન્તુ દુર્જનાઃ ॥૪૦॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચકં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિંસન્તુ ભૂમિપાઃ ॥૪૧॥

શ્રી ગૌતમસ્ય યા મુદ્રા, તસ્યા યા ભુવિ લબ્ધયઃ।
તાભિરભ્યધિકં જ્યોતિ-રર્હન્ સર્વનિધીશ્વરઃ ॥૪૨॥

પાતાલવાસિનો દેવા, દેવા ભૂપીઠવાસિનઃ।
સ્વર્વાસિનોઽપિ યે દેવાઃ, સર્વે રક્ષન્તુ મામિતઃ ॥૪૩॥

યેઽવધિલબ્ધયો યે તુ, પરમાવધિલબ્ધયઃ।
તે સર્વે મુનયો દિવ્યા, માં સંરક્ષન્તુ સર્વદા ॥૪૪॥

ૐ હ્રીઁ હ્રીઃ શ્રી ર્ધૃતિર્લક્ષ્મી-ર્ગૌરી ચણ્ડી સરસ્વતી।
જયામ્બા વિજયા ક્લિન્ના-ઽજિતા નિત્યા મદદ્રવા॥૪૫॥

કામાઙ્ગા કામાબાણા ચ, સાનન્દા નન્દમાલિની।
માયા માયાવિની રૌદ્રી, કલા કાલી કલિપ્રિયા ॥૪૬॥

એતા: સર્વા મહાદેવ્યો, વર્તન્તે યા જગત્ત્રયે।
મહ્યં સર્વા: પ્રયચ્છન્તુ, કાન્તિં કીર્તિં ધૃતિં મતિમ્ ।।૪૭।।

દુર્જના ભૂત-વેતાલા:, પિશાચા મુદ્ગલાસ્તથા।
તે સર્વેઽપ્યુપશામ્યન્તુ, દેવદેવપ્રભાવત: ।।૪૮।।

દિવ્યો ગોપ્ય: સુદુષ્પ્રાપ્ય: શ્રીઋષિમણ્ડલસ્તવ:।
ભાષિતસ્તીર્થનાથેન, જગત્ત્રાણકૃતેઽનઘ: ।।૪૯।।

રણે રાજકુલે વહ્નૌ, જલે દુર્ગે ગજે હરૌ।
સ્મશાને વિપિને ઘોરે, સ્મૃતો રક્ષતિ માનવમ્ ।।૫૦।।

રાજ્યભ્રષ્ટા નિજં રાજ્યં, પદભ્રષ્ટા નિજં પદમ્।
લક્ષ્મીભ્રષ્ટા નિજાં લક્ષ્મીં, પ્રાપ્નુવન્તિ ન સંશય: ।।૫૧।।

ભાર્યાર્થી લભતે ભાર્યાં, સુતાર્થી લભતે સુતમ્।
વિત્તાર્થી લભતે વિત્તં, નર: સ્મરણમાત્રત: ।।૫૨।।

સ્વર્ણે રૌપ્યે પટે કાંસ્યે, લિખિત્વા યસ્તુ પૂજયેત્।
તસ્યૈવાષ્ટમહાસિદ્ધિ-ર્ગૃહે વસતિ શાશ્વતી ।।૫૩।।

ભૂર્જપત્રે લિખિત્વેદં, ગલકે મૂર્ધ્નિ વા ભુજે।
ધારિતં સર્વદા દિવ્યં, સર્વભીતિ-વિનાશકમ્ ।।૫૪।।

ભૂતૈ: પ્રેતૈર્ગ્રહૈર્યક્ષૈ:, પિશાચૈર્મુદ્ગલૈર્મલૈ:।
વાતપિત્તકફોદ્રેકૈ-ર્મુચ્યતે નાત્ર સંશય: ।।૫૫।।

ૐ ભૂર્ભુવ:સ્વસ્ત્રયીપીઠ, વર્તિન: શાશ્વતા જિના:।
તૈ: સ્તુતૈર્વન્દિતૈર્દૃષ્ટૈ-ર્યત્ફલં તત્ ફલં સ્મૃતૌ ।।૫૬।।

એતદ્ ગોપ્યં મહાસ્તોત્રં, ન દેયં યસ્ય કસ્યચિત્।
મિથ્યાત્વવાસિને દત્તે, બાલહત્યા પદે પદે ।।૫૭।।

આચામ્લાદિતપ: કૃત્વા, પૂજયિત્વા જિનાવલીમ્।
અષ્ટસાહસ્રિકો જાપ: કાર્યસ્તત્ સિદ્ધિહેતવે ।।૫૮।।

શતમષ્ઠોત્તરં પ્રાત-ર્યે સ્મરન્તિ દિને દિને।
તેષાં ન વ્યાધયો દેહે, પ્રભવન્તિ ન ચાપદ: ।।૫૯।।

અષ્ટમાસાડવધિં યાવત્, પ્રાતરુતથાય ય: પઠેત્।
સ્તોત્રમેતન્મહાતેજો, જિનબિમ્બં સ પશ્યતિ ।।૬૦।।

દૃષ્ટે સત્યર્હતો બિમ્બે, ભવે સપ્તમકે ધ્રુવમ્।
પદં પ્રાપ્નોતિ શુદ્ધાત્મા, પરમાનન્દસંપદામ્ ।।૬૧।।

વિશ્વવન્દ્યો ભવેદ્ધ્યાતા, કલ્યાણાનિ ચ સોડશ્નુતે।
ગત્વા સ્થાનં પરં સોડપિ, ભૂયસ્તે ન નિવર્તતે ।।૬૨।।

ઇંદ સ્તોત્રં મહાસ્તોત્રં, સ્તુતીનામુત્તમં પદમ્।
પઠનાત્ સ્મરણાજ્જાપા, લ્લભતે પદમવ્યયમ્ ।।૬૩।।